2848

Cuida't de l'Amelia

ARXIU TEATRAL MILLÀ
Compra i venda de comèdies de totes menes
Carrer de Sant Pau, 21. - BARCELONA

J. Molina

23

DOS PESETAS

BIBLIOTECA CATALANA DE VODEVIL
VOLUM VI

GEORGES FEYDEAU

CUIDA'T DE L'AMELIA

VODEVIL EN TRES ACTES
I QUATRE QUADRES

Traducció catalana de J. MOLINÉ (A. Riba Ros)

Dipòsit general: Kiosc del Liceu, Rambla del Centre
BARCELONA

Ningú podrà representar aquesta traducció sense permís especial del séu autor, el domicili del qual indicarà el senyor Representant a Barcelona de la «Sociedad de Autores Españoles», qui està autoritzat per a sospendre tota representació intentada sense previ consentiment. La mateixa entitat és l'única encarregada de la cobrança dels drets de representació.

Els exemplars d'aquesta obra se destinen exclusivament a servir els arxius de les companyies dramàtiques per a les representacions de la mateixa.

Està proibida la reimpressió.

Queda fet el dipòsit que marca la Llei.

Impremta d'Emili Gabañach, S. en C. — Diputació, núm. 308 : Barcelona

REPARTIMENT

FIGURES	ACTORS
Amelia	Srta. Jordi
Irene	Sra. Baró (E.)
Pauleta	Srta. Oliver
Cecilia	Sra. Marco
Palmira	» Baró (A.)
Tomasa	» Plá
Lilí	» Hernáez
Mimí	» León
Rirí	» Rovira
Una nena de sis anys	Nena Jordi
Carles	Sr. Santpere
Pinyol	» Mir
El Príncep	» Capdevila (C.)
Albert	» Zanón
Carbonell	» Daroqui
El General	» Ginestet
Serafí	» Alcalá
Ambrós	» Guasch
El Comissari	» Rovira
L'Arcalde	» Fernández
Regalims	» García (A.)
Cornudella	» Ferrer
Tomàs	» Pons
Bocamoll	» Ferrer (M.)
Valentí	» Rovira
Saleta	» Esteve
Un moço	» N. N.

L'acció a París

Dreta i esquerra, les de l'espectador

Amb l'anterior repartiment, aquesta traducció va estrenar-se al Teatre Apol, de Barcelona, la nit del 9 de Maig de 1914

671442

ACTE PRIMER

El saló de l'Amelia

A primer terme esquerra, gran porta donant a un balcó-tribuna. Segón terme, pany de paret. Al fons esquerra, porta donant al rebedor. Al fons també, i ocupant el mig de l'escena, gran obertura tancada per un cristall que permet distingir l'habitació propera. A travers d'aquest cristall se veu el darrera de la xamaneia veïna, com també el jòc de rellotge i canalobres que hi ha al damunt. A la dreta, de biaix, gran porta donant a una saleta. A la dreta primer terme, porta donant al dormitori de l'Amelia. Al fons, sota el cristall esmentat, un piano de mitja cua, el teclat de cara a l'esquerra. Damunt del piano, a la part esquerra, una capsa de cigars, una espelmatoria, una capsa de mistos. A la part dreta un gramofon amb discs. Al costat del piano una petita tauleta amb un servei de licors. Al costat de la tauleta, una cadira. Davant del teclat del piano una banqueta. A la dreta, dins de l'escena, un sofà. A l'esquerra, també dins de l'escena, una taula de jòc amb cartes, cendrers, tres copetes de licor, una ampolla de « Chartreuse» i una taça de cafè. Una cadira davant de la taula, d'espatlles al públic, una altra a la dreta de la taula i una altra al darrera. Un moble en el pany de paret que segueix a la tribuna. Altres mobles, bibelots, quadres, plantes, objectes d'art, ad libitum. *Timbre elèctric clavat a la paret i que ve a l'indret de l'extrem de la cua del piano.*

ESCENA PRIMERA

Amelia, Ambrós, Palmira, Cecilia, Cornudella, Tomás; després Albert

(*A l'aixecar-se el teló, Amelia està dreta al peu del piano fent escoltar el gramofon als séus invitats. Ambròs, acabant de fumar un cigar, es troba assegut en el sofà, entre Palmira i Cecilia. Palmira està asseguda en el braç del sofà. Cornudella, d'espatlles al públic, i Tomàs de cara al públic, estàn asseguts a la taula de jòc. El gramofon executa un troç d'òpera. Posar-lo en moviment a mig disc i no alçar el teló fins poc abans de que aquest s'acabi. Aixis que calla el gramofon, Amelia parla.*)

Amelia. — Eh? què'ls en sembla?
Cecilia. — Oh! sublim!
Palmira. — Piramidal!
Tots. — (*Amb delicia.*) Ah! (*Mentres tant, Ambròs llença el cigar que estava acabant de fumar i va a buscar-ne un altre al caixó que hi ha al damunt del piano.*)

AMELIA. — (*Veient-ho.*) Un altre cigar? Ets pitjor que una xamaneia! No's pot respirar aquí!

AMBRÓS. — (*Encenent el cigar en l'espelmatoria.*) Es l'últim! Es l'últim! (*Apaga l'espelmatoria.*)

AMELIA. — Veiam! Escoltin això! A veure si endevinaran què és.

TOTS. — (*Amb curiositat.*) Què és? què és?

AMELIA. — (*Somrient amb misteri.*) Ah! si els ho deia no tindría cap gracia!

CECILIA. — Veiam, veiam qui ho endevinarà.

AMBRÓS. — (*Anant cap al darrera del sofà.*) Jo no ho endevinaré pas; em conec! (*Amelia ha posat el disc en moviment, sentint-se la « Marsellesa », executada per una banda de regiment.*)

TOTS. — (*Rient i apostrofant al gramofon.*) Oh! no! prou! prou!

AMBRÓS. — (*Avençant per l'extrem dreta.*) Ah! no! això no! Jo soc monàrquic! Això estava bé quan teníem l'Imperi... quan jo era republicà!

CECILIA. — Ja ha plogut des de llavores!

AMBRÓS. — No gaire! no gaire!

PALMIRA. — (*Amb ignocencia.*) Tu has conegut a Napoleón primer?

AMBRÓS. — I no, dòna, no! Santa ignocencia! (*Dient això dóna una bofetadeta amistosa a Palmira.*)

Veu d'ALBERT. — (*De dintre, a la dreta.*) Llamps i trons!

CECILIA. — (*A Amelia.*) Ah! la veu del teu rendit enamorat!

TOTS. — L'Albert! (*En aqueix moment apareix Albert, sortint per la dreta primer terme. Porta pantalons d'oficial i va en cos de camisa — sense coll de camisa. — Porta la guerrera penjada al braç.*)

ALBERT. — (*Passa pel darrera del sofà i avança fins a mitja escena.*) Amelia! crec... crec...

AMBRÓS. — En Déu?

ALBERT. — (*Ensenyant els pantalons, que li són curts de tres o quatre centímetres.*) No! en els meus pantalons... que'm són curts! He crescut! (*Rialles.*)

AMELIA. — Aquesta sí que és bona!

ALBERT. — Mira, al menys he crescut cinc centímetres des de l'any passat.

AMELIA. — I és cert!

ALBERT. — (*Mostrant els pantalons.*) Sort que se m'ha acudit emprovar-me'ls!... Si aquest vespre hagués marxat aixís per anar a complir els meus vintivuit díes, quin goig hauría fet demà al presentar-me al regiment! (*A Amelia.*) Fes-me allargar això, eh?

AMELIA. — Sí! i no estaría de més que t'emprovessis la guerrera també.

ALBERT. — I és clar!... Uf! quina pudor de cigarrot! Aquesta atmòsfera és irrespirable! (*Se dirigeix a la dreta i mentres els altres van enraonant, ell va posant-se la guerrera.*)

AMELIA. — Oh! sí! quina pestilencia! Vaig a fer obrir el balcó. (*Truca*)

AMBRÓS. — (*Vivament, tot aixecant-se el coll del frac.*) Ah! no!... o si de cas passem a la saleta. No tinc pas ganes de morir-me, encara! (*Tot parlant ha baixat fins al davant del sofà.*)

ALBERT. — Ets un pare-conveniencies!

AMBRÓS. — Home, no veus que estic fent la digestió?... A menys de que m'enganxi la Palmira a l'esquena i la Cecilia a l'estómac!... (*Dient això, s'ha deixat caure al damunt del sofà, al costat de Palmira, esquena per esquena, al mateix temps que estira sobre d'ell a Cecilia, que li cau a la falda.*)

CECILIA i PALMIRA. — (*Aixecant-se.*) Vols estar quiet? Més que boig!

TOMÁS — (*Rient, a Cornudella, seguint jugant a cartes.*) Sempre serà el mateix!

ESCENA II

Els MATEIXOS, més SERAFÍ

SERAFÍ. — (*Vestit de « groom ».*) La senyora ha trucat?

AMELIA. — (*Al fons, amb Albert.*) Sí! obri el balcó i després emporti-se'n aquestes taces i aquestes copetes de licor, que fan nosa!

AMBRÓS. — (*Aixecant-se d'un bot i precipitant-se cap a la seva copeta, que havía deixat mig plena damunt de la taula de jòc.*) *Alto*! la meva no! No he acabat encara! (*La viuda d'un glop, la torna al damunt de la taula i després, donant una plantofadeta a Serafí:*) Ara sí! no pesarà tant! (*Serafí va a obrir el balcó, mentres els altres van enraonant; després recull les taces i les copetes.*)

AMELIA. — (*Als invitats.*) Doncs, quan vulguin passarem a la saleta.

TOTS. — Sí, sí; està bé, desseguida... (*Tothom s'aixeca continuant la conversa que entre ells sostenien, i aixís van dirigint-se cap a la porta del segón terme dreta, per la que se'n van tots, menys Serafí. Aquest, al peu del piano, acaba d'arreglar sobre una safata les taces i les copetes que ha anat recollint, puix se trobaven esbarriades damunt de diferents mobles. Aixís que queda sol en escena, agafa l'ampolla de « Chartreuse », la destapa, mira si algú el pot veure, s'omple una copeta de licor, dóna dos passos endavant, ben de cara al públic, i-d'una tirada es beu el contingut de la copeta.*)

AMELIA. — (*Que torna per a buscar un mocador que ha deixat caure inadvertidament tot anant-se'n, apareix en el moment just per a sorpendre a Serafí.*) Oh! (*Sense deixar de vista a Serafí, recull el mocador.*)

SERAFÍ. — (*Que no l'ha senit entrar, paladejant el licor després d'haver begut.*) Es de primera!

AMELIA. — (*Agafant a Serafí pel braç, fent-lo giravoltar de cara a ella i plantant-li una bofetada de parroquià.*) I aquesta, de què és?

SERAFÍ. — (*Donant un salt endarrera.*) Oh! (*De sobte, tornant-li la bofetada, encara més sonora.*) Careto!

AMELIA. — (*Que ha vist totes les estrelles.*) Oh!

TOTS ELS INVITATS. — (*Que han aparegut al peu de la porta en el just moment en que Amelia rebía la bofetada.*) Oh!

ALBERT. — (*Abalançant-se cap a Serafí i agafant-se amb ell. El segueixen Tomàs i Cornudella.*) Què has fet, desgraciat?

AMELIA. — (*Casi al mateix temps que Albert.*) M'ha donat una bofetada, Albert! una bofetada!

PALMIRA i CECILIA. — Oh!

ALBERT. — Miserable!

SERAFÍ. — (*Defensant-se entre els braços d'ells i amenaçant a Amelia per damunt l'espatlla d'Albert.*) I ben nèt! Rata escuada!

AMELIA. — M'ha dit rata escuada!

TOTS. — Oh!

SERAFÍ. — (*Mateix jòc.*) Sí, sí! Rata escuada!

PALMIRA. — Això és indecent! (*Tots a l'una, fins al crit d'en Serafí.*)

ALBERT. — Pillet!

TOMÁS. — Perdulari!

CORNUDELLA. — Trinxeraire!

AMELIA. — Treieu-lo d'aquí!

SERAFÍ. — (*Arrossegat per tots cap al rebedor i defensant-se.*) Deixeu-me! deixeu-me! Covards! més que covards! (*El treuen a empentes seguits d'Amelia, qui els atía.*)

AMBRÓS. — (*Que ha seguit als altres com si els volgués ajudar, però en realitat amb l'egoísta objecte d'anar a tancar el balcó.*) Quina

manía de voler tenir el balcó obert! (*El tanca; després va a asseure's en el lloc que abans ocupava Cornudella à la taula de jòc. En aquest moment entren tots els que vénen d'expulsar a Serafí. Tots parlen al mateix temps.*)

AMELIA. — (*Entrant la primera.*) Això no té nom! això és abominable!

ALBERT. — (*Molt nerviós.*) No sé quin sant m'ha detingut de no trencar-li les cames!

AMELIA. — (*Que ha anat a asseure's al sofà, al costat de Cecília.*) No m'ho puc acabar! Rata escuada!

PALMIRA. — (*Dreta darrera el sofà.*) I atrevir-se a posar-te la mà a la cara!

TOTS. — Oh!

ALBERT. — (*Passejant-se amb rabia d'un cap a l'altre de l'escena, amb les mans a les butxaques dels pantalons, removent amb nerviositat els quartos i altres objectes que puguin contenir.*) Suposo que no el tindràs ni una hora més a casa a n'aquest desvergonyit!

AMELIA. — (*Aixecant-se i, nerviosament, donant uns quants passos en direcció al rebedor.*) Ni una hora?... ni un minut!... Que se'n vagi a passar la nit allà aont li sembli, que'l reculli qui vulgui! No'l vull veure més!... (*En aquest moment la porta que dóna al rebedor s'obre de sobte i apareix Pinyol.*)

ESCENA III

Els MATEIXOS i PINYOL

PINYOL. — (*Parant-se al peu de la porta i en tò sec.*) Què passa?

TOTS. — Ah! Senyor Pinyol! (*Tothom s'agrupa al centre.*)

AMELIA. — Papà, arribes al punt!

PINYOL. — (*Entre Amelia i Albert, secament.*) Què ha passat? Què li has fet an en Serafí?

AMELIA. — Jo?

PINYOL. — L'he trobat fet una Magdalena. Segons diu, l'has abofetejat davant de tothom.

TOTS. — Oh!

AMELIA. — Aquesta sí que és bona!

ALBERT. — Ha sigut ell qui ha bofetejat a l'Amelia! (*Tots al mateix temps, fins el crit d'en Pinyol.*)

CORNUDELLA. — Ha sigut un escàndol! Jo el faría agafar!

TOMÁS. — Es vergonyós! Ha sigut ell!

PINYOL. — (*Apartant a tothom i en un tò que no admet rèplica.*) Silenci! (*Tothom calla. Pausa. A Amelia, molt categòric.*) Li has donat una bofetada? Sí o no?

AMELIA. — L'he trobat bevent-se el licor.

PINYOL. — (*Imperatiu.*) No't pregunto això! (*Pausa.*) Li has pegat tu primer? Sí o no?

AMELIA. — Es clar...

PINYOL. — (*Categòric.*) Es fosc! En materia de desafíos, el reglament és perentori: el que ha rebut la primera bofetada és l'ofès! Lo demés no té importancia.

ALBERT. — Veurà, permeti'm!...

PINYOL. — (*En tò de manament.*) No admeto rèpliques! (*Pausa.*) No tracto d'alabar-me, no ho necessito; però em considero tant versat com vostè en materies d'honor! Ex cabo de municipals, ex cabo de carrabiners, ja compendrà que no pot ensenyar-me res. Per lo tant, si ell ha rebut la bofetada i a més s'ha vist atropellat per tots... l'ofès és ell!

AMELIA. — Digues d'una vegada que jo en tinc la culpa!
PINYOL. — Rigorosament exacte!
TOTS. — (*Indignats.*) Oh!
PINYOL. — Sense tenir en compte que una dòna no pega mai a un home! Es antiestètic!
ALBERT. — A veure si encara voldrà que ella li demani perdó!
PINYOL. — (*Altiu.*) I per què no?
TOTS. — Però és tremendo!
PINYOL. — (*Apartant a tothom a la manera d'un municipal.*) Fòra grupus! fòra grupus!
TOTS. — Oh!
PINYOL. — El desafío no és possible, veritat? Doncs bé, quan se té culpa, no hi ha cap vergonya en reconeixe-ho.
ALBERT. — (*Sulfurant-se.*) Això és massa!
PINYOL. — (*Que's troba separat d'Albert per Amelia, en tò aspre.*) Senyor Albert, estic parlant amb la meva filla; per lo tant, faci'm el favor de no immiscuir-se en les nostres discusions... intestinals!
ALBERT. — (*Contenint-se.*) No sé com tinc paciencia!...
PINYOL. — (*A Amelia, amb bonhomía.*) Vaja, Amelia, decideix-te... Vols?...
CECILIA. — (*Que's troba al costat de Pinyol, intervenint.*) Jo, si fos de tu...
PINYOL. — (*Girant-se vivament cap a n'ella i en tò sec.*) Ah! no! faci'm el favor!...
CECILIA. — Però si jo soc del séu parer!
PINYOL. — Ah! aixís, digui, digui... (*La fa passar al costat d'Amelia i ell s'aparta un parell de passos.*)
CECILIA. — I sí! Fes-lo content!
PINYOL. — Això! escolta això!
AMELIA. — No, no; vaja, no...
ALBERT. — (*No podent-se contenir.*) I és clar que no! No faltaría més!
PINYOL. — (*Girant-se a Albert.*) Vol fer el favor de no complicar la qüestió, vostè?
ALBERT. — Però, recristina! Bé dec tenir el dret de donar la meva opinió!... Bé soc algú jo aquí!... soc el que paga!
PINYOL. — Molt bé, contenti's amb aquest càrrec.
ALBERT. — (*Furiós.*) Això és massa! (*A Ambròs, que indiferent a l'escena continúa fent el solitari.*) Perquè, veuràs...
AMBRÓS. — (*Desentenent-se'n.*) Oh, jo, sabs?...
PINYOL. — (*A Amelia.*) Aixís, doncs, ho faràs?
AMELIA. — Bé, siga, papà; ja que tu m'ho demanes...
ALBERT. — (*Exasperat.*) Oh! val més que me'n vagi... En faría una! (*Se'n va cap a la saleta.*)
PINYOL. — (*Mentres que Albert se'n va.*) Aixís! vagi-se'n! (*Apart.*) Li falta tàctica! (*A Amelia.*) Vaig a dir an en Serafí que vingui, sents?... Una parauleta i ben dita.
AMELIA. — Sí.
PINYOL. — (*Al peu de la porta, girant-se a Amelia.*) Una parauleta i ben dita! (*Se'n va per la porta del rebedor. Tot just és fòra, els demés, que no han dit fins ara una paraula, es precipiten cap a Amelia, parlant tots a la vegada.*)
PALMIRA. — Ja't dic jo! Ets massa bona!
TOMÁS. — Desseguida ho faría jo això!
CORNUDELLA. — Massa bo, vol dir tonto!
PALMIRA. — I tant! Ets massa bona!
AMELIA. — (*Tot acompanyant-los cap a la saleta.*) Què volen fer-hi? Es el papà...
CECILIA. — Té raó, és el séu papà!

AMBRÓS. — (*Que s'ha aixecat.*) Al cap-d'avall tot això no té cap mena d'importancia.

AMELIA. — Un instant! Sols els demano un instant! (*Tots se'n van. Pausa. Amelia es troba al peu del piano arreglant maquinalment lo que hi ha al damunt. Truquen a la porta del rebedor.*) Entri!

ESCENA IV

AMELIA i SERAFÍ

AMELIA. — (*En tò distret, veient entrar a Serafí.*) Ah! ets tu?...

SERAFÍ. — (*Que ha avençat un poc, de cara al públic. De mal humor, sense mirar a Amelia.*) La senyora em demana?

AMELIA. — (*Avençant un poc.*) Sí!... (*Petita pausa.*) Vaja, vine! (*Serafí, a pesar séu, dóna un pas cap a ella; posat d'enfadat; la vista dirigida obstinadament cap al públic, en el vuid.*) I doncs, què?... no vols ser-me amic?... (*Serafí respòn sols amb un moviment de cap, per a demostrar el séu mal humor, sempre sense mirar a Amelia. Aquesta, asseient-se en la cadira que hi ha contra el piano:*) Que t'he fet gaire mal?

SERAFÍ. — (*Sense mirar-se-la.*) Oh! si no fos més que això!

AMELIA. — I doncs?... (*Silenci de Serafí.*) Anem, no facis més el bot! (*Silenci de Serafí.*) T'he ofès? (*Amb veemencia, atraient-se'l.*) Vaja, vine aquí d'una vegada, poca pena! (*Ell cau assegut sobre la falda d'ella.*)

SERAFÍ. — Oh! és que m'has humiliat d'una manera!...

AMELIA. — (*Bona xicota.*) Ximple, més que ximple!... (*Serafí se la mira, dubta i tot d'una l'abraça plorant.*) Però tu ja sabs que jo t'estimo molt! (*Ella també l'abraça. En aquest moment apareixen a la porta de la saleta Albert, Palmira, Ambròs, etc.*)

ESCENA V

Els MATEIXOS, més ALBERT, PALMIRA, CECILIA, TOMÁS, AMBRÓS, CORNUDELLA; després PINYOL

ALBERT. — (*Que apareix el primer, amb un sobressalt de sorpresa al veure a Serafí a la falda d'Amelia.*) Què veig?

TOTS. — (*Amb el mateix sobressalt.*) Oh!

SERAFÍ. — (*Veient a Albert, dóna un giravolt sobre la falda d'Amelia i tracta de desfer-se dels séus braços.*) Deixi'm estar! deixi'm estar! (*Fuig a l'extrem esquerra.*)

AMELIA. — (*Sense aixecar-se, en el tò més natural.*) I bé?... què?

TOTS. — (*Atontats.*) Oh!

PINYOL. — (*Apareixent a la porta del fons.*) Ja està?

ALBERT. — (*Furiós, anant a Pinyol.*) Ja pot estar content! Acabo de trobar a la senyora amb el criat a la falda!

PINYOL. — (*Content.*) Ah! perfectament!... Aixís ja han fet les paus. Molt bé!

TOTS. — Què?

ALBERT. — Es a dir que m'enganya amb el criat?

AMELIA. — (*Aixecant-se, indignada.*) Què dius?

SERAFÍ. — (*Abalançant-se.*) Què diu?

PINYOL. — (*Amb un sobressalt d'indignació.*) Desgraciat! (*Amb geste digne, es corda la levita, dóna amb majestat dos passos cap a Albert i diu teatralmentí*) Es el séu germà!

TOTS. — (*Molt estranyats.*) El séu germà?

AMELIA i SERAFÍ. — (*Donant tots dos instintivament un pas cap a Pinyol i com reconvenint-la.*) Papà!

PINYOL. — (*Tornant a col·locar-se entre Serafí i Amelia, de manera que'ls tres se troben en línia davant d'Albert, que s'està dret a l'esquerra del sofà.*) En fí, ja està dit! No veig el motiu d'amagar una cosa que diu molt en favor de l'Amelia... (*Una mà sobre l'espatlla d'Amelia.*) Quan se tracta de la seva familia, l'Amelia sab mostrar-se a l'altura de les circumstancias. Ella es va dir: (*Marcant cada paraula amb un copet sobre l'espatlla d'Amelia.*) «Jo tinc un germà: el meu dever és protegir-lo!» I se l'ha posat a casa, al séu costat... com a *groom*!

AMELIA. — Però, papà!

PINYOL. — Sí, sí; vull dir-ho, vull que consti. (*Als altres.*) En trobaríen gaires que haguessin obrat aixís?

TOTS. — (*Canviant entre ells la seva impressió.*) Sí, sí; efectivament...

PINYOL. — (*Sense deixar a Amelia i agafant la cara de Serafí amb la mà dreta.*) Pobre noi! Vès de què't suposaven culpable! (*L'abraça. Després, anant cap a Albert.*) Espero que després d'aquesta explicació, vostè no's negarà a rectificar las seves suposicions...

ALBERT. — Jo?

PINYOL. — (*Llençant-li la frase ben a la cara.*) Pornogràfiques!

AMELIA. — (*Donant un pas cap a Albert i amb molta gracia, indicant a Serafí.*) Vaja... dona-li la mà!

ALBERT. — (*Amb orgull.*) Jo?

AMBRÓS. — (*Donant-li un copet al ventre.*) Es el teu cunyat!

AMELIA. — Vaja, Albert, dona'm aquest gust!

ALBERT — Aquest, també?... (*Molt contrariat i després de dubtar un instant, allarga la mà a Serafí, tot girant la cara del costat oposat.*) En fí, vaja... (*A Serafí, allargant-li la mà.*) Qué tal? Còm va?

SERAFÍ. — (*Bon xicot, estrenyent-li la mà.*) Molt bé, i vostè?

ALBERT — Anem tirant. (*A Amelia.*) Estàs contenta? (*Se'n va cap al fons, aprop del piano. Truquen.*)

AMELIA. — Serafí, truquen. Abraça a la teva germana... (*Serafí li salta al coll com una criatura.*) i vés a obrir!

SERAFÍ. — Hi vaig. (*Se'n va tot content per la porta del fons.*)

AMBRÓS. — (*Mirant-se'l com se'n va i en tò d'admiració còmica.*) Oh! no hi ha res com la familia!

ALBERT. — Qui pot venir a n'aquesta hora? Esperes a algú?

AMELIA. — (*Anant cap al piano.*) No, a ningú.

CECILIA. — (*Fent un moviment com per anar-se'n.*) Si és que has de rebre alguna visita...

PALMIRA. — (*Mateix jòc.*) Ens retirarem...

AMELIA. — (*Retenint-les.*) No, no; no vull que us en aneu. Espereu-me allà dins. (*Indica la saleta.*) No trigaré. (*A Serafí, que torna.*) Quí és?

SERAFÍ — Es una senyora que desitja parlar-te a soles.

ALBERT. — (*Horripilat.*) «Parlar-te a soles!» (*A Amelia.*) No, escolta. O l'una cosa o l'altra... Si és el teu criat, que no't tutegi! Si és el teu germà, treu-li l'uniforme!

AMELIA. — Vés a passeig! (*A Serafí.*) Quí és aquesta senyora?

SERAFÍ. — No ho sé; no m'ha volgut dir el séu nom.

AMELIA — (*Als altres.*) Mala senyal! (*A Serafí.*) En fí, fes-la entrar, ja veurem. (*Serafí se'n va saltironant pel fons.*)

ALBERT. — (*A Amelia, a la porta de la saleta.*) T'esperem aquí.

TOTS. — (*Seguint-lo.*) Sí, anem, anem.

ESCENA VI

AMELIA, SERAFÍ i IRENE

SERAFÍ. — (*Entrant i fent-se a un costat de la porta per a deixar pas a Irene.*) Si la senyora vol fer el favor!... (*Irene entra. Aire distingit; vestit correcte i gens llampant. Vel a la cara.*)

AMELIA. — (*Molt complimentosa.*) Ja pot entrar, senyora.

IRENE. — (*Avança dos passos.*) Es a la senyora Amelia de Vallhumbrosa a qui...?

AMELIA. — Soc jo, senyora. (*Li indica el sofà, i mentres Irene s'hi dirigeix, ella va a buscar al costat del piano la cadira que col·loca aprop de l'asquerra del sofà. Durant aquest temps Serafí se n'ha anat.*)

IRENE. — Ah! senyora! El pas que dono en aquest moment és tan delicat... que'm sento tota torbada...

AMELIA. — Sossegui's, senyora; faci'm el favor.

IRENE. — Veurà! Se tracta de... (*Vivament, com reprenent-se.*) d'una amiga.

AMELIA. — (*Asseient-se*) Ah!

IRENE. — (*Mirant-se-la amb els impertinents.*) Però, perdoni... La estic mirant i em sembla... és curiós!... que la seva fisonomía no m'és desconeguda.

AMELIA. — (*Donant-se tò de gran senyora.*) Oh! és molt possible!... les meves relacions són tant distingides!...

IRENE. — (*Dubtant.*) Vostè abans de ser lo que... en fí, vostè ha sigut sempre?... En fí...

AMELIA. — (*Comprenent lo que Irene vol dir.*) Oh! no senyora!... (*Amb importancia.*) Filla d'un antic funcionari de l'Estat...

IRENE. — (*Sense deixar-la acabar.*) Ah! no, no! Aixís, no! Perdoni, creia haver reconegut... perdoni.

AMELIA. — No hi ha de què. Deia, doncs, que vostè venía...

IRENE. — (*Vivament i subratllant el mot.*) Per una amiga, sí! (*Insistint.*) Una de les meves amigues que m'ha encarregat... Ah! l'amistat crea devegades unes obligacions... Dispensi que no li digui el nom de la persona de qui es tracta.

AMELIA. — (*Amb bonhomía.*) Oh! per favor, senyora...

IRENE. — Es que és una senyora casada i a un marit, veritat?, se li deuen guardar sempre certs miraments...

AMELIA. — (*Vivament.*) Ah! és a causa del marit de la seva amiga que...

IRENE. — (*Mot natural.*) No! és a causa del séu amant.

AMELIA. — (*Un poc estranyada.*) Ah?

IRENE. — (*Amb calor.*) Ah! senyora, si vostè sapigués... si vostè sapigués com l'estima ella!

AMELIA. — (*Amb malicia.*) La seva amiga?

IRENE. — (*Començant-se a trair.*) No!... Sí, sí; la meva amiga. Pensi que és el séu primer amant! El séu primer i únic!... Ah! si l'arribés a perdre!... Sería horrible!

AMELIA. — (*Bruscament i amb gracia.*) Tant l'estima, vostè?

IRENE. — (*Caient en el parany.*) Oh! bojament!

AMELIA. — (*Somrient.*) I fa molt ben fet!

IRENE. — Què? (*Tota confosa, aixecant-se.*) Ah! senyora! què m'ha fet dir? No, no; és... la meva amiga.

AMELIA. — (*Aixecant-se també. Amb simpatia.*) Però és que vostè desconfía de mí?

IRENE. — (*Avergonyida.*) Jo, senyora...

AMELIA. — Pensi que la discreció és el nostre dever professional.
IRENE. — (*Bruscament.*) Veurà, surti com vulgui. No'm puc contenir més! Doncs sí, senyora, soc jo! (*Se torna a asseure.*)
AMELIA. — (*Rient.*) Si es pensa que no ho havía endevinat!
IRENE. — Oh! llavores digui'm que no és veritat lo que he sapigut. Sería tan mal fet! Vostè'n té tants com ne vol. I jo pensi que no més ne tinc un! Tots els altres, tots els altres homes que hi ha al món, ja'ls hi regalo; però ell no! Al menys deixi'm a n'ell!
AMELIA. — Però què vol dir?
IRENE. — Veritat que no és cert que ell vulgui casar-se amb vostè?
AMELIA. — Però quí?
IRENE. — En Carles Cirés.
AMELIA. — En Carles? (*Esclatant a riure.*) Ja! ja! ja! (*Se dirigeix a la saleta, rient.*)
IRENE. — (*Aixecant-se i seguint-la.*) Digui-m'ho! digui'm-ho!
AMELIA. — (*No podent dir res de tant riure.*) Deixi! deixi! (*Cridant.*) Albert! Albert! vine un moment! (*Torna aprop del sofà. Irene prop de la taula de jòc.*)

ESCENA VII

Els MATEIXOS, més ALBERT; més tard TOTS ELS ALTRES PERSONATGES QUE EREN AMB ALBERT A LA SALETA

ALBERT. — (*Entrant i aturant-se a l'indret d'Amelia, però sense arribar al sofà.*) Què hi ha?
AMELIA. — (*Mig sofocada pel riure.*) Hi ha aquesta senyora que... ja! ja! ja!
ALBERT.— (*Inclinant-se.*) Senyora...
AMELIA. — ...que ve tota alarmada a preguntar-me...
IRENE. — (*Vivament.*) ... en nom d'una amiga...
AMELIA. — ...si és veritat que jo'm caso amb en Carles.
ALBERT. — (*Estranyat i divertit.*) Tu?
AMELIA. — L'amic de la senyora... (*Corretgint vivament a un geste d'Irene.*) de l'amiga de la senyora.
ALBERT. — En Carles? tu!... ja! ja!... aquesta sí que és bona!
IRENE. — (*Mig rient.*) No comprenc ben bé lo que'ls fa riure; però de totes maneres això em tranquilitza.
ALBERT. — (*Mirant-se-la simpàtica, però maliciosament.*) Ah! senyora! Es veu que vostè l'estima molt a la seva amiga!
AMELIA. — Veu? Es inútil dissimular.
ALBERT. — Però què ha pogut fer-li suposar..?
IRENE. — (*Asseient-se en la cadira al costat d'Amelia, qui està al sofà.*) Doncs, veurà. Ha sigut aquest matí. Com avui és diumenge, me n'he anat a missa d'onze...
ALBERT. — Bé.
IRENE. — ...a passar-la a casa d'ell.
ALBERT. — (*Assegut en el braç esquer del sofà.*) Ah! vaja!
IRENE. — Veurà! Sent casada, una no està lliure sempre que vol... Doncs quan en Carles se vestía...
ALBERT. — (*Interrompent maliciosament.*) Quan «se tornava a vestir» dèu volguer dir.
IRENE. — (*Molt ingènuament.*) No!... encara no s'havía llevat quan jo hi he arribat.
ALBERT. — Ah!... Tant diràl...
IRENE. — Llavors, per passar el temps, li he tafanejat els séus papers.
ALBERT. — Naturalment!

IRENE. — I li he trobat una carta... Ah! quina carta! o més ben dit, el borrador d'una carta que en Carles ha escrit al séu padrí i en la que li fa saber el séu pròxim casament amb la senyoreta Amelia de Vallhumbrosa.

AMELIA. — Jo? Estic veient vissions!

ALBERT. — Es colossal! Però què significa tot això? (*Aixecant-se.*) Escolti, senyora, no puc ara desxifrar-li aquest enigma. Quan vegi a n'en Carles l'hi preguntaré. En tot cas, tranquilitzi's: les seves aprensions són vanes. Conec a n'en Carles a fons; és el meu millor amic; soc el séu confident, com ell és el meu. I el sol fet de que l'Amelia sigui la meva amiga, n'hi ha prou per a que...

IRENE. — Vostè és el séu confident? (*Amb alegría.*) Llavors, vostè em coneix!

ALBERT. — (*Sorprès, amb dubte.*) Jo?... No, senyora.

IRENE. — (*Amb tristesa.*) Oh! tant poc m'estima que no ha sentit la necessitat de parlar-li de mi, del ser estimat!...

AMELIA. — Es veritat. (*Aixecant-se.*)

ALBERT. — Vaja, veig que he fet mal en volguer mostrar-me discret. Doncs, bé, sí; jo la conec a vostè... senyora marquesa!

IRENE. — (*Radiant.*) Ah! sí; ja veig que està al corrent... (*Tot anant cap al sofà.*) Ah! molt bé! Molt bé! (*Se deixa caure tota emocionada damunt del sofà.*)

AMELIA. — (*Donant-se un cop al front.*) «Senyora marquesa!» (*Anant cap a Irene.*) Ara hi caic! Fa estona que la estava escoltant i em deia: «Jo conec aquest timbre de veu!» Vostè és la marquesa de Pratvert!

IRENE. — (*Aixecant-se el vel.*) Vostè em coneix?

AMELIA. — I vostè no creia fa poc trobar en mi certa semblança...

IRENE. — (*Mirantse-la amb els impertinents.*) Oh! sí; no m'enganyava! L'Amelia...!

AMELIA. — Pinyol.

IRENE. — La meva excambrera.

AMELIA. — (*Amb una reverencia.*) La mateixa.

ALBERT. — (*Que s'ha acostat a Amelia, donant-li un copet a l'espatlla.*) Tu has sigut cambrera?

AMELIA. — (*Girant-se.*) Ai, ja no'm recordava de que tu érets aquí!

IRENE. — De manera que és vostè?... Ja deia jo! Però dubtava... Aquest canvi de situació! Aquesta casa!... Sense comptar els séus cabells, que eren d'un altre color.

AMELIA. — (*Ingenua.*) Sí! s'han tornat rossos; no sé còm ha sigut.

IRENE. — (*Maliciosament.*) Jo tampoc... I per fí, el nom: Amelia de Vallhumbrosa, jo que l'havía conegut Pinyol...

ALBERT. — I encara ho és!

AMELIA. — Calla, tu! (*A Irene.*) M'hi vaig veure obligada a canviar de nom; totes ho fem... (*Baixant la vista.*) Tenía un pare, comprèn? (*Dreta, lleugerament inclinada en actitut de servei.*) I la senyora, segueix bé? I el senyor també?

IRENE. — Molt bé, gracies. El senyor ha estat un poc delicat...

AMELIA. — Pobre senyor!

IRENE. — Però ja's troba bé.

AMELIA. — Ah! ho celebro!

IRENE. — Però, fàci'm el favor d'asseure's.

AMELIA. — Oh! davant de la senyora...

IRENE. — Sí, sí.

AMELIA. — (*Asseient-se a la punta de la cadira del costat del sofà.*) Es favor...

IRENE. — (*En tò de commiseració.*) Però, còm va ser que vostè va caure a?...

AMELIA. — L'ambició!... Jo no havía nascut per a fer de cambrera.
IRENE. — Quina llàstima! Vostè servía d'una manera perfecta!
ALBERT. — (*Que ha escoltat des de fa un instant, dret darrera de Amelia, asseient-se maliciosament a la meitat de la cadira que ella deixa lliure.*) I continúa servin-t'hi!
AMELIA. — (*Donant-li un cop de colze i severament.*) Albert!
ALBERT. — (*Aixecant-se.*) Dispensin!
IRENE. — (*Adonant-se de que a la porta de la saleta apareixen els invitats d'Amelia. Baixant-se el vel.*) Oh! aquí té visites.
CECILIA. — (*Al peu de la porta.*) No's moguin. Som nosaltres.
AMELIA. — (*A Irene.*) Senyora, em permet?
IRENE. — Faci, faci.
ALBERT. — (*Tot seguint a Amelia, que va cap als invitats. A Irene.*) Dispensi, senyora.
AMELIA. — I bé, què passa?
PALMIRA. — (*En veu baixa.*) No't molestis; ens en anem.
TOMÁS. — (*Lo mateix.*) A reveure.
CORNUDELLA. — (*Lo mateix.*) A reveure.
AMBRÓS. — (*Lo mateix.*) Fins a una altra estona.
AMELIA. — Bé, bé; doncs a més veure.
ALBERT. — Jo ja dic: fins d'aquí vintivuit díes, ja que aquest vespre marxo cap a Ruàn.
TOTS. — Doncs fins a la tornada. (*Tot això ha de ser dit molt ràpidament i en un murmull general.*)
AMELIA. — Sí, sí; a més veure! Dispensin si no els acompanyo... Papà, acompanya'ls.
PINYOL. — (*Que's troba entre els invitats.*) Sí, sí. (*Se'n va amb els invitats.*)
AMELIA. — (*Tot anant a buscar la cadira que fins ara era al costat del sofà i tornant-la al séu primitiu lloc, arrambada al piano.*) Si sapigués lo contenta que estic de tornar a veure a la senyora...
IRENE. — Jo també, molt.
(*En aquest moment, a través del cristall del fons se veuen atravessar els personatges que acaben d'anar-se'n. Tot passant, fan « adeu! » amb la mà, a Amelia. Irene se n'adona.*)
IRENE. — Miri, li fan adéu!
AMELIA. — (*Girant-se, puix se troba de cara al públic, tornant de deixar la cadira al peu del piano. Tornant-los els saluts.*) Ah! sí. A més veure!
IRENE. — (*A Albert.*) De manera que vostè dèu ser...
AMELIA. — El meu amic.
IRENE. — Oh, en això no hi ha dubte. Volía dir que vostè dèu ser don Albert Puigbell.
ALBERT. — Ah! ja veig que en Carles li ha parlat de mí.
IRENE. — I amb elogi, l'hi asseguro. Lo que mai m'havía dit és que vostè (*indicant l'uniforme.*) hagués abraçat una carrera tan noble.
ALBERT. — Oh, no tant!... soc corredor de Borsa.
IRENE. — (*Un poc confosa.*) Ah! no sabía que portessin uniforme.
ALBERT. — (*Adonant-se del vestit que porta, del que ja no's recordava i comprenent.*) Ah, sí!... Això es perquè tinc d'anar a complir els vintivuit díes de servei militar.
IRENE. — (*Rient.*) Oh! tonta de mí!

ESCENA VIII

Els MATEIXOS, PINYOL; després CARLES

PINYOL. — (*Entrant tot content per la porta de la saleta.*) Vaja, ja he despatxat a tota la colla! (*Parant-se tot confós a la vista d'Irene.*) Oh! dispensi! (*Fa un moviment com per a retirar-se.*)

AMELIA. — No, no; queda't. (*Presentant-lo.*) El meu papà.

IRENE. — (*Des del séu lloc, mirant-se'l amb els impertinents.*) Sí, sí; el recordo molt bé.

AMELIA. — No coneixes a la senyora... (*Ell indica que no.*) a la senyora de Pratvert?

PINYOL. — (*Canviant completament d'actitut i avençant-se cap a Irene, amb molts saluts.*) Oh! què'm dius? Ja ho crec!

IRENE. — Vostè venía molt sovint a casa meva, a veure a la seva filla... Se'n recorda?... Vostè era llavors municipal.

PINYOL. — Sí... en fí, cabo de municipals! Sí me'n recordo!... I... còm està?... (*Li allarga la mà.*)

IRENE. — (*Que fa com qui no se n'adona, afectant examinar amb molta atenció els séus impertinents.*) Molt bé, molt bé; gracies.

PINYOL. — (*Veient que Irene no li dóna la mà, es queda un instant parat, se mira la seva com no sabent què fer-ne i per fí es determina a ficár-se-la a la butxaca. Molt amable, creient dir una galanteria.*) Còm passen els anys! Ens anem fent vells!

IRENE. — Eh!

AMELIA. — (*Vivament.*) Papà!

ALBERT. — Home! En té de bones, vostè!

PINYOL. — (*Volent esplicar-se.*) No, no m'han entès! Vull dír...

AMELIA. — No, no t'expliquis més.

IRENE. — No ha dit res que no sigui. (*Timbre a dins.*) He sentit trucar i jo aprofitaré aquesta ocasió...

AMELIA. — La senyora ja vol deixar-nos?

IRENE. — Sí, Amelia... Vostè dèu tenir visites... (*Amelia es troba a la esquerra de la porta del fons, Irene a la dreta. Albert i Pinyol han acompanyat la falsa sortida d'Irene.*)

SERAFÍ. — (*Apareixent al peu de la porta i anunciant.*) El senyor Cirés!

IRENE. — (*Amb un sobressalt.*) En Carles!

CARLES. — (*Que's presenta de sobte.*) *Buenas*, tothom! (*Trobant-se cara a cara amb Irene.*) Oh! (*Serafí se'n va.*)

IRENE. — Amic meu, jo...

CARLES. — (*No tornant en sí de la sorpresa.*) Tu?... Vostè!... vostè aquí?... (*Dissimulant.*) Senyora...

ALBERT. — Noi, que ho fas bé!

CARLES. — (*Avançant. Els altres fan lo mateix.*) Però què hi fa vostè, aquí?

IRENE. — Carles, jo li explicaré...

ALBERT. — El que s'ha d'explicar és ell. Què significa tota aquesta historia del teu casament? Tu't cases amb l'Amelia?

CARLES. — Eh?

PINYOL. — Vostè's casa amb l'Amelia?

CARLES. — No! I ara? Qui ha dit semblant cosa?

IRENE. — Dispensi'm, Carles, he sigut jo.

CARLES. — Vostè? I còm ho ha sapigut?

IRENE. — Per una carta que he llegit... impensadament.

CARLES. — Es a dir que tu't permets... dic, que vostè's permet registrar-me la correspondencia?

ALBERT. — (*En tò de broma.*) Home, si ho fas per nosaltres, no cal que't molestis! Pots dir-li de tu.
CARLES. — Es a dir, doncs, que tu... has dubtat de mi?
IRENE. — Me sembla que no'm falten motius.
AMELIA. — En fí, perquè, perquè aquest casament?
CARLES. — Volen saber-ho? Doncs perquè la situació en que'm trobo és tant apurada, que aquest casament és la meva sola salvació. (*Tot parlant se dirigeix fins al davant del sofà.*)
IRENE. — (*Anant darrera d'ell.*) De manera, doncs, que t'hi casas?
TOTS. — T'hi cases?
CARLES. — I no! Faig veure que m'hi caso!
IRENE. — I per què?
CRALES. — (*Deixant-se caure en el sofà.*) Perquè ja no puc més! Perquè ja no puc resistir ni un día més la vida que porto des de fa un any! sense un clau! anant sempre amb la butxaca de vuid!
IRENE. — Oh, amic meu! Això és veritat? Perquè no m'ho deies? Jo hauría pogut...
CARLES. — (*Amb dignitat, aixecant-se.*) Calla! Tu hauríes pogut oferir-me diners; però jo no hauría pogut acceptar-los. Llavors m'he fet la següent reflexió: «Al cap d'avall, si passes penes és perquè vols. Quan se tenen siscents mil francs...»
ALBERT. — Home, és veritat que tu tens siscents mil francs?
IRENE. — (*Acostant-se vivament a Carles.*) Tu tens siscents mil francs?
AMELIA. — Siscents mil francs?
PINYOL. — (*Sentint-se atret per Carles com per un imàn.*) Vostè té siscents mil francs?
CARLES. — (*Senzillament.*) Jo tinc siscents mil francs.
PINYOL. — (*Plantant-li una mà al pit i l'altra al darrera per a obligar-lo a seure.*) Oh! segui!
ALBERT. — (*Vivament i amb ironía.*) No's molesti; no'n pot disposar!
PINYOL. — (*Amb el mateix moviment a l'inversa, aixecant a Carles en el moment en que aquest s'anava a asseure.*) Ah! essent així!... (*Albert se'n va cap al piano i s'asseu, cama ací, cama allà, en la cadira que Amelia ha tornat al costat del piano.*)
CARLES. — (*Responent a lo dit per Albert.*) Això, això és lo que'm posa furiós! Coses del meu pare! Jo l'estimava molt; però tenía unes idees! Sempre deia que un home massa jove no podía entrar en possessió de la seva fortuna sense derrotxar-la al darrera de les dònes!
AMELIA. — Oh! quines màximes!
PINYOL. — (*Extenent el braç en direcció a la porta del fons per aont Serafí ha fet la seva última sortida.*) Pobre Serafí! No seré jo d'aquests pares que!...
AMELIA. — (*En tò de burla.*) Oh, no! Vol callar!
CARLES. — Conseqüencia de tot això: que'm va deixar lo just per a no morir-me de fam, i en quant als siscents mil francs va fer-ne depositari a un hereu de confiança, el meu padrí, amb l'encàrrec de no entregar-me'ls fins el día que'm casés.
IRENE. — Ah! llavors ja comprenc; aquest casament...
CARLES. — Es la meva taula de salvació.
ALBERT. — (*Aixecant-se i anant a Carles, mig en serio i mig en broma.*) De manera, doncs, que has fet sapiguer al teu padrí que't casaves amb l'Amelia.
CARLES. — Sí, i junt amb la carta li he enviat la fotografía.
AMELIA. — Quin desprendiment!
CARLES. — Què vols fer-hi? Quan un s'ofega, no mira la fotografía que beu. Jo havía de presentar proves palpables, ben palpables... no'n tenía d'altres a mà i t'he enviat.

AMELIA. — (*Inclinant-se.*) Moltes gracies!

ALBERT. — Tot això'm sembla molt ben combinat; anirà com una seda.

CARLES. — Doncs t'equivoques; no va ni amb rodes. Per això em teniu aquí.

TOTS. — Doncs, què passa?

CARLES. — El meu padrí no s'ha convençut amb la carta; vol assegurar-se'n personalment i ha vingut.

TOTS. — De veres?

CARLES. — Ha arribat a casa fa una hora i m'ha dit: «Soc jo, fill meu!» M'és padrí, però'm diu fill meu; li agrada exagerar! — «Soc jo, fill meu! Arribo de Marsella...» — perquè ell hi viu a Marsella, per això li agrada exagerar... — «Arribo de Marsella per a donar-te una sorpresa!»

ALBERT. — Agradable sorpresa!

CARLES. — Calcula! (*Continuant.*) «Es precís que'm presentis a n'aquesta senyoreta...» Pots suposar que no m'ho ha tingut de dir dugues vegades. He vingut corrents a prevenir-vos i aquí em teniu.

AMELIA i ALBERT. — I ara què fem?

CARLES. — Còm s'entén què fem? Sols tenim un camí. Anem a jugar-nos el tot pel tot. El padrí vol que li presenti la meva promesa; doncs, bé: no hi ha més remei que presentar-l'hi.

ALBERT. — Veuràs, veuràs... la fotografía, encara; però l'original!... (*Va caminant i donant mostres de contrarietat.*)

CARLES. — (*Anant-li al darrera.*) Vaja, Albert; per favor, no pots pas negar-t'hi... (*A Amelia.*) Vaja, Amelia, no tindràs pas el cor de deixar-me aixís, penjat! Pensa que's tracta de siscents mil francs! I estigues segura de que't faré un regalo!...

AMELIA. — Tu un regalo? No te'l vull!

PINYOL. — (*Vivament.*) I sí! i sí que'l voldrà! No's diu mai això! No s'ha de desairar a ningú!

AMELIA. — En fí, hi consento. Primer perquè ets tu i després per la senyora, a la que porto tant afecte...

CARLES. — (*Mirant a Irene, estranyat.*) A tu? I això?

IRENE. — Es un secret entre nosaltres dugues.

CARLES. — Oh! gracies, Amelia, gracies! (*Li estreny la mà. Després a Albert, que's troba a l'extrem dreta.*) I tu gracies, també!

ALBERT. — (*De mal humor.*) Gracies, gracies!... Però i el casament?... El teu padrí bé ho veurà prou que no hi ha casament!

TOTS. — Oh, té raó!

CARLES. — Es lo que he temut primer de tot. Però, gracies a Déu, la cosa es presenta bé. El meu padrí marxa a Amèrica. Tardarà mig any a tornar i ja pots pensar si m'ha costat gaire el fixar la fetxa del meu pretengut casament durant el temps que ell serà fòra. Llavors m'ha dit: «Escolta, fill meu...» — m'és padrí, però'm diu fill meu; li agrada exagerar...

TOTS. — (*Acabant per ell.*) Perquè és de Marsella.

CARLES. — Ah! ja sabeu...

TOTS. — Sí sí; ja ho sabém!

CARLES. — «Escolta, fill meu, no pots figurar-te lo que sento no poguer assistir a la cerimonia; però, en fí, un cop siguis casat, et faré pervenir el total de la teva fortuna.»

ALBERT. — Molt bé! magnífic!

AMELIA. — (*Allargant-li la mà.*) Senyor promès, aquí està la meva mà.

CARLES. — (*Anant a pendre-li amb una cortesia còmica.*) Ah!... senyoreta!...

PINYOL. — (*Obrint els braços.*) Gendre, als meus braços!

CARLES. — (*Passant davant d'Amelia i abraçant-lo.*) Sogre, tant d'honor!

ALBERT. — I quan ha de venir el teu padrí?

CARLES. — No ho sé! avui!... d'aquí un rato! ara!... (*Truquen.*) Ja és aquí! (*Deixa a Pinyol i va cap a Albert a l'extrem dreta.*)

IRENE. — Aixís, jo fujo. No hi tinc res que fer jo en aquesta entrevista de familia.

CARLES. — (*A Serafí, que apareix a la porta del rebedor.*) Es el meu padrí?

SERAFÍ. — (*Anunciant.*) El general Koschnadieff!

TOTS. — (*Com si els parlessin en xino.*) Què?

AMELIA. — Què és això de Koschnadieff?

SERAFÍ. — No ho sé.

AMELIA. — I què vol?

SERAFÍ. — (*Amb un mig riure beneit.*) No ho sé pas!

AMELIA. — Doncs ves-li a preguntar.

SERAFÍ. — (*Lo mateix.*) Ah! està bé. (*Se'n va.*)

IRENE. — (*Despedint-se.*) Vaja, estimada Amelia...

AMELIA. — Senyora, no sé com expressar-li lo contenta que m'ha fet amb la seva visita.

IRENE. — Gracies, gracies.

SERAFÍ. — (*Tornant.*) Diu que és per una entrevista diplomàtica.

ALBERT. — En fí, reb-lo... Veurem.

AMELIA. — Fes-lo entrar... Soc amb ell a l'instant.

ALBERT. — (*A Carles, que enraona amb Irene.*) Mentres tant, jo vaig a vestir-me de paisà... Vens, Carles?

CARLES. — Sí, vinc. (*A Irene.*) A més veure, estimada Irene!

IRENE. —A més veure, Carles! A més veure, Amelia!

AMELIA. — Oh, no, l'acompanyarem!

PINYOL. — No faltava més!

IRENE. — (*A Albert.*) Senyor...

ALBERT. — Senyora, tant gust... (*A Carles.*) Vens? (*Albert i Carles se'n van per la dreta primer terme.*)

AMELIA. — Repeteixo, senyora... (*Se'n van els tres per la porta de la saleta, veient-se ls després passar per darrera el cristall.*)

ESCENA IX

SERAFÍ i KOSCHNADIEFF

SERAFÍ. — (*Introduint al general.*) Si el senyor vol fer el favor...

GENERAL. — (*De levita, condecoració estrangera al trau. Avança fins al mig de l'escena. Parla brutalment; accent eslau.*) Ah!... molt bé! (*Llençant una ràpida mirada circular.*) Però què significa això?

SERAFÍ. — (*Avançant també.*) El què, senyor?

GENERAL. — Que no veig a la senyora de la casa.

SERAFÍ. — Vindrà desseguida, senyor.

GENERAL. — Ah! molt bé! (*Serafí és dirigeix cap a la porta.*) Ah... domèstic!

SERAFÍ. — (*Reculant.*) Senyor...

GENERAL. — Quina dòna és?... Té amants? molts? un?... quants?

SERAFÍ. — (*Mirant-se'l amb estranyesa.*) Quí?

GENERAL. — La senyora de la casa!

SERAFÍ. — (*Picat.*) No sabría dir-l'hi!... El senyor pot preguntar-l'hi a n'ella!

GENERAL. — Estúpid!... vagi!

SERAFÍ. — (*Apart, tot anant-se'n.*) Quina pinta!

GENERAL. — Ei!... Domèstic!
SERAFÍ. — (*Tornant.*) Senyor?
GENERAL. — (*Treient-se un bitllet de la cartera.*) Aquí va un billet de cinquanta francs.
SERAFÍ. — (*Content.*) Oh, senyor, gracies! (*Dóna uns quants passos com per a anar-se'n.*)
GENERAL. — Ei! (*Serafí torna.*) ...I faci'm el favor de descanviar-lo.
SEERAFÍ. — (*Desil·lusionat.*) De...
GENERAL. — Sí.
SERAFÍ. — I res més?
GENERAL. — Res més.
SERAFÍ. — (*Apart, tot anant-se'n.*) Quin salvatge! (*Veient pel cristall a Amelia que torna.*) Aquí ve la senyora. (*Se'n va pel fons esquerra.*)

ESCENA X

AMELIA i EL GENERAL

AMELIA. — (*Apareixent a la porta de la saleta i descendint per la dreta del sofà.*) Senyor?
GENERAL. — (*Amb una reverencia, presentant-se.*) General Koschnadieff! (*Amelia li indica el sofà per a invitar-lo a seure al costat d'ella; d'un geste ell declina respectuosament aquest honor i, anant fins al piano, damunt del qual hi deixa el capell, agafa la cadira i amb ella avança fins el sofà. Presentant-se de nou:*) General Koschnadieff, primer mariscal de camp de Sa Altesa el príncep Nicolau de Palestría. (*Després d'un nou signe que li fa Amelia, s'asseu a la cadira que ha portat.*)
AMELIA. — Oh! general, tant d'honor! Però...
GENERAL. — Es Sa Altesa qui m'envía.
AMELIA. — (*Estranyada.*) Sa Altesa?
GENERAL. — El príncep està enamoradíssim de vostè.
AMELIA. — De mí?... Còm pot ser? Si Sa Altesa no'm coneix!
GENERAL. — Sí que la coneix. Vostè bé va assistir fa pocs díes a la funció de gala del teatre Francès.
AMELIA. — En efecte, però...
GENERAL. — Doncs el príncep tambe era al teatre i va fixar-se en vostè.
AMELIA. — (*Molt afalagada.*) Oh! de veres?
GENERAL. — Va fixar-s'hi molt!... Fins va preguntar qui era vostè al President de la República.
AMELIA. — (*No tornant en sí de sorpresa.*) Això va fer?
GENERAL. — Però el President no va saber què contestar.
AMELIA. — Oh!
GENERAL. — Més jo m'he posat en campanya i poc m'ha costat enterar-me del nom de vostè i del séu domicili. Veurà, per alguna cosa s'és general!... Doncs, sí, Sa Altesa està molt enamorat! Està guillat... com diuen vostès. (*Acostant la cadira a Amelia i confidencialment.*) Aquest matí, quan li he donat la noticia, m'ha dit: « Koschnadieff, ets un àngel! » Que jo era un àngel!... « Corre desseguida a casa d'ella i arregla-ho tot. Compto amb tu! »
AMELIA. — (*Un poc estranyada.*) Això ha dit? Aixís, tant...
GENERAL. — Positivament. Li repeteixo que està boig per vostè. (*Canviant de tò i aixecant-se repentinament.*) De manera, doncs, que... digui... A veure... quan?...
AMELIA. — (*Aixecant-se també.*) Què vol dir?
GENERAL. — (*Amb molt descaro.*) Quan?... Quina nit li ve bé?

AMELIA. — (*Amb sobressalt.*) Què? Home, vostè té una manera de dir les coses!... No soc lliure jo, general. Tinc un amic.

GENERAL. — Ah!... Llavors, què vol el séu amic?... Vol una condecoració? Vol ser noble? Vol...?

AMELIA. — No's tracta d'això!

GENERAL — (*Escandalitzat.*) Llavors és una negativa?... Vostè dóna els despatxos a Sa Altesa!...

AMELIA. — No dic això!

GENERAL. — I doncs? Què és lo que la fa dubtar?

AMELIA. — (*Dubtant.*) No sé...

GENERAL. — (*Que s'ha col·locat darrera d'ella, ben acostat i anant-li dient lo que segueix a cau d'orella com el dimoni tentador.*) Pensi que's tracta de una Altesa Real i enganyar al séu amic amb una Altesa Real, quasi no se'n pot dir enganyar-lo.

AMELIA. — (*Dubtant.*) Sí, és veritat. (*Girant-se de cara al general.*) Sobre tot quan una no té cap obligació d'anar-li a esplicar...

GENERAL. — Es clar que no!

AMELIA. — Justament el meu amic marxa aquest vespre cap a Ruan per a complir els séus vintivuit díes de servei militar.

GENERAL. — Ho veu com tot s'arregla! (*Quasi mormorat a l'orella d'Amelia.*) El príncep és molt generós!

AMELIA. — Oh! el meu amic me dóna tot lo que necessito.

GENERAL. — (*Vivament.*) No ho dubto! (*Més lentament.*) Però al costat de tot lo que's necessita...

AMELIA. — (*Acabant la frase.*) Hi ha tot lo que no's necessita!

GENERAL. — Que és enorme!

AMELIA. — (*La cara girada cap al general i mirant-lo fit a fit i baixet, però articulant totes les sílabes.*) E-nor-me!

GENERAL. — (*Bruscament.*) Sí!... I bé! doncs, llavors, què?

AMELIA. — (*La mirada fixa en la condecoració del general, amb la que juga maquinalment amb la mà.*) I bé, doncs... no ho sé pas!

GENERAL. — Molt bé! (*Dóna un cop amb la mà plana al braç d'Amelia*)

AMELIA. — Oh!

GENERAL. — Estem d'acord. (*Fa semblant d'anar a buscar el barret, però torna.*) Ah! Sols li tinc de dir una cosa. Sa Altesa té la costum, després de cada visita, de donar dèu mil francs.

AMELIA. — (*Enlluernada.*) Dèu... dèu mil francs?

GENERAL. — Dèu mil!

AMELIA. — (*Amb un petit sò de llavis com si anés a xiular i un moviment de mà, amb molt admiració*) Fuilt!

GENERAL. — (*Subratllant cada paraula.*) Per lo tant, lo que jo dec remetre-li a vostè és una suma de *nou* mil francs.

AMELIA. — (*Que escolta amb els ulls a terra, aixecant el cap.*) De... de nou?...

GENERAL. — (*Sense desmontar-se.*) De nou.

AMELIA. — (*Comprenent-lo.*) Ah! ja comprenc, vostè...

GENERAL. — Què?

AMELIA. — (*Vivament.*) No! no res; està molt bé! De nou mil, de nou mil!

GENERAL. — Quedem conformes? (*Va a buscar el barret.*)

AMELIA. — Conformes, general. (*Apart.*) Aquest sí que no bada!

ESCENA XI

Els MATEIXOS, més PINYOL

PINYOL. — (*Entrant per la dreta.*) Dispensin... Aquí té'l canvi dels cinquanta francs.

AMELIA. — Què?
GENERAL. — Ah! sí... dongui.
AMELIA. — (*Presentant.*) Papà... El general... dispensi...
GENERAL. — Koschnadieff!
AMELIA. — Això, Kosch... en fí, lo que'l senyor diu! Primer marisca! de camp del Príncep de Palestría.
PINYOL. — (*Amb gran admiració.*) Oooh!
GENERAL. — Tinc molt gust!... Positivament... (*Acompanya aquesta declaració amb un geste amb el qual Pinyol s'enganya. Creu que'l general li allarga la mà per a estrenye-li; però el geste de Koschnadieff s'ha continuat per a subratllar la frase següent, que acaba lo que volía dir. Pinyol se queda plantat, ab la mà extesa, li dirigeix—a la mà—una mirada desil·lusionada, fa «hum!» i se la torna filosòficament a la butxaca. Aquest jòc d'escena dura un segón.*) ... vostè té una filla adorable, en veritat!... Li sería agradable que'l nombressin cavaller de l'ordre de Palestría?
PINYOL. — (*Radiant.*) Quí? jo? a mí?... Oh! moltíssim!... Però, a títol de què?
GENERAL. — Serveis excepcionals! (*Com justificant aquests serveis.*) Sa Altesa té un flac per la senyora filla de vostè... Per lo tant, el meu sobirà m'ha encarregat la missió de... si vostè no hi troba cap inconvenient...
PINYOL. — (*Interrompent-lo amb dignitat.*) Dispensi!... Es per a casar-se?
GENERAL. — (*Amb una gran rialla.*) Home! precisament per a casar-se, no!
PINYOL. — (*Molt digne, apartant-se a reculons del general.*) Ah! llavors, dispensi! A mi no! A mi no!
GENERAL. — (*Un poc extranyat.*) No?
PINYOL. — La meva dignitat de pare!... (*Se'n va a la dreta, a l'extrem del sofà.*)
GENERAL. — Bé, molt bé!... (*A Amelia.*) Llavors, senyora, dintre poc tindré l'honor d'acompanyar a Sa Altesa...
PINYOL. — (*Escoltant.*) Eh?
GENERAL. — ...que vindrà a posar-se als séus peus.
PINYOL. — (*No sabent lo que li passa.*) El príncep! El príncep aquí!
GENERAL. — Positivament!
PINYOL. — Oh! ens dispensarà aquest honor?... El príncep aquí! Posarem domassos al balcó! i banderes!
GENERAL. — (*Vivament.*) Oh, no! per favor! res d'ostentació! El príncep desitja l'incògnit.
PINYOL. — Quina llàstima!... Tant bonic que hauría fet!...

ESCENA XII

Els MATEIXOS, CARLES i després CARBONELL

CARLES. — (*Entrant corrent per la dreta primer terme.*) Amelia! Amelia! (*Excusant-se amb el general, amb qui quasi ha topat.*) Oh! dispensi!
GENERAL. — No hi ha de què.
CARLES. — Ja és aquí! ja és aquí! l'he vist des del balcó!
AMELIA. — A quí?
CARLES. — Al meu padrí!
AMELIA. — Doncs ves-lo a rebre.
CARLES. — Hi vaig! hi vaig! (*Se'n va atrafegat per la porta de la saleta.*)
GENERAL. — (*Despedint-se.*) Senyora, he tingut l'honor...

AMELIA. — A reveure, general, i li quedo molt agraida. (*Passa al davant per a mostrar-li el camí, cap a la porta del rebedor.*)

GENERAL. — Oh, senyora! per favor! (*A Pinyol, que'l segueix.*) Senyor papà!...

PINYOL. — (*Inclinant-se.*) General! (*Anant a la seva idea.*) I en quant a la petita condecoració...

GENERAL. — Entesos! entesos! (*Se'n va.*)

PINYOL. — (*Al peu de la porta.*) I qui diu petita, sab? encara que fos ben grossa!... (*Se'n va.*)

CARLES. — (*Entrant al mateix temps per la porta de la saleta, seguit de Carbonell.*) Entri, entri, padrí!

CARBONELL. — Aquí em tens, fill meu! (*Mig abraçant-lo.*) Molt bé! molt bé! A l'últim veig que has posat seny!... Aquesta casa respira un aire de familia!... (*Va a deixar el barret sobre la taula de jòc.*)

CARLES. — Això salta a la vista!

AMELIA. — (*Tornant del rebedor seguida de Pinyol i avançant-se entre Carbonell i Carles, mentres que Pinyol avança per l'esquerra, entre la taula i el balcó.*) Oh! senyor meu, m'haurà de dispensar...

CARLES. — Padrí, tinc el gust de presentar-li...

CARBONELL. — (*Vivament.*) Espera!... veiam si ho endevinaré... (*Posant-se un dit al front, donant després una palmada i senyalant per fi a Amelia.*) La senyoreta Amelia de Vallhumbrosa!

AMELIA. — (*Somrient.*) Ho ha endevinat!

PINYOL. — (*Apart.*) Quina penetració!

AMELIA. — (*Fent la senyoreta.*) En Carles ens havía anunciat la seva visita, i cregui que l'esperàvem amb impaciencia.

CARBONELL. — Ah! molt amable!... Carles, et felicito! Es lo que se'n diu un *bocatto di cardinale*!

AMELIA. — (*Baixant la vista.*) Oh! senyor!

CARBONELL. — Dic lo que és.

CARLES. — Veritat?

CARBONELL. — No admet discussió. (*Girant-se a Pinyol.*) No li sembla a vostè?

PINYOL. — (*Amb modestia.*) Es la meva filla, i no està bé que jo...

CARBONELL. — Ah, sí? Se'l felicita!... D'això se'n diu sapiguer-ne!

PINYOL. — (*Lo mateix.*) Veurà, hi vaig posar tota la meva ciencia.

CARBONELL. — (*Rient.*) Ja! ja! ja! Tota la seva ciencia! (*Girant-se inconscientment a Amelia.*) Tota la seva... (*Aturant-se confós, i baix a Pinyol.*) Oh! davant d'ella!...

PINYOL. — (*En el mateix tò.*) Oh! té raó!

CARBONELL. — (*A Amelia, dissimulant.*) Senyoreta, no sé cóm expressar-li la satisfacció que'm causa el que en Carles l'hagi escollida a vostè per a fer-ne la seva esposa.

AMELIA. — (*Amb emoció fingida.*) Ah! padrí!

CARBONELL. — (*Amb molta satisfacció.*) Oh, sí! digui'm padrí! (*Allargant-li els braços.*) Això escursa les distancies! (*Al moment d'anar-la a abraçar, a Carles.*) Me permets?

CARLES. — (*Aguantant-se el riure.*) Abraci, padrí, abraci!

CARBONELL. — Oh, criatura virginal! (*Després d'haver-la abraçada.*) I bé, senyoreta, està ben contenta de casar-se amb el meu fillol?

AMELIA. — (*Declamant.*) El meu cor batega sols per ell!

CARBONELL. — (*A Carles.*) Has sentit?

CARLES. — (*Declamant.*) Oh, criatura virginal! (*Va per abraçar-la.*)

CARBONELL. — (*Impedint-l'hi.*) Què vas a fer? Abans del matrimoni? (*Amelia va a sentar-se al sofà.*)

CARLES. — (*Amb humiltat.*) Dispensi, la mateixa emoció...

CARBONELL. — (*Commogut.*) Oh! casta criatura! Es pura com l'or!

CARLES. — Lo qual és *raro*, avui dia.

PINYOL. — El què? L'or?
CARLES. — No, la puresa.
PINYOL. — I l'or!
CARBONELL. — (*Butxaquejant.*) I ara, permeti'm... li porto una cosa que... A vostè li deuen agradar les joies?
AMELIA. — No sé!...
CARLES. — (*Amatent.*) Ejem!
AMELIA. — Dic, no sé... si dec acceptar...
PINYOL. — I sí! I sí!
CARBONELL. — (*Asseient-se al sofà al costat d'Amelia.*) Des del moment que's casa amb en Carles, no hi ha cap inconvenient... (*Li entrega un estotx obert.*)
PINYOL. — No n'hi ha cap! no n'hi ha cap!
AMELIA. — (*Prenent l'estotx i contemplant la joia.*) Oh! és esplèndit! és meravellós!... Tingui! No puc contenir-me! L'haig d'abraçar! (*L'abraça.*)
CARBONELL. — Es una nena!
AMELIA. — (*Aixecant-se.*) Mira papà! Mira, Carles!
CARLES. — Sorprenent!
PINYOL. — Piramidal!... Al menys val...
AMELIA. — (*Reconvenint-lo.*) Papà! Això no's pregunta!
PINYOL. —Oh, era sols per dir... No és que tingui l'intenció de pagar-lo, això no! Però, vaja... Ja't dic jo que és espatarrant!
CARBONELL. — (*Aixecant-se.*) No està mal!... Es un solitari!
PINYOL. — Un solitari? Vet-aquí el sol defecte que li trobo.
CARBONELL. — Per què?
PINYOL. — Home, perquè si és un solitari, s'anyorarà!
CARBONELL. — (*Comprenent.*) Ah! sí! ja! ja!... Estic segur que'l séu marit sabrà regalar-n'hi d'altres que li faràn companyía, veritat, Carles?
CARLES. — Quin dubte té!
CARBONELL. — Sobre tot ara que entrarà en possessió de la seva gran fortuna!
CARLES. — (*Vivament.*) Ah! quan?
CARBONELL. — Home, tant bon punt s'hagi efectuat el teu casament.
CARLES. — (*Apart.*) No se n'oblida, no!
AMELIA. — (*Tot fent brillar l'anell.*) Com més me'l miro, més m'entusiasma... A mi m'agrada més això que les flors!
CARBONELL. — Ah! ara m'hi fa pensar! Suposo que ja hauràn rebut la panera de flors que li he enviat.
AMELIA. — Una panera de flors?... Tu has vist cap panera de flors, papà?
PINYOL. — Jo no.
CARBONELL. — No l'han portada?... Però què fa aquella florista?... Veurà! Tenen telèfon vostès per a dir-n'hi quatre de fresques?
AMELIA. — Sí que'n tenim.
CARBONELL. — Doncs ja'm sentirà! Ja m'ha semblat que en aquella casa eren mig tocats. Els he dit: «Es per a la senyoreta Amelia de Vallhumbrosa, que's casa amb el senyor Carles Cirés; ja la deuen conèixer vostès.» I m'han contestat: «No coneixem altra Amelia que la que s'està amb el senyor Puigbell!»
CARLES. — (*Apart.*) Recristo!
AMELIA. — Oh!
PINYOL. — Ejem!
CARBONELL. — No's concebeix una cosa semblant! Ara figuri's! L'havíen presa per una entretinguda! (*Adonant-se de que parla amb Amelia.*) Oh! perdoni aquesta expressió!
AMELIA. — (*Sense baixar la vista i ben ignocentment.*) No sé lo que vol dir.

CARBONELL. — Oh! quanta ingenuitat!... quin tresor! (*Posant-li les mans sobre les espatlles i en veu baixa.*) Més tard el séu marit ja l'hi explicarà... Veritat, noi?
CARLES. — (*A Amelia.*) Sí, això no són coses per senyoretes.
AMELIA. — (*Sumisa.*) Oh, no tracto pas de sapiguer...

ESCENA XIII

Els MATEIXOS, més ALBERT

ALBERT. — (*Sortint per la porta dreta primer terme.*) *Bravo*! Ja m'he canviat!
TOTS. — Oh!
CARLES. — Vatualisto! (*Agafa a Carbonell i el fa giravoltar cap a Amelia, la qual el fa giravoltar cap a son pare, que li fa donar un altre giravolt i el col·loca a l'extrem esquerra.*)
CARBONELL. — (*Rodant de l'un a l'altre.*) I ara? Què passa? Què passa?
CARLES. — (*Volent evitar una planxa.*) El senyor... el senyor...
AMELIA. — (*Vivament.*) El senyor Camps!
CARLES. — Pere Camps!
ALBERT. — Què?
CARLES. — (*Baix.*) Calla, home! aguanta't!
AMELIA. — El meu cosí!
CARLES. — El séu cosí!
PINYOL. — El cosí de l'Amelia!
ALBERT. — (*Apart.*) El séu cosí? Què s'empatollen?
PINYOL. — (*Presentant a Carbonell.*) El senyor Passarell! dic, Carbonell!
CARBONELL. — Molt bé! Si m'ho permeten, aniré a telefonar a la florista.
AMELIA. — Sí, sí. (*A Pinyol.*) Papà, vols acompanyar-lo?... El telèfon és al meu quarto.
PINYOL. — (*Disposant-se a acompanyar-lo.*) Cap aquí; vingui, vingui. (*Se'n van tots dos pel primer terme dreta.*)

ESCENA XIV

Els MATEIXOS, menys PINYOL i CARBONELL

CARLES. — Si ens descuidem, aquesta florista...
ALBERT. — Quina florista?
CARLES. — La florista que havía de portar la panera de flors.
ALBERT. — Quina panera?
CARLES. — La panera de flors per a l'Amelia.
AMELIA. — I sí, home! no comprens res!
ALBERT. — Còm vols que ho comprengui si no m'ho espliqueu?
CARLES. — Doncs la tal florista li ha dit que la senyoreta de Vallhumbrosa s'estava amb don Albert Puigbell.
ALBERT. — I bé...
AMELIA. — Però no comprens que llavores no podía presentar-te?
ALBERT. — Per què?
CARLES. — Home, perquè la promesa d'en Carles Cirés no pot ser l'amiga de l'Albert Puigbell!
ALBERT. — Veritat. I allavores jo m'he tornat el senyor Camps!
CARLES i AMELIA. — Això!
ALBERT. — (*Una mica picat.*) Aviat ho teniu arreglat, vosaltres!

CARLES. — Es qüestió de pocs díes; un cop el padrí haurà marxat, tornaràs a pendre el teu nom.
ALBERT. — Vaja, *menos* mal!

ESCENA XV

Els MATEIXOS, més PINYOL

PINYOL. — (*Entrant per la dreta primer terme.*) Escolta, Amelia: si no vens, no hi ha manera d'obtenir la comunicació.
AMELIA. — Ja vinc! (*Mig mutis i tornant a Albert.*) Ah! encara no t'he ensenyat l'anell que'l padrí d'en Carles m'ha regalat: mira-te'l!
PINYOL. — Vaja, dòna, que t'esperem!
AMELIA. — (*A Albert.*) Es bonic, veritat?
ALBERT. — Molt bonic! molt bonic!
PINYOL. — (*Anant a buscar a sa filla i estirant-la pel braç.*) Però vindràs d'una vegada?
AMELIA. — (*Deixant-se emportar per son pare, tot fent brillar l'anell amb el braç estirat en direcció a Albert.*) Es bonic, veritat que és bonic?
ALBERT. — Sí, dòna, sí!

ESCENA XVI

CARLES i ALBERT

CARLES. — (*Després d'una pausa.*) Escolta, Albert. Me sab molt greu donar-te tantes molesties.
ALBERT. — (*Fent a mal temps bona cara.*) Fuig, home! No val la pena. I a més, havent jo de marxar d'aquí poc rato...
CARLES. — Es cert.
ALBERT. — I mira, fins te dré que aquesta combinació afavoreix els meus plans. Justament jo volía demanar-te un favor; doncs, bé, les circumstancies en que'ns trobem embolicats comporten en sí el favor que jo volía demanar-te.
CARLES. — (*Sol·lícit.*) Parla! de què's tracta?
ALBERT. — Veuràs. Tu ja sabs lo que jo vull a l'Amelia... Ah! si pogués emportar-me-la amb mi!... Però he reflexionat que portar-la a un lloc aont hi han tants soldats... i tants oficials, essent ella tant bonica, vaja, no és prudent!
CARLES. — Però és que l'Amelia t'és fidel!
ALBERT. — (*Amb poca convicció.*) Sí... no dic que no!... fins que'm provi lo contrari!... Per altra part, deixant-la sola a París, estic segur de que s'avorrirà!... Es veritat que sempre queden els amics; però en el fons, són tots uns qualsevols!
CARLES. — (*Corroborant.*) Uns qualsevols!
ALBERT. — Amic meu, compto amb tu! Tu ets el meu millor amic; tinc en tu tanta confiança com en mi mateix; l'Amelia et porta molta afecció... Doncs, bé; fes-me un favor: mentres jo seré fòra (*Molt marcat.*) cuida't de l'Amelia!
CARLES. — Jo?
ALBERT. — Sí; distreu-la, porta-la al teatre; esmorzeu plegats, dineu plegats, sopeu plegats... en fi, tot!
CARLES. — Tot?
ALBERT. — (*Conformant, sense reflexionar.*) Sí, tot. (*Vivament.*) Ah! no! Es un dir. Ja m'entens, tu!

CARLES. —(*Rient.*) Es clar, home!
ALBERT — Si justament això ho faig per a evitar qualsevol debilitat!...
CARLES. — (*Allargant-li amicalment la mà.*) Està comprès! Pots tenir confiança en mi!
ALBERT. — (*Estrenyent-li la mà amb efusió.*) N'estic convençut!
CARLES. — (*Molt marcat, com ho ha fet Albert.*) Em cuidaré de l'Amelia!
ALBERT. — Gracies, Carles!

ESCENA XVII

Els MATEIXOS, més CARBONELL, PINYOL i AMELIA

CARBONELL. — No hi ha medi de parlar per telèfon! Valdrà més que hi vagi jo mateix.
AMELIA. — Oh, padrí, quanta molestia!
CARBONELL. — No, cap molestia. (*A Carles.*) Vens tu?
CARLES. — Aont?
CARBONELL. — A câ la florista. Abaix tinc un auto que he pres a l'hora i amb un tancar i obrir d'ulls tornem a ser aquí.
CARLES. — Molt bé.
AMELIA. — No tardin! (*A Pinyol.*) Acompanya'ls, papà. (*Carbonell se'n va acompanyat de Carles i Pinyol.*)

ESCENA XVIII

ALBERT i AMELIA

ALBERT.—Amb tots aquestos enredos, resulta que haig de marxar d'aquí un quart i en tot el día no hem pogut estar un moment sols. (*S'asseu al sofà.*)
AMELIA. — (*Asseient-se al costat d'ell.*) Tens raó; però què hi vols fer?
ALBERT. — Quan penso que tinc de passar vintivuit díes d'abstinencia!
AMELIA. — De dejuni!
ALBERT. — I tenint de separar-nos per tant llarc temps, no celebrarem la nostra despedida?
AMELIA. — (*Somrient i baixant la vista.*) Vés, vés...
ALBERT. — Una despedida íntima... (*Fent l'ullet cap el costat del dormitori, i baixet.*) T'has fixat mai en els quadres que hi ha en aquell quarto?
AMELIA. — (*Fent-se la desmenjada per pura fórmula.*) Vaja, Albert, vaja!
ALBERT. — (*Aixecant-se i agafant a Amelia per la mà.*) No t'hi has fixat mai?
AMELIA. — (*Sense convicció.*) Deixa'm! deixa'm!
ALBERT. — (*Fent-la seguir.*) Anem-los a veure! anem-los a veure!
AMELIA. — (*Deixant-se emportar.*) Sempre seràs boig!
PINYOL. — (*Apareixent pel fons al moment que ells dos van per sortir per la dreta.*) Aont aneu? què passa?
ALBERT. — Res! res! Anem a telefonar! (*Se'n va junt amb Amelia.*)
PINYOL. — (*Al públic, sense malicia.*) No ho lograràn pas! Si no funciona! (*Mentres que Pinyol se dirigeix cap al fons, se sent* trucar *i després se senten* VEUS *al rebedor. De prompte Serafí apareix atrafegat i enretira els cortinatges de la porta per deixar aquesta ben lliure.*)

ESCENA DARRERA

PINYOL, SERAFÍ; després CARLES, CARBONELL, DOS MOÇOS portant una panera tota plena de flors blanques; després EL GENERAL i EL PRÍNCEP.

SERAFÍ. — (*Parlant a dins.*) Cap aquí! cap aquí! (*Se precipita cap a la taula de jòc, que fa recular, junt amb les cadires, en direcció al balcó.*)

PINYOL. — Què és això?

SERAFÍ. — (*Tot arreglant els mobles.*) Són les flors! són les flors! (*Anant cap a la porta.*) Entrin! cap aquí!

CARBONELL. — (*Introduint, seguit de Carles, als dos moços.*) A poc, a poc! amb cuidado! Aixís! (*Els dos homes entren portant la panera, un per cada costat, i es col·loquen davant de la taula de jòc.*)

PINYOL. — (*Admirant la panera.*) Això és un jardí ambulant!

CARBONELL. — Figuri's que al sortir al carrer ens hem trobat amb aquests homes que arribaven.

PINYOL. — Ja veu! (*Truquen altre cop.*)

SERAFÍ. — (*Que és al fons.*) Truquen! (*Se'n va corrents.*)

CARBONELL. — (*Als moços.*) Posin-la al damunt de la taula. Amb cuidado!... (*Els moços li posen, de cara als personatges que hi ha en escena.*) Però, aont és la nuvia?

PINYOL. — Allà, al séu quarto; està telefonant.

CARBONELL. — Ah, bé. (*Ell i Carles se col·loquen al mig de l'escena.*)

SERAFÍ. — (*Entrant, esverat.*) Ah! aquesta sí que és bona!

PINYOL. — Què passa?

SERAFÍ. — El Príncep!... El Príncep de Palestría!

PINYOL. — (*Com si li haguessin aplicat una corrent elèctrica.*) Recristina! I el deixes al rebedor?

SERAFÍ. — No, va pujant l'escala!

PINYOL. — (*Empenyent a Carbonell i a Carles, que estàn enraonant en l'espai comprès entre el sofà i el piano.*) Fòra grupus! fòra grupus! Posin-se en fila! Dalt de l'acera!

CARBONELL i CARLES. — (*Esverats i recobrant l'equilibri.*) Què hi ha? Què vol ara?

PINYOL. — (*Corrent cap als dos moços que enquadren la panera.*) El rei! és el rei! (*Als moços, empenyent-los cap al darrera de la taula.*) Fòra! fòra! Al darrera els arbres! Al darrera els arbres!... (*Corrent cap al piano.*) Oh! i no hi ha cap canalòbre! (*A Serafí.*) L'espelmatoria! Encén l'espelmatoria!

SERAFÍ. — Però, per què?

PINYOL. — Home! quan se reben personatges d'aquesta categoría!... (*A Carbonell i a Carles, mentres que Serafí encén l'espelmatoria.*) Fòra d'aquí! fòra d'aquí! No baixin de l'acera!

CARBONELL. — (*Atropellat.*) Faci el favor!

PINYOL. — (*A Serafí.*) Introdueix-lo!... Ah! la música! la música!... (*Mentres Serafí se'n va, posa en moviment el gramofon, que toca la « Marsellesa ». Pausa. Pinyol, amb l'espelmatoria encesa a la mà, va a col·locar-se aprop de la porta, un pocençà del piano. El Príncep, en fi, apareix seguit del general. Tothom s'inclina; Pinyol tenint l'espelmatoria molt alta i ell molt acotat.*)

PRÍNCEP. — (*Amb el capell posat, avança seguit del general. Accent eslau.*) Oh! quanta gent! (*Xocat tot d'una pel sò de la « Marsellesa ».*) Oh! l'himne nacional! (*Se descobreix. Tothom se queda una bona estona amb el cap inclinat.*)

GENERAL. — (*Després d'una pausa, avançant entre el Príncep i Pi-*

nyol.) Tinc l'honor de presentar a Vostra Altesa al pare de la senyoreta de Vallhumbrosa.

PRÍNCEP. — Ah! molt bé! Jo us felicito... (*Amb intenció.*) senyor cavaller de l'Ordre de Palestría!

PINYOL. — (*L'esquena blincada, prenent la mà que'l Príncep li allarga i besant-l'hi.*) Oh! majestat!

PRÍNCEP. — (*Contemplant l'espelmatoria encesa que Pinyol ostenta a més alçada que el séu cap, quasi als bigotis del Príncep.*) Però, què veig? Potser us en anàveu al llit?

PINYOL. — Oh, no, majestat! Es per a vós!

PRÍNCEP. — (*Passant davant de Pinyol i avançant-se.*) I què voleu que'n faci, jo?

PINYOL. — (*Un poc estranyat.*) Ah, no? (*Serafí s'aprofita de que el Príncep s'ha avançat per a anar a juntar-se amb el grupu que formen Carbonell i Carles.*)

PRÍNCEP. — (*Llençant un ràpid cop d'ull al voltant séu.*) Però no veig a vostra deliciosa filla!

PINYOL. — (*Sol·lícit.*) Ve desseguida, majestat! Però... si jo puc suplir-la?

PRÍNCEP. — (*Vivament i amb convicció.*) Oh! no!

PINYOL. — (*Descrivint, d'espatlles al públic i de cara al Príncep, un mig círcol, amb moltes reverencies de cort al passar davant d'ell.*) Vaig a buscar-la! (*Apart, dirigint-se a la porta del primer terme dreta.*) Déu meu! I l'altre, que encara no dèu ser fòra!... (*Obre resoltament la porta, que li tanquen brutalment als bigotis.*) Oh!

Veu d'AMELIA. — No's pot entrar!

Veu d'ALBERT. — No hi som!

PINYOL. — (*Avançant quasi fins al prosceni dreta.*) Podíen haver tancat amb clau! Per què serveixen els panys? (*Anant vivament al Príncep, que enraona amb el general.*) Cap aquí, Altesa! cap aquí, mon Príncep! (*El precedeix a reculons i es dirigeix aixis, sempre amb l'espelmatoria encesa a la mà, en direcció a la saleta, fins que topa amb el grupu format per Carbonell, Carles i en Serafí. Se gira i els empeny els uns contra els altres de manera que deixin el pas franc.*) A veure! Fòra grupus! fòra grupus! (*Girant-se desseguida cap al Príncep.*) Cap aquí, monsenyor; cap aquí!

TELO

ACTE SEGON

A casa d'en Carles Cirés

El séu dormitori, de construcció i moblatge anglès. A l'esquerra gran finestra amb quatre porticons, alta d'empit, lo que permet la col·locació d'una banqueta amb respatller sota d'ella sense que faci nosa per a obrir-la i tancar-la. A cada vidre un visillo *blanc fixat a dalt i a baix i nuat al centre per una cinta amb un llaç. Al cim d'aquesta mena d'arcova, al fons de la qual se troba enclavada la finestra, una barra de llautó groixuda per la que corren les anelles dels cortinatges, els quals, tancats, deuen tapar la banqueta, que és de les mateixes dimensions de l'arcova en qüestió. A cada costat una abraçadera de doble borla. Al segón terme, gran pany de paret diagonal, al que hi ha adossat el llit de llautó, que té a la capçalera esquerra un silló i a la dreta una taula de nit. (Aquest pany de paret diagonal és indispensable a fi de que'l peu esquer del llit se trobi més endavant que'l de la dreta i que vingui a dret fil de la porta del primer terme dreta que s'indicarà més endavant.) A la dreta d'aquest plafó diagonal, la paret gira en àngol recte d'uns trenta centímetres d'amplada per a trencar-se altra vegada en àngol recte i continuar-se llavors de cara al públic en un plafó, a l'esquerra de qual, i no al mig, se troba una porta d'una sola fulla, que dóna al rebedor. A la dreta de la porta, una cònsola amb un silló a cada costat. Nou àngol recte de la paret de trenta centímetres paralel al ja indicat. Als dos extrems d'aquest fons, una columna de sostenimment. Després, a la dreta, plafó de paret diagonal al mig del qual hi ha la xamaneia i damunt d'ella un mirall o bé un gravat anglès. I per últim, pany de paret recte fins a la draperia amb una porta al mig. A la dreta, dins de l'escena, un poc al fons, de manera que quedi lliure de tot obstacle l'espai que separa el peu del llit de la porta de la dreta primer terme, una taula escriptori col·locada diagonalment; arrambat al damunt de la taula un petit sofà i al darrera un silló de despaig. Damunt de la taula de nit, fixada a la paret i una mica més alta que'l capçal del llit, una làmpara elèctrica amb tulipa. Aquesta làmpara funciona per medi d'un interruptor fixat a la paret un poc més amunt i a la dreta de la taula de nit i per una pera que penja al capçal del llit. Sota de l'interruptor indicat, un timbre elèctric que funciona directament, i per últim, sota d'aquest timbre un altre interruptor servint sols per l'aparell elèctric que penja al mig de l'habitació. A la dreta de la xamaneia, un petit* lavabo *amb una mica d'aigua. Damunt de la cònsola, al fons, un capell de dòna i una careta grotesca amb mandíbules movibles. Damunt de l'escriptori, una espelmatoria, una carpeta i tot lo que cal per a escriure. Damunt del silló de despaig, un vestit de* soirée *molt elegant. Damunt de la taula de nit una ampolla de xampany, vuida.*

ESCENA PRIMERA

CARLES, ficat al llit; PAULETA; després AMELIA

(*A l'aixecar-se el teló, l'escena es troba quasi a les fosques; sols la bombeta que hi ha al damunt de la taula de nit il·lumina dèbilment l'habitació. Carles dorm com un tronc. Pausa. La porta del rebedor s'obre. Entra Pauleta, portant l'esmorzar en una safata.*)

PAULETA. — (*Es dirigeix a l'escriptori, hi col·loca la safata i després se dirigeix al llit.*) Senyor! (*Carles no respòn. Pausa. Alçant lleugerament la veu:*) Senyor! (*Nova pausa.*) Eh!... senyor!

CARLES. —(*Sense despertar-se.*) Hoong!

PAULETA. — Són dos quarts d'una!

CARLES. — (*Mateix jòc.*) Hoong!

PAULETA. — (*Cridant més fort i marcant cada sílaba.*) Són-dos-quarts-d'u-na!

CARLES. — (*Que encara mig dormint s'ha assegut al llit, sembla com si volgués coordinar els séus pensaments. Després:*) Me n'alegro molt! (*I es deixa caure, girant-se de l'altre costat, amb mal humor.*)

PAULETA. — (*Rient, apart.*) Ah!... si s'ho pren aixís, doncs jo també! (*Alt, tornant a la carga.*) Li porto el xacolata! (*Cap resposta. Pausa.*) El xa-co-la-ta!

CARLES. — (*Furiós, girant-se cap an ella.*) En fi, què?... Què vol vostè?

PAULETA. — (*Sense desconcertar-se.*) El xa-co-la-ta!

CARLES. — (*Furiós.*) No'n tinc de xacolata!... Vagi-se'n! (*Se tapa de cap i tot.*)

PAULETA. — Ah! molt bé!

CARLES. — (*Treient el cap.*) Quina hora diu que és?

PAULETA. — Dos quarts d'una.

CARLES. — Me n'alegro molt! (*Se torna a tapar de càp i tot.*)

PAULETA. — Això ja ho sé!... Ja m'ho ha dit una altra vegada!... Aixís, a quina hora vol l'esmorzar?

CARLES. — A les vuit! Vagi!

PAULETA. — Molt bé. (*Falsa sortida.*) Però tinc de dir-li que va ser el senyor, quan me va pendre al séu servei ahir matí, que em va donar l'ordre de despertar-lo cada día a les nou.

CARLES. — (*Mig asseient-se al llit.*) No diu que són dos quarts d'una, ara? Doncs encara hi fàlten vuit hores i mitja per a ser les nou!

PAULETA. — Ah, bé! No'm pensava que volgués dir les nou del vespre!...

CARLES. — Vaja, *buenas*! (*Se torna a jeure.*)

PAULETA. — Dispensi, senyor. (*Se'n va. Pausa llarga. Carles procura tornar-se a dormir. No trobant còmoda la posició, es gira del costat dret. Pausa. Se gira del costat esquer. Pausa. S'incorpora, sostenint-se amb el colze esquer i clava dos bons cops de puny al coixí per a redreçar-lo i es torna a jeure. Pausa.*)

CARLES. — (*Bruscament, asseient-se al llit.*) La plantaré al carrer jo a n'aquesta criada! Aixís apendrà de despertar-me... (*Gira el coixí.*) Quan veu que dormo!... (*Badalla.*) Ah! i què cansat estic!... (*Després de reflexionar.*) Tant mateix ja són més de les dotze... (*Comença a treure les cames del llit.*) En fi, no hi ha altre remei! Llevem-se!... (*Baixa del llit; va amb «pijama». Se posa les sabatilles, sense asseure's, apoiant-se solament contra els peus del llit.*) Tant bé que s'hi està al llit!... Vaja, valor!... (*Tot parlant se dirigeix cap a la finestra, aparta les cortines i les arreplega amb les abraçaderes. Plena llum al defòra; projecció de sol*

damunt del llit.) Oh! què clar és, ja!... a dos quarts d'una! (*Tornant a passar davant del llit.*) I aquesta criada?... què espera per a portar-me el xacolata? (*Va a trucar el timbre. Poc a poc, amb el dit apoiat en el timbre, s'adorm de peu dret. De prompte, mig perd l'equilibri. Despertant-se.*) Quí és l'animal que truca d'aquesta manera? (*Tornant a la realitat.*) Si soc jo!... Brrr! recristina! quin fret fa!... Ba! ba! (*Treient-se les sabatilles.*) Esmorzaré al llit!... i em llevaré després! (*Se torna a ficar al llit. Al moment d'estirar les cames, troba un obstacle que'l detura.*) Eh?... Què és això? què hi ha aquí dins?... (*Arronça les cames i les estira de nou.*) Què dimontri pot ser?... (*Mateix jòc.*) Jo trobo alguna cosa!... (*Intrigat, s'agenolla damunt del llit, el destapa d'una revolada i no pot reprimir un crit d'espant al veure a Amelia que, havent anat relliscant cap als peus del llit, dorm tranquila i reposada.*) Ah! (*Agafant-la pel braç i fent-la redreçar bo i adormida.*) Amelia!

AMELIA. — (*Dormint.*) Brrr!... Tinc fret!

CARLES. — Es ella! és l'Amelia!

AMELIA. — (*Dormida.*) Hoong!

CARLES. — (*Saccejant-la.*) Còm és que ets aquí?

AMELIA. — (*No acabant-se de despertar.*) Eh?... deixa'm estar!

CARLES. — Còm s'entén que't deixi estar? Prou dormir! Desperta't! Amelia! Amelia!... (*Sentint que Pauleta obre la porta.*) Calla! no't moguis! (*La deixa anar; ella torna a caure ajeguda; ell sols té temps de plantar-li sobre la cara un dels coixins, i apoiant-se amb el colze, pren una actitut de dissimul.*)

PAULETA. — El senyor ha trucat?

CARLES. — Sí! Desapareixi de la meva vista!

PAULETA. — I per dir-me això ha trucat?

CARLES. — Vol fer el favor de desaparèixer de la meva vista d'una vegada?

PAULETA. — (*Anant-se'n espantada.*) Quina casa! quina casa!

CARLES. — (*Tornant-se a agenollar sobre el llit i després d'haver tret el coixí de la cara d'Amelia, saccejant-la amb força.*) Depressa! Desperta't! Amelia! Amelia!

AMELIA. — (*Dormint.*) Hoong!

CARLES. — Però desperta't amb mil dimonis!

AMELIA — (*Mig despertant-se.*) Què hi ha? què passa?

CARLES. — Amelia! Me caso amb!...

AMELIA. — (*Obrint els ulls.*) Què... Ah! tu? en Carles?

CARLES. — Sí, jo! en Carles! en Carles!

AMELIA. — I ara?... què hi fas aquí?

CARLES. — Això! això és lo que jo et vull preguntar!

AMELIA. — (*A tres quarts de quinze.*) Què?

CARLES. — Còm és que't trobes a casa meva? i en el meu llit? i amb una camisa de dormir que és meva?

AMELIA. — Jo'm trobo a casa teva? Oh, i és veritat! Còm pot ser?

CARLES. — Es lo que jo et pregunto, me caso amb ronda!

AMELIA. — (*Com presa d'un pressentiment.*) Vols jugar que hem dormit junts?

CARLES. — No sé per què em sembla que sí! Escolta: això no és pas una broma de les teves?... No has pas vingut aquest matí mentres jo dormía i t'has ficat al llit per a embromar-me?

AMELIA. — No!

CARLES. — (*Baixant del llit i posant-se els pantalons durant lo que segueix.*) Doncs no hi ha més! Hem dormit junts!

AMELIA. — No hi ha dubte! (*S'asseu al llit.*)

CARLES. — Però això és horrorós!... Es un abús de confiança! Jo que t'havía rebut en dipòsit!

AMELIA. — Doncs si que, *amigo*!...
CARLES. — I què li diré jo ara a l'Albert quan m'ho preguntarà?
AMELIA. — (*Vivament.*) Oh, és que no li diràs pas!
CARLES. — Es clar que no! Però em quedarà un pes sobre la conciencia!... Al menys confessant-l'hi tot...
AMELIA. — I tu gosaries donar un disgust a l'Albert?
CARLES. — Oh! còm ha pogut ser tot això?
AMELIA. — No ho sé pas! no'm recordo de res!
CARLES. — (*Posant-se les botines.*) L'Albert! el meu millor amic!... Ell que tant afectuosament me va dir al marxar: « Cuida't de l'Amelia! I'e la confío!... perquè amb tu al menys estic segur d'ella! »
AMELIA. — Sí; lo qual, dit siga entre nosaltres, fa molt poc home! Això prova que no tenía en mi gaire confiança.
CARLES. — I amb quanta raó!
AMELIA. — No't dic el contrari! Però no tenía cap motiu per a suposar-ho! Això, fins a cert punt, me justifica!
CARLES. — A tu potser sí! Però a mi, no!... a mi... (*Canviant la fisonomía.*) Però ben mirat, la culpa és d'ell!
AMELIA. — I quin dubte té! Això no's fa! Confiar una dòna guapa i jove a un home...
CARLES. — Jove i guapo!...
AMELIA. — (*Amb una mueca.*) Psè!... aixís, aixís!
CARLES. — Gracies. I encara voldría tenir el dret de queixar-se?
AMELIA. — Un amic que't diu: « Vigila-la! » Es vergonyós!
CARLES. — No! no!... S'ha de dir la veritat! Me va dir: « Cuida't de l'Amelia! » No'm va dir: « Vigila-la! »
AMELIA. — Sí; però va afegir: « Amb tu al menys estic segur d'ella! » Lo que ve a ser lo mateix. Oh! em venjaré!
CARLES. — (*Indicant el llit.*) Me sembla a mi que ja!... Després de tot, li està bé! Que faig la cara de tutor, jo? que's pensa que soc de fusta, jo?... Tinc raó o no la tinc?
AMELIA. — La tens tota.
CARLES. — Però què ha passat?
AMELIA. — Ves-ho a sapiguer!
CARLES. — (*Asseient-se al llit, vora d'Amelia.*) Veiam si fem memoria... Ahir vespre... què vàrem fer ahir vespre?
AMELIA. — Home! vàrem anar a la fira de Montmartre amb els companys, l'Ambròs i tota la colla.
CARLES. — Sí; això ho recordo bé.
AMELIA. — Vàrem muntar als caballets.
CARLES. — Ah! sí; els caballets! Lo que'm vaig marejar!
AMELIA. — Vàrem tirar serpentines, moltes serpentines!
CARLES. — Sí, sí.
AMELIA.—Després vam fer la mar de broma amb les caretes de cartró!
CARLES. — Quina poca solta! Anar empaitant a la gent amb la careta posada i encenent aquells mistos de bengala!
AMELIA. — (*Rient i imitant les màscares.*) Sí! Uu! uu!
CARLES. — Això et fa riure?... Es necessita estar ben guillat per...
AMELIA. — Després hem sopat a l'Abadía de Thélême, després hem fet ressopó a « La Rata Morta », després hem anat a beure xampany al Pigal...
CARLES. — I després pels kúmmels hem anat al Royal.
AMELIA. — I després... després... la memoria se'm comença a enterbolir... Me sembla recordar confosament més bars, més llums i més xampany!...
CARLES. — Ja començàvem a estar una mica alegres!...
AMELIA. — Un bon troç!... I quan anàvem de *retiro*, ens vàrem adonar de que tot voltava!

CARLES. — Es vergonyós! (*Deixa el llit, però no se n'allunya.*)

AMELIA. — Llavores jo t'he dit: « No sé què tinc! no'm veig pas amb cor de pujar l'escala de casa! »

CARLES. — (*Desolat.*) Sí!... I jo t'he contestat: « Arribem-nos a casa meva, jo pago l'amoniac!... »

AMELIA. — Això, l'amoniac!... Però no'l vares trobar en lloc l'amoniac!... i vàrem suplir-lo amb xampany!

CARLES. — (*Amb tristesa, agafant maquinalment l'ampolla vuida que hi ha damunt de la taula de nit.*) Que és com afegir més llenya al foc! (*Se deixa caure damunt el sofà, el cap baix, els dos colzes sobre'ls genolls, l'ampolla entre les cames, aguantada el coll enlaire.*)

AMELIA. — Sí, perquè a partir d'aquell moment, ja no'm recordo de res més! L'obscuritat més negra!

CARLES. — (*Tot girant l'ampolla, el coll en direcció a terra.*) El no res!... (*Balancejant tristement l'ampolla amb lentitut, en la mateixa posició.*) El no res!... (*Aixecant el cap.*) Però llavores, lo demés...

AMELIA. — Què vols dir?

CARLES. — (*Aixecant-se i anant a deixar l'ampolla a la taula de nit.*) Què vull dir? Lo demés! lo demés! (*Agafant-la per les mans.*) En fi aquesta nit... aquí... tots dos... hem... o no hem....?

AMELIA. — (*Mirant-se els dos ben fixament i després d'una lleugera pausa.*) Plegats?

CARLES. — (*Pantejant.*) Sí!...

AMELIA. — (*Dubta un instant, després extenent els braços.*) Això!...

CARLES. — (*Allunyant-se, no gaire, del llit.*) Es increible!... A veure; no recordes?...

AMELIA. — Res!

CARLES. — Es que aquí està el problema: Haver... o no haver!... com diu Shakespeare! Perquè, veuràs; si sols hem estat germà i germana...

AMELIA. — (*Amb el dit enlaire.*) Sols Déu ho sab!

CARLES. — (*Als peus del llit.*) I no ens ho dirà pas!

AMELIA. — No!

CARLES. — En fi, tant se val! Lo essencial és que l'Albert faci com nosaltres: que ho ignori!

AMELIA. — (*Que s'ha tornat a ajeure.*) La sòn que tinc, encara!

CARLES. — Ah! no! no!... No estem per dormir, ara!... Vols fer el favor de llevar-te?

AMELIA. — Tant aviat?

CARLES. — Tant aviat!... ja ho crec! Mira, vaig a portar-te el vestit al quarto tocador i allí et vestiràs!... Apa! mou-te! mou-te!

AMELIA. — Oh, mou-te! mou-te!

CARLES. —..Sí, sí; mou-te! mou-te! Aont és el teu vestit?

AMELIA. — Què sé jo!

CARLES. — Apa! *arriba! arriba!*

AMELIA. — (*Obeint i apartant els llençols.*) I que ets cremador!...

CARLES. — Però aont el tens el vestit? Aont dimoni l'has entaforat?

AMELIA. — No ho sé! ja t'ho he dit!

CARLES. — (*Trobant el barret damunt la cònsola del fons.*) Ah! mira, aquí hi ha el *sombrero*... Ah! i la teva careta d'aquesta nit, que hi ha quedat enganxada.

AMELIA. — De veres?

CARLES. — Mira! (*Se posa la careta i després el barret. Avança aixis fins al proscenì, fent moure les mandíbules articulades de la careta. Amelia riu. Adonant-se del vestit que hi ha damunt de la taula.*) Ah! el vestit!... damunt de la taula! (*Sempre amb la careta posada, posant-se el capell d'Amelia sota el braç esquer.*) Te sembla si aquí és lloc de deixar el vestit?

AMELIA. — Oh! el meu *sombrero*!

CARLES. — (*Posant-se'l sota el braç dret.*) Dispensa.

AMELIA. — Carles! el meu *sombrero*!

CARLES. — (*Tenint-lo a la mà.*) Al menys m'agrada perquè ets endreçada, tu! (*Agafa el vestit, d'entre quals plecs cau una capseta llargaruda.*) Què és això? (*Ho cull.*) Ah! la capsa dels mistos de bengala! Ja et dic jo!... (*A Amelia.*) Apa! *arriba*! mou-te! mou-te! (*Entrebancant-se amb el vestit, tot anant-se'n. Furiós.*) Veiam si encara cauré! (*Se'n va per la porta del primer terme dreta.*)

ESCENA II

AMELIA; després PAULETA, després CARLES

AMELIA. — Mou-te! mou-te! Està bé, aquest! No'n tinc cap ganes de mourc'm, jo! (*Treient les cames del llit.*) Oh! i he dormit amb les botines posades! Quina gracia! (*Saltant del llit.*) Aont dèu ser el *refajo*?... (*En aquest moment Pauleta entra resoludament.*) Oh!...

PAULETA. — Oh! dispensi!

AMELIA. — (*No sabent què dir.*) Soc jo!... que venía per...

PAULETA. — (*Que tampoc sab què dir.*) La senyora espera al senyoret Carles?

AMELIA. — Sí... sí; en efecte...

PAULETA. — No sé si el senyoret estarà visible; vaig a veure-ho.

AMELIA. — (*Passant per davant de Pauleta, tot aixecant-se lleugerament la camisa, de la mateixa manera que una senyora s'alça el vestit en un día de pluja.*) No; no el destorbi; ja tornaré!

CARLES. — (*Tornant tot determinat.*) Ja està! Ara si vols... (*Adonant-se de Pauleta i posant-se vivament entre una i altra.*) Ah!... què hi fa vostè, aquí? (*Amelia, rient d'amagat, se col·loca darrera d'ell, espatlla per espatlla.*) Vol fer el favor de anar-se'n?... Quí li ha donat permís per a entrar?

PAULETA. — (*Presentant-li un paquet de diaris i de cartes.*) Com que el porter acaba de pujar els diaris i les cartes...

CARLES. — Això no és cap raó per a entrar aquí com si fos a casa seva! Dongui això! (*Li pren els diaris d'una revolada.*)

PAULETA. — (*Presentant-li una capsa de paper de cartes i un capdell de cordill bastant gros.*) I després aquí té el paper d'escriure i el capdell de cordill que el senyor me va dir ahir que comprés.

CARLES. — I bé! no pot deixar-ho sobre la taula de nit? no veu que ara tinc les mans ocupades?

PAULETA. — (*Anant a deixar els objectes sobre la taula de nit.*) Molt bé diu.

CARLES. — I emporti-se'n la botella de xampany.

PAULETA. — Molt bé diu. (*Se'n va.*)

CARLES. — (*Des de primer terme i girant la cara en direcció a la porta.*) Ximpleta!

AMELIA. — (*Que s'ha acostat a n'ell, sense que ell se n'hagi adonat. Amb malicia.*) Noi, me sembla que m'ha vist! (*Esclata a riure i va a asseure's a la banqueta que hi ha davant de la finestra.*)

CARLES. — Tot te fa gracia, a tu!... La despatxaré! Ja li daré jo... l'haver-te vist! (*Va a la taula i durant lo que segueix s'aboca una taça de xacolata.*)

AMELIA. — Mal fet; no està mal la teva criada... Si jo fos la teva dòna, sabs?... no la voldría una criada aixís... Es massa guapa per a un home sol!

CARLES. — (*Anant-la a buscar.*) Veuràs, ves-te a vestir; no dius més que ximpleríes! Si et creus que jo estic per amors *rasperils*!...

(*Estirant-la fortament pel braç.*) Vés! allà t'he deixat el vestit!

AMELIA. — (*Seguint-lo.*) Bé, home... (*Desfent-se d'ell bruscament.*) Ah! però ara hi caic! No me'l puc pas posar el vestit!

CARLES. — Per què?

AMELIA. — Tu diràs! Un vestit de *soirée*, escotat, molt escotat! Vès si el portaré pel carrer, en ple día!

CARLES. — (*Tornant-la a agafar pel braç.*) Ja't deixaré un *sobretodo*!

AMELIA. — (*Desfent-se d'ell novament.*) No, no! fóra ridícol!... Mira, escriuré quatre ratlles al papà perquè em porti un vestit sastre. La teva criada les anirà a portar. Ara que ja m'ha vist, no hi ha per què amagar-se.

CARLES. — (*Arronçant les espatlles.*) Com vulguis!... Però mira que tot és passar temps!

AMELIA. — (*Asseient-se a la taula d'escriure i remenant tots els objectes que hi ha al damunt, com si busqués alguna cosa.*) Això sembla un encant!

CARLES. — Però, què fas? què busques?

AMELIA. — Paper.

CARLES. — Està bé; però per això no ho has de fer anar tot enrenou!

AMELIA. — (*Quasi cridant.*) Paper!

CARLES. — (*Anant a buscar la capsa de paper que la criada ha portat.*) Bé, dòna, bé; aquí en tens!

AMELIA. — Apa, mou-te! mou-te!

CARLES. — Mou-te! mou-te! Quin modo de parlar!

AMELIA. — Permet-me que't faci observar que tu has començat a dir-m'ho no fa gaire.

CARLES. — Té, té el paper i escriu d'una vegada!

AMELIA. — (*Escrivint, tot articulant les paraules a mida que les escriu.*) « *Papaíto*! Em trobo al carrer de Sant Honorat... (*Suca la ploma.*) a casa d'en Carles, que m'ha fet de dispeser per aquesta nit. Vine a buscar-me i porta'm un vestit sastre. T'abraça, Amelia. » Ara el sobre...

CARLES. — (*Que durant lo que precedeix s'ha estat dret al costat d'ella llegint les cartes que ha rebut.*) Oh!

AMELIA. — Què tens?

CARLES. — El padrí! el padrí que torna!

AMELIA. — El senyor Carbonell? Què hi ve a fer aquí? No se n'havía anat, ja?

CARLES. — Dones torna! Escolta. (*Llegint.*) « Fill meu: Et vaig a donar una sorpresa. Aquest matí he arribat i compto venir a veure't aquesta tarde. El teu padrí que t'estima...» Valenta sorpresa!...

AMELIA. — I tal!

CARLES. — Post-data... perquè hi ha una post-data! Què dirà, Déu meu! « Aquest vespre és precís que sopem plegats amb la teva promesa i el séu papà, el senyor Pinyol. »

AMELIA. — (*Vivament.*) No puc pas jo, aquest vespre!

CARLES. — Es precís! és precís!

AMELIA. — Però és que aquest vespre tinc de sopar amb...

CARLES. — Tant se val! Desdiu-te'n! Aquí ho diu: li és precís!

AMELIA. — I còm m'arreglo jo? Tenir de desdir-me!... En fí, escriuré. Però si et penses que'm diverteix això a mí! (*Agafa un altre paper i escriu durant lo que segueix.*)

CARLES. — (*Categòric.*) Veuràs; li és precís! (*Desesperat, asseient-se als peus del llit.*) Jo que'm creia haver-me'l tret ja del davant Havía de marxar a Amèrica!...

AMELIA. — (*Tot escrivint.*) Dèu ser això.

CARLES. — El què?

AMELIA. — Si marxa a Amèrica, dèu embarcar-se a l'Havre, i és molt natural que passi per París. (*Tot parlant, ha agafat un sobre i escriu l'adreça.*)

CARLES. — (*Fent una mueca de poc convençut.*) En fi, Déu t'escolti! (*Canviant de tò.*) Bé, ja estàs llesta?

AMELIA. — Sí, sí.

CARLES. — Doncs, apa. (*Truca el timbre.*)

AMELIA. — (*Que's disposa a ficar les dugues cartes, cada una en el séu sobre.*) Espera! encara són molls!

CARLES. — Doncs, bufa! (*Avança per l'extrem esquerra. Amelia bufa alternativament els dos sobres, dels quals en té un a cada mà, i després, durant lo que segueix, dins de cada sobre hi fica una de les cartes que ha escrit.*) Entri!

ESCENA III

Els MATEIXOS, més PAULETA; després IRENE

PAULETA. — (*Treient el cap per la porta, amb circumspecció.*) Se pot entrar, tant mateix?

CARLES. — Què?

PAULETA. — Per més que el senyor ha trucat, se pot entrar tant mateix?

CARLES. — Que's vol burlar de mi, vostè?

PAULETA. — No, senyor. (*Entra amb precaució.*)

CARLES. — Vegi, la senyora ha de donar-li un recado.

AMELIA. — (*A Pauleta, que s'ha acostat a l'escriptori.*) Sí, tingui. No haurà d'anar gaire lluny... Aquesta carta a l'Hotel Continental.

PAULETA. — (*Prenent la carta.*) Molt bé, diu, senyora. (*Falsa sortida.*)

AMELIA. — Esperi's! I després aquesta altra al carrer de Rívoli, a pocs passos.

PAULETA. — Ah! Allavores no és un recado.

CARLES. — No?

PAULETA. — Són dos recados.

CARLES. — (*Amb una mirada significativa al públic; després, contenint-se.*) Vol fer el favor d'anar-se'n?

PAULETA. — (*Sense apressurar-s'hi gaire.*) Molt bé diu, senyor.

CARLES. — (*Esclatant.*) Vol fer el favor d'anar-se'n?

PAULETA. — (*Fugint espantada.*) Sí, senyor! sí, senyor!

CARLES. — (*Que l'ha perseguida fins al peu de la porta, parlant a dins.*) Ximpleta!

AMELIA. — (*Atravessant l'escena sense que ell se n'adoni.*) Jo'm gelo, anant aixís! (*Se torna a ficar al llit.*)

CARLES. — (*Continuant parlant a dins.*) Ho té entès? Ximpleta!... (*Torna a tancar la porta i es dirigeix a l'escriptori, aont creu trobar-hi a Amelia.*) Ja't dic jo que n'hi ha un tip d'aquesta xicota! (*Adonant-se de que ella és al llit.*) Eh? Altra vegada t'has ficat al llit?

AMELIA. — Estic morta de fret, jo! I mentres espero al papà...

CARLES. — (*Intentant fer-la aixecar.*) No estem per papàs, aquí! Apa! Apa! aixeca't!

AMELIA. — Però, home...

CARLES. — Aixeca't! aixeca't!... (*Timbre a dins.*) Calla! (*Tots dos se queden parats, escoltant.*) Han trucat!

AMELIA. — Sí!

CARLES. — (*Anant a escoltar a la porta.*) Quí pot ser?

Veu d'IRENE. — Que no hi és el senyor?

CARLES. — (*Abalançant-se cap al llit.*) Recristina! L'Irene! Fuig!
AMELIA. — (*Que's disposa a saltar del llit.*) Quí? La senyora?
CARLES. — (*Empenyent-la pel darrera, lo qual la fa caure del llit, de cap.*) Fuig! Amaga't, com cent mil dimonis!
AMELIA. — (*Caient, les mans a terra.*) Però aont?
CARLES. — (*Que ha donat la volta al llit i es disposa a treure les abraçaderes de les cortines del balcó per a tancar-les.*) No ho sé! Aquí, a sota el llit!... Però afanya't, dòna!
AMELIA. — (*Disposant-se a ficar-se sota el llit.*) Ah! ja't dic jo que me'n recordaré de tots aquests tripijocs!
CARLES. — (*Empenyent-la sota el llit.*) Però, vols amagar-te d'una vagada? (*Desfà les abraçaderes; les cortines se tanquen. L'escena s'enfosqueix. Carles, d'un bot se fica al llit i s'hi ajeu. En aquest moment truquen a la porta.*)
IRENE. — (*Treient el cap.*) Se pot entrar?
CARLES. — (*Com si es despertés amb sobressalt.*) Eh? quí hi ha?
IRENE. — (*Entrant. Se veu que és ben de dia al rebedor, mentres que'l dormitori es troba en l'obscuritat.*) Oooh! Irene!
CARLES. — Però, quí hi ha?
IRENE. — (*Tot tancant la porta.*) El cor no t'ho diu?
CARLES. — (*Esforçant-se en dissimular.*) Oooh! Irene!
IRENE. — El cor l'hi ha dit! (*Anant cap al llit a les palpentes.*) Amor meu, aont ets?
CARLES — (*Tartamudejant.*) A... quí... soc!
IRENE. — (*Amb passió.*) Ah! rei meu!
CARLES. —Irene meva! (*S'abracen.*)
AMELIA. — (*Mig treient el cos per sota del llit.*) Que malament s'hi està aquí sota!
IRENE. — (*Dèsfent-se dels braços de Carles.*) Però per què t'estàs tant a les fosques? Espera. (*Busca l'interruptor elèctric a les palpentes.*)
CARLES. — Vols encendre el llum?
IRENE. — Sí; fa tristesa estar tant a les fosques!... Però, aont és l'interruptor?
CARLES. — Aquí, sobre la taula de nit... però no't molestis!...
IRENE. — Sí, sí; ja'l trobaré! (*Tot buscant a les palpentes, fa caure el capdell de cordill, que rodola sota el llit.*) Ai! no sé lo que he fet caure! Ha anat sota el llit... espera! (*Fa l'accionat d'ajupir-se.*)
AMELIA. — (*Amagant-se.*) Sant Antoni!
CARLES. — (*Vivament, aturant-la.*) Deixa-ho estar! deixa-ho estar!
IRENE. — Però si ha de ser aquí!...
CARLES. — (*Aixecant-la aixís que ella va per ajupir-se.*) Deixa-ho estar, dòna! No val la pena. Es un capdell de cordill. Ja el cullirán més tard!
IRENE. — Bé, bé; com vulguis.
AMELIA. — (*En tò de broma.*) Quina llàstima! Ara que hauría tingut visites!
IRENE. — (*Trobant l'interruptor que fa funcionar l'aparell del mig de l'habitació.*) Ja'l tinc! A l'últim! (*El fa funcionar; l'aparell s'en cén.*) Gracies a Déu! Ara al menys ens veiem les cares!
CARLES. — (*Fent-se pantalla amb la mà, com si la claror l'enlluernés.*) No't dic que no; però trobo...
IRENE. — Que't fa mal a la vista la claror?
CARLES. — Com que acabo de despertar-me... Però de totes maneres, me sembla que ja és hora de llevar-me. (*Fa semblant de baixar del llit.*)
IRENE. — (*Oposant-s'hi.*) I ara? Què vas a fer?
CARLES. — (*Mateix joc.*) Ja és molt tard i...
IRENE. — (*Mateix joc.*) Res d'això. Justament ara que arribo vol-

dríes llevar-te? Quan me tens aquí, al teu costat, tant ditxosa, tant ansiosa de les teves caricies!...

CARLES. — Eh?

AMELIA. — (*Apart.*) Falten serradures?

IRENE. — (*Treient-se el capell i l'abric i anant a despullar-se.*) No, no! Tu estaves dormint; doncs, bé, ara dormirem tots dos!

CARLES. — (*Somrient, però amb angunia.*) De veres?

IRENE. — Igual que marit i muller. Estàs content?

CARLES. — Ja pots figurar-t'ho!

AMELIA. — I tot això damunt meu?

IRENE. — (*Abraçant-lo.*) Ah! *Carlitos*! *Carlitos* meu!

CARLES. — (*Fent esforços per a posar-se al diapassó.*) Ah, vida meva!

AMELIA. — Ja comencen la simfonía! (*S'amaga.*)

CARLES. — (*Apart.*) I pensar que l'altra és aquí sota! I aquesta aquí sobre! Semblo un sandwich!

IRENE. — (*Asseient-se al llit, donant l'esquena a Carles.*) Ara lo que has de fer és ajudar-me a descordar, que no m'hi arribo. (*Se refereix als botons del cos, que porta cordats al darrera.*)

AMELIA. — (*Apareixent als peus del llit.*) Eh? què tal aquestes senyores? I després ens miren de reull!

IRENE. — (*Que està esperant que Carles li descordi el cos.*) Carles! (*Ell no li torna resposta i continúa fent gestes com si es parlés a sí mateix.*) Carles! (*Baixant del llit i girant-se de cara an ell.*) Però què tens?

CARLES. — (*Dissimulant.*) Jo?

IRENE. — Sí; tu dissimules. Oh! Es que, per ventura, d'ençà que't freqüentes tant amb l'Amelia...

AMELIA. — Jo?

CARLES. — Què vols dir?

IRENE. — Es que podría ser que de tant jugar a promesos... tu i ella... quí sab!... Però vés amb compte!

CARLES. — Oh! jo? Amb l'Amelia? Tu no m'has ben mirat!

AMELIA. — (*Treient la meitat del cos fòra del costat esquer del llit, ajeguda a terra i donant cops al matalaç.*) Ai, poca pena! mira que si pujo!...

IRENE. — Bé, jo t'aviso! L'Amelia no és una dòna del teu braç. No's pot negar que és guapeta...

CARLES. — (*Tot satisfet d'aquesta concessió, repicant amb la mà el matalaç a fi de cridar l'atenció d'Amelia.*) Això sí; com a guapa, és guapa!

AMELIA. — (*Agafant-li la mà i saccejant-lo còmicament, de manera que quasi el fa caure del llit.*) *Estimando*!

CARLES. — (*Lluitant per a retrobar l'equilibri.*) Ai, ai, ai!

IRENE. — (*Retenint-lo.*) Però què't passa?

CARLES. — (*Posant-se bé.*) Res! res!... Es el matalaç que rellisca!

IRENE. — Si no estàs mai quiet!... (*Tornant a la seva idea.*) Perquè, quí és la tal Amelia? Una ex cambrera! una...

AMELIA. — (*De boca terrosa, sempre al costat esquer del llit i aguantant-se el cap amb les mans.*) Vagi dient! vagi dient!

IRENE. — I vulgar! ordinaria! sense cap educació!

AMELIA. — *Arriba*! *arriba*!

IRENE. — Amb unes mans!... Tu no li has vist mai les mans?

CARLES. — No! jo...

AMELIA. — (*Mirant-se les mans.*) Què tenen les meves mans?... I jo m'estaré aquí sota per escoltar aquestes coses? (*Desapareix sota el llit.*)

CARLES. — (*Veient que Irene va a encendre el llum del costat del llit.*) Què vas a fer?

IRENE. — De vegades també m'ofèn a mi massa claror. (*Un cop ha*

encès aquest llum, apaga l'aparell del mig del quarto. Mitja claror.)

AMELIA. — (*Treient el cap.*) Oh! el capdell de cordill!... Espera't! (*Desapareix sota el llit i durant lo que segueix s'endevina que prepara alguna cosa, puix sense que se la vegi, es distingeix la seva mà que manipula amb l'edredón que penja als peus del llit.*)

IRENE. — (*Saltant alegrement sobre el llit.*) Ai, *Carlitos*! *Carlitos*!

CARLES. — Rateta meva! (*S'abracen.*)

IRENE. — (*Asseguda al llit, les cames exteses, al costat de Carles.*) Què bé s'hi està al teu llit!... Si sapiguessis lo malament que he dormit aquesta nit passada!

CARLES. — (*Fent el mosca-morta.*) Jo tampoc he pogut dormir! He treballat fins a altra hora!

IRENE. — Jo he tingut unes *pesadilles*!... Figura't que estava endormiscada i de prompte m'he despertat amb un gran sobressalt i he vist una fantasma blanca que movía els braços... (*Sense transició, abraçant-lo.*)T'adoro!

CARLES. — Sí, sí! I què era?

IRENE. — El meu marit que's posava la camisa de dormir! Figura't! Vès lo que m'ha espantat!... Però quan una està mig endormiscada, veritat?... En tota la nit no m'he pogut treure la fantasma del davant. (*Adonant-se de l'edredón que rellisca del llit, estirat des d'abaix per Amelia.*) Mira l'edredón que cau.

CARLES. — Deixa'l, no hi fa res!

IRENE. — I sempre em semblava veure que tots els objectes se movíen, que els mobles caminaven... (*Llençant un crit a l'adonarse de que l'edredón, sota el qual hi ha amagada l'Amelia, va caminant pel quarto amb saltirons còmics.*) Ah! (*D'un bot salta per damunt de Carles i es precipita a l'extrem esquer de l'escena, mentres que l'edredón, animat, va fent saltirons i es dirigeix cap el quarto tocador. Crit estrident i perllongat.*) Aaaaah!

CARLES. — (*Corrent agenollat fins als peus del llit.*) Què? què hi ha?

IRENE. — (*Arropida a l'extrem esquerra.*) L'edredón! l'edredón que camina!

CARLES. — (*Esclafint a riure, apart.*) Aquest dimontri d'Amelia!... (*Alt, tot fent l'ignocent.*) Aont? No veig res!

IRENE. — Déu meu! Torno a tenir la *pesadilla*!... Carles! tinc por!

CARLES. — (*Que ha anat a juntar-se amb ella.*) Vaja! vaja! Per un edredón que camina tanta por? Això es veu cada día! S'ha de ser més valent! (*En aquest moment, per la porta del quarto tocador, que ha quedat oberta, es veu entrar l'edredón, que torna sol i fent saltirons en direcció al llit. Vegi's l'explicació al final de l'acte.*)

IRENE. — (*Amb un xiscle.*) Ah!

CARLES. — (*Amb sobressalt.*) Què hi ha?

IRENE. — Ja torna! ja torna!

CARLES. — Què?

IRENE. — Mira-te'l! mira-te'l!

CARLES. — (*Desatinat.*) L'edredón que torna tot sol! (*Mentres tant, l'edredón s'ha anat acostant amb saltirons acompassats. Nova estirada.*)

IRENE. — (*Llençant un gran crit, precipitant-se damunt del llit i baixant-ne desseguida per l'altre costat.*) Ah!

CARLES. — (*Fent lo mateix.*) Vaja, dòna, calma!

IRENE. — (*Veient a Carles, que encara que poc serè, es dirigeix a l'edredón. Bruscament i cridat:*) Carles! no t'hi acostis!

CARLES. — (*Saltant endarrera al crit d'Irene. Després:*) Fuig, dòna! Què pensaríes de mi?... En els moments de perill un home no recula! (*S'acosta a l'edredón de puntetes.*)

IRENE. — (*Vivament, aixis que Carles s'hi acosta.*) Carles! te'n compte!

CARLES. — (*Nou salt endarrera. Després:*) Però, calla, dòna! (*Com abans, va acostant-se amb prudencia a l'edredón. Quan hi és al costat, se'l contempla un instant i amb la punta del peu s'atreveix a tocar-lo. Veient que no's mou, després de dubtar, l'agafa per un dels caps i el porta triomfalment a Irene, que durant aquest jòc d'escena ha avançat fins al prosceni dreta, a una respectable distancia de Carles.*) Té! Veus? Poruga, més que poruga!

IRENE. — (*Amb admiració.*) Ah! tu si que ets valent!

CARLES. — (*Molt valent, amb el braç en l'aire tenint l'edredón.*) Un home no recula mai, ni que siga davant d'un edredón! (*En aquest moment, d'una estirada brusca, l'edredón li escapa de la mà i se'n va fins als peus del llit.*)

TOTS DOS. — (*Llençant un mateix crit d'espant.*) Ah!

IRENE. — (*Corrent en tot sentits, boja de terror.*) Déu meu! *Socorro*! *Socorro*!

CARLES. — (*Encomanant-se-li la por.*) Però no cridis d'aquesta manera! Encara me'n faràs agafar a mi, de por!

IRENE. — (*Corrent a agafar el séu barret del damunt de la taula.*) Aquest edredón està embruixat! Deixa'm fugir!

CARLES. — Però no cridis! no cridis! (*Irene es precipita com boja al quarto tocador en el moment en que a la porta hi apareix Amelia, com un gnom monstre, revestida amb una d'aquestes bates que serveixen per aixugar-se després del bany, amb la caputxa posada, la cara tapada amb la careta ja vista i agitant un misto de bengala a cada mà. Camina tota arrupida i amb passos petits i aixancarrats.*)

IRENE. — (*Tornant endarrera.*) Ah! *socorro*! *socorro*!

PAULETA. — (*Entrant en aquest moment.*) Què hi ha? Què succeeix? (*Llençant un crit.*) Ah! *socorro*! *socorro*! (*Les dugues dònes fugen pel fons.*)

CARLES. — (*Tant espantat com elles.*) Però, callin! (*Se refugía entre el llit i la finestra literalment hipnotitzat per l'aparició que té al davant. Amelia, veient el séu terror i per a divertir-s'hi, es planta davant d'ell, però a l'altre costat del llit. Carles avança fins als peus del llit, com per atravessar l'escena. Ella també. Carles torna endarrera fins al capçal del llit, agafa un coixí, el tira a Amelia i corre a enfilar-se sobre la banqueta que hi ha al peu de la finestra i s'embolica amb una cortina. Amelia, partint-se de riure, va a llençar els mistos en el petit lavabo del costat de la porta del quarto tocador. Després llença a dins del quarto el llençol i la careta, i diu:*)

AMELIA. — Eh? què te'n sembla?

CARLES. — (*Embolicat amb la cortina.*) Còm? Ets tu?... Ets tu? Vols anar a... la porra! (*Baixa de la banqueta i posa les abraçaderes a les cortines. Es ple dia.*)

AMELIA. — Sí, soc jo! Bé han de servir per alguna cosa les caretes i les bengales!

CARLES. — (*Acostant-s'hi.*) Vaja, vés! Es estúpid això! No has vist còm s'han posat aquelles infelices?

AMELIA. — Encara me'n tindríes de donar les gracies. Si no arribo a ser jo, et veies en un compromís!... Me sembla que el susto l'ha tingut bo, veritat? I una altra vegada que vagi criticant! Després que là vaig rebre tant bé a casa meva!... Les meves mans! Digues, què tenen les meves mans? (*Les hi posa bruscament davant dels ulls.*)

CARLES. — Vaja! vaja!... (*Canviant de tò.*) Oh, sabs? Quan he vist que l'edredón caminava, ja m'ho he pensat que tu hi crets a sota!... Però quan l'he vist tornar tot sol!... Ah, llavores si que...

AMELIA. — T'has posat a tremolar!

CARLES. — (*Distret.*) Sí!... (*Vivament.*) Dic, no!... En fi, no sabía aont era! no me'n donava compte!... Còm diable t'has arreglat?

AMELIA. — Oh, ja és difícil d'endevinar! La senyora havía fet caure el capdell de cordill, veritat? Llavores jo amb una agulla de ganxo he lligat el cordill a l'edredón, he passat el cordill al voltant del llit... i un cop he sigut a dintre el quarto, no he tingut més que estirar per a que l'edredón se n'entornés altra vegada al séu lloc. (*Va a apagar el llum de sobre la taula de nit.*)

CARLES. — (*Recollint l'edredón i tornant-lo al damunt del llit.*) I quina poca solta! Això és infantil!

AMELIA. — Jo soc aixís: me les penso totes! (*S'enfila al llit i s'hi fica sense que ell se n'adongui.*)

CARLES. — Sempre seràs la mateixa!.. (*Girant-se i veient que Amelia s'ha ficat al llit.*) Altra vegada? Ah, no no! *Arriba! arriba!*

AMELIA. — Però...

CARLES. — Vaja, aixeca't! (*Toc de timbre a dins, que els deixa galvanitzats. Se miren.*)

AMELIA. — Han trucat!

CARLES. — Sí! (*Va a escoltar a la porta del fons.*)

ESCENA IV

Els MATEIXOS; després CARBONELL

Veu de CARBONELL. — Deixi, deixi! Ja entraré! No li dic que soc el padrí?

CARLES. — (*Tornant de la porta adalerat.*) Recristina! El padrí! Cuita! amaga't!

AMELIA. — Però aont?

CARLES. — (*Empenyent-la per darrera com a l'arribada d'Irene.*) Sota el llit!

AMELIA. — (*Arrapant-se al matalaç.*) Això sí que no! Gracies! Ara me'n deixo! (*En aquest moment comença a obrir-se la porta del fons.*)

CARLES. — No't mogui's! Ja és tard! (*Carles sols té temps de saltar dintre el llit i ell i Amelia, amb un mateix moviment, agafen els llençols i es tapen de cap i tot. En aquest moment precis apareix Carbonell.*)

CARBONELL. — (*Que entra just a temps per a veure el joc dels llençols. Se queda un instant amb la boca oberta, després fa un moviment de cap com volent dir: «Sí que!...» Després diu, dirigint-se al públic amb un geste de la mà prometedor:*) Veuràs, espera't! (*S'acosta al llit de puntetes i amb un moviment brusc, descotxa a Carles i a Amelia.*)

CARLES i AMELIA. — (*Al plegat i vivament.*) No's pot entrar!

CARBONELL. — (*Quedant de pedra al reconèixer a Amelia.*) La senyoreta Amelia de Vallhumbrosa!

AMELIA. — Sí... veurà, passava per aquí i...

CARLES. — (*Com si el trobés pel carrer.*) Ola! és vostè? Còm va? (*Li allarga la mà.*)

CARBONELL. — I dintre el llit tots dos plegats!

CARLES. — Oh! Ara no's vagi a pensar...

CARBONELL. — Estic veient visions!

CARLES. — (*Baixant del llit.*) Padrí, jo li explicaré...

AMELIA. — (*Sense moure's del llit.*) Jo li asseguro, senyor Carbonell...

CARBONELL. — (*Aixecant els braços al cel.*) Ah! joventut!... En fi, per vosaltres feu!

CARLES. — (*Que ha agafat el bati i se l'ha posat.*) Li repeteixo que...
CARBONELL. — (*Anant al llit.*) I altrament, còm va la nuvia?
AMELIA. — Doncs ja ho pot veure, padrí!
CARBONELL. — Sí, sí; ja ho veig!... Quan penso que vostè era tant ignocent fa quinze dies!... (*A Carles, donant-li una empenta que el fa caure assegut al sofà.*) Criatura de perdició!... I el papà? I el senyor Pinyol, què hi diu en tot això?
CARLES. — (*Vivament, anant a ell.*) Oh! no'n sab res! No li vagi pas a dir!... Ni a ningú! Sobre tot, a ningú!
CARBONELL. — Fuig, home! per quí em prens? Et creus que això són coses d'anar a esplicar?...
AMELIA. — Sobre tot quan no tenen cap importancia, veritat? Total per... per dormir...
CARBONELL. — (*Amb sorna*) Sí, sí; ja m'ho penso... En fi, jo venía sols per a donar-te una sorpresa amb el meu retorn.
CARLES. — Serà per pocs díes, veritat?
CARBONELL. — No, i aquí està la sorpresa L'altre día vaig fer-me la següent reflexió: «Verdaderament, en record del séu pare, i per l'amistat que m'uneix amb en Carles, no puc consentir que's casi sense que jo li faci costat.»
CARLES — Què?
CARBONELL — Per lo tant, he enviat el meu administrador a Amèrica i jo'm quedo aquí fins que s'hagi celebrat la boda
CARLES. — (*Astorat.*) Fins que s'hagi celebrat la... la... la?...
CARBONELL. — Que t'has tornat tartamut?
CARLES — No, dic: la... la boda?
CARBONELL. — Sí. D'aquesta manera podré remetre't personalment la teva fortuna, de la que soc depositari.
CARLES. — Ah! d'això sí que se'n diu una sorpresa!
CARBONELL. — Oi que sí?
CARLES. — Es de primera magnitut! (*Se deixa caure abatut en el sofà.*)
CARBONELL. — Sí, sí; però el temps passa i jo m'estic aquí garlant... Ara ja t'he vist i ademés la teva promesa s'ha de vestir... i jo destorbo.
CARLES. — (*S'aixeca vivament i es precipita a buscar el barret que Carbonell a l'entrar ha deixat damunt de la cònsola, volent-li posar, a fi de que no perdi temps.*) Oh! Ja vol anar-se'n? Tant aviat?
CARBONELL. — (*Prenent el barret.*) Sí; tinc de fer una o dugues diligencies i d'aquí mitja hora tornaré a buscar-vos a tots dos. Donarem un passeig fins a l'hora de sopar.
CARLES. — (*Empenyent-lo amb dissimul cap a la porta.*) Molt bé!... molt bé! Entesos!
AMELIA. — Oh! quanta molestia!
CARBONELL. — Cap molestia, al contrari!.. I avisin al papà, per a sopar plegats.
CARLES. — (*Mateix jòc.*) Entesos! entesos!
CARBONELL. — Doncs, fins a després!
CARLES. — (*Mateix jòc.*) Això! fins a després! (*Tancant la porta darrera d'ell, a Amelia.*) Ara sí que estem ben posats!
AMELIA. — Còm ne surts d'aquest enredo?
CARLES.—(*Avançant.*) No ho sé! La combinació ha fallat! Això és la catàstrofe final!
AMELIA. — (*Baixant del llit i anant a ell.*) Vaja, vaja; no't desesperis!
CARBONELL. — (*Tornant disparat.*) El papà! aquí ve el papà!
AMELIA. — Quin papà?
CARBONELL. — El de vostè! Està pujant l'escala! Cuiti, amagui's!
AMELIA. — Jo?
CARBONELL. — Si la veu aixís, quí sab lo que's pensarà! Amagui's!
AMELIA. — Ah! és veritat! desgraciada de mi!

CARBONELL. — (*Empenyent-la seguit de Carles cap al quarto tocador.*) No, no! No's desesperi! Calma! Cuiti! Entri aquí!
AMELIA. — (*Entre dents, al moment d'anar-se'n.*) Quina lapa!

ESCENA V

Els MATEIXOS, més PINYOL

PINYOL. —(*Etnran atrafegat pel fons.*) Ah! Al fi el trobo! I la mev filla?
CARLES. — L'Amelia?
CARBONELL. — (*Interposant-se entre els dos.*) No, no! Aquí no hi és!
PINYOL. — Còm s'entén? No és aquí?
CARBONELL. — No; jo he seguit tot el pís. No hi és! No hi és!
PINYOL. — I doncs, aont és? (*Va a deixar el barret damunt de la banqueta de sota la finestra.*)
CARBONELL. — Ah! això sí que no ho sabem! (*Posant una mà a l'espatlla de Carles.*) Però en Carles és incapaç... (*Baix a Carles.*) Vés amb compte! Em sembla que'l vell ha ensumat alguna cosa!
CARLES. — No, no tingui por!
CARBONELL. — Doncs, a més veure. (*A Pinyol.*) Senyor Pinyol, aquest vespre sopem plegats.
PINYOL. — (*Estranyat.*) Jo?...
CARBONELL. — Sí; és cosa convinguda amb en Carles i la seva filla.
PINYOL. — Aixís vostè l'ha vist?
CARBONELL. — (*Torbat.*) Jo? no! no! Però ho suposo, perquè si el promès ve a sopar, també ha de venir la promesa.
PINYOL. — Es comprèn.
CARBONELL. — (*Baix a Carles.*) Val més que me'n vagi... Encara m'enredaría!
CARLES. — Sí sí; vagi-se'n!
CARBONELL. — Fins a després! (*Se'n va. Carles l'acompanya fins a la porta.*)
PINYOL. — I doncs? El padrí ha tornat?
CARLES. —Sí! M'ha caigut altra vegada al damunt com una bomba! Ha vingut per assistir al casament!
PINYOL. — Sí que anem bé!... Però i l'Amelia? Creuría que aquesta nit no ha vingut a dormir?

ESCENA VI

Els MATEIXOS, més AMELIA; després EL PRÍNCEP

AMELIA. — (*Treient el cap per la porta.*) Bon día, papà!
PINYOL. — Ah!... però ets aquí, tu?
AMELIA. — (*Entrant.*) Es clar que hi soc; prou que ho sabs! Bé t'ho he escrit!
PINYOL. — A mi?
AMELIA. — Doncs, digues que no'm portes el vestit?
PINYOL. — Jo t'havía de portar un vestit?
AMELIA. — I és clar!
PINYOL. — (*Un poc seriós.*) Sí, ja veig que'l necessites!... Però no he rebut res. Deuen haver portat la carta quan jo ja me'n venía cap aquí!
AMELIA. — I per què has vingut?
PINYOL. — Per a prevenir-vos! Pel cas que ell se presentés aquí d'imprevist.

CARLES i AMELIA. — Quí?
PINYOL. — Doncs l'Albert!
CARLES i AMELIA. — L'Albert?
PINYOL. — Ja ha acabat els vintivuit díes.
CARLES. — En quinze díes?
PINYOL. — Han llicenciat el séu regiment per haver-s'hi declarat una epidemia d'escarlatina.
CARLES. — (*Anant cap a l'esquerra.*) Ai la mare!
PINYOL. — De manera que tot d'una s'ha presentat a casa.
AMELIA. — I què li has dit?
PINYOL. — Què volíes que li digués? Que tu erets fòra, que havíes sortit dematí... Mira que veure'm obligat a mentir, jo, el teu pare!
CARLES. — (*Asseient-se als peus del llit.*) No me'n parli!
PINYOL. — Lo mateix que l'haver passat la nit fòra de casa!...
AMELIA. — Oh! La conciencia no m'acusa de res. He dormit aquí, però...
PINYOL. — (*Interrompent-lá.*) Està bé; no ho vull sapiguer! (*A Carles, severament.*) No ho vull sapiguer!
CARLES. — Tenim la conciencia tranquila!
PINYOL. — Ja sabs que jo mai m'immiscueixo en els teus assumptes. Hi han coses en la vida, que un pare que's respecta dèu ignorar!... Però sàpigues que jo, que soc home, mai, ho sents?, durant tota la meva carrera — fòra dels díes... que estava de nit — mai havía faltat a casa a dormir!... (*A Carles.*) Mai!
CADLES. — Però no li diuen que...
PINYOL. — Que el teu pare et serveixi d'exemple! (*Canviant de tò.*) Quan jo'm sentía defallir, era a la tarde.
CARLES. — Ah! vaja! (*En aquest moment se senten veus a dins.*)
Veu del PRÍNCEP. — El dispeser! Vol fer el favor?...
CARLES. — (*Anant a la porta de fons.*) Què és això? Quí crida d'aquesta manera? (*Obrint la porta i tancant-la desseguida.*) Vatúa el món! El Príncep aquí, a casa meva!
PINYOL. — (*Corrent adalerat.*) El Príncep aquí?
AMELIA. — (*Que's troba a l'extrem dreta.*) I jo que vaig en camisa! (*Atravessa corrents l'escena per a refugiar-se darrera la cortina de la dreta de la finestra, de la que desfà l'abraçadera.*)
PINYOL. — (*Corrent a la taula.*) Oh! l'espelmatoria! l'espelmatoria! (*Agafa l'espelmatoria que hi ha al damunt de la taula. Carles es col·loca al costat de la xamaneia.*)
PRÍNCEP. — (*Entrant.*) Oh! quanta gent!
PINYOL. — (*Que's precipita davant d'ell, mostrant l'espelmatoria.*) Majestat!
PRÍNCEP. — Ah! el senyor papà! Sempre amb l'espelmatoria!
PINYOL. — (*Caminant davant d'ell.*) Perdó, majestat; no he tingut temps d'encendre-la!
PRÍNCEP. — Però per què aneu sempre amb l'espelmatoria? Es una manía?
PINYOL. — Oh, no, majestat!
PRÍNCEP. — Feu el favor; jo no soc majestat, soc Altesa! Això ja ho tindríeu de sapiguer!... Després que us vaig nomenar cavaller de l'Ordre de Palestría!...
PINYOL. — Ja he tingut l'honor de rebre el nomenament, Altesa.
PRÍNCEP. — (*Girant-li l'espatlla.*) Que no us ho tingui de recordar més!
PINYOL. — (*Convençut.*) Molt bé! (*Deixa l'espelmatoria sobre la taula.*)
CARLES. — (*Continuant al peu de la xamaneia. Apart.*) Però què hi ve a fer aquí?
PRÍNCEP. — (*Passejant la mirada per l'habitació.*) Més no veig a la senyoreta de Vallhumbrosa!

PINYOL. — (*Corrent a la finestra.*) Amelia! Amelia! El Príncep et crida!

AMELIA. — (*En veu baixa.*) Ah, no, no!

PINYOL. — Però surt, dòna!... Quan el rei ho mana!... (*Al Príncep, que's troba a la dreta del llit.*) Està amagada, la pobreta!

PRÍNCEP. — Oh, senyoreta! No us amagueu! Jo us ho prego!

AMELIA. — (*Darrera la cortina.*) Oh! monsenyor!...

PINYOL. — (*A Amelia.*) Vaja, dòna! (*Al Príncep.*) Es... que's vesteix!

AMELIA. — (*Presentant-se. S'ha posat l'abraçadera a tall de cinturó, penjant-li les borles al costat.*) Oh, monsenyor! No gosàva!... Vaig en camisa!

PRÍNCEP. — Ah! molt bé!... Ja veig que m'esperàveu.

AMELIA. — (*Amb sorpresa.*) Jo?

PINYOL. — (*Baix al Príncep.*) Es que vós l'intimideu, Altesa!... Ho comprenc, una testa coronada!...

PRÍNCEP. — (*Molt sec, fent-li signe, amb el barret que té a la mà, que passi a la seva esquerra.*) Està bé que ho comprengueu, però en silenci!

PINYOL. — Ah! perdoneu! (*Obeeix, descrivint a distancia una mitja circumferencia al voltant del Príncep amb moltes reverencies de Cort.*)

PRÍNCEP. — (*Girant-li l'espatlla. A Amelia.*) M'haveu escrit que vingués, i aquí em teniu.

AMELIA. — (*Estupefacte.*) Jo?

PRÍNCEP. — El general em segueix... amb el vestit sastre. Li he dit que'n portés uns quants... com no tenía la mida!...

AMELIA. — Aquí hi ha un error, a la força! Jo no vos he escrit pas això, monsenyor!

PRÍNCEP. — Còm no? Teniu! (*Se treu de la butxaca la carta que ha rebut i la desplega per a llegir-la. Pinyol s'ha acostat amb curiositat, les mans a la butxaca, i pega un cop d'ull a la carta per damunt de l'espatlla del Príncep: adonant-se'n aquest, li llença una mirada que l'atravessa. Pinyol se gira en rodó i s'allunya fent el dissimulat, mirant al sostre. Llavores el Príncep comença la lectura de la carta.*) « *Papaito!...*»

AMELIA. — (*Escandalitzada.*) Oh! mai m'hauría atrevit a donar-vos aquest nom!

PRÍNCEP. — Per què no? Es molt divertit! M'agrada molt! (*Llegint.*) « Me trobo al carrer de Sant Honorat, a casa d'en Carles Cirés, que m'ha fet de dispeser per aquesta nit. »

PINYOL. — (*Rient amb complacencia.*) Que és graciós!

AMELIA. — (*Indicant a Carles, que sentint-se fòra de la conversació ha acabat per sentar-se al costat de la xamaneia.*) Es el senyor!

PINYOL. — Sí, és... (*A Carles.*) Ep!

CARLES. — (*A n'aquest crit, se precipita a buscar l'espelmatoria i corre amb ella fins davant del Príncep. Inclinant-se profondament.*) Monsenyor!

PRÍNCEP. — Altra vegada l'espelmatoria?

AMELIA. — Es el senyor Cirés.

PRÍNCEP. — Ah!... sóu vós el dispeser?

CARLES. — (*Pasmat.*) Què?

PRÍNCEP. — Molt bé! (*Li gira l'espatlla.*)

CARLES. — (*A Pinyol.*) Còm s'entén el dispeser?

PINYOL. — (*Agafant-lo pel braç i fent-lo passar a l'altre costat séu.*) Xitón! Aquí no's replica!

PRÍNCEP. — (*A Amelia.*) Aont érem? Ah, sí! (*Llegint.*) « Vine a buscar-me i porta'm un vestit sastre. »

AMELIA. — Oh, monsenyor! Això no ho he escrit a Vostra Altesa, sinó al papà.

PRÍNCEP. — Doncs, còm ha sigut?
AMELIA. — No ho sé! M'hauré equivocat de sobre!
PINYOL. — (*Jovial i familiar.*) Ah! vaja; ja està comprès! Llavores, jo rebré la carta que has escrit a Sa Altesa!
PRÍNCEP. — (*Imposant-li silenci amb uns quants eh! eh! nerviosos i acompassats.*) Eh! eh! eh! (*Pausa. Pinyol se queda callat.*) La senyoreta s'explicarà millor...
AMELIA. — Però monsenyor, jo no vos hauría pas anomenat *papaito*!
CARLES. — (*Molt cortisà.*) No hauría pas tutejat a Sa Altesa!
PRÍNCEP. — (*Com a Pinyol.*) Eh! eh! eh!
CARLES. — (*Inclinant-se.*) Perdó!
PRÍNCEP. — Quí us hi demana a vós, dispeser?
CARLES. — (*Apart.*) Altra vegada?
PINYOL. — (*Alt, per a adular al Príncep.*) Es clar, home! A un príncep reial no se li dirigeix mai la paraula abans de que ell parli. (*Al Príncep, del que està a la vora.*) Veritat?
PRÍNCEP. — Doncs, bé, ja que ho sabeu...
PINYOL. — Es per això que li dic.
PRÍNCEP. — Comenceu per donar-li vós l'exemple!
PINYOL. — Ah, bé!
PRÍNCEP. — (*Girant-se cap a Amelia, el somriure als llavis.*) Estic molt satisfet de que m'hagueu anomenat *papaito*! Es tendre, és afectuós! Es encantador que m'hagueu tutejat, a mi que tinc tant d'horror a l'etiqueta!
PINYOL. — Ho sents? Ja ho veus!
PRÍNCEP. — (*A Pinyol, per a fer-lo callar.*) Eh! eh! eh!
PINYOL. — (*Allunyant-se prudentment.*) Sí! sí!
PRÍNCEP. — (*A Amelia.*) Jo soc molt franc; m'agrada riure, divertir-me, embromar a la gent! Ja ho vereu!... A la cort de Palestría soc conegut per...
PINYOL. — (*Que s'ha acostat rient.*) Ah! ja m'agrada això!
PRÍNCEP. — (*Bruscament a Pinyol.*) Eh! eh! (*Pinyol, que no s'ho esperava, dóna mitja volta ràpida, la que motiva que dongui un cop al ventre de Carles.*)
CARLES. — (*Rebent el cop i exactament en el mateix tò del Príncep.*) Eh! eh!
PRÍNCEP. — (*A Amelia.*) Vos ne podría citar molts exemples del meu caràcter alegre... Coneixeu an en Patchikoff?
AMELIA. — No.
PINYOL. — No; no el coneixem.
PRÍNCEP. — (*Secament.*) Ho pregunto a la senyoreta.
PINYOL. — Sí; però ja sé que ella no'l coneix.
PRÍNCEP. — Eh! eh! eh! (*Pinyol recula fent signe amb la mà de que ha comprès.*)
CARLES. — (*Amb malicia, a l'orella de Pinyol.*) A un príncep reial no se li dirigeix mai la paraula abans de que ell parli!
PINYOL. — (*Imitant al Príncep.*) Eh! eh! eh! (*Se retira un poc al fons per a tornar aviat.*)
PRÍNCEP. — (*A Amelia.*) En Patchikoff és un xambelàn de la cort. Doncs, bé! L'altre vespre, després de sopar, amb quatre dels meus oficials el vàrem agafar per les cames i els braços i el vàrem tirar dins d'una banyera d'aigua glaçada.
AMELIA. — Oh!
PRÍNCEP. — Estava furiós! No gosava dir res, però estava furiós! Lo que vàrem riure, Déu meu!... (*Canviant de tò i com la cosa més natural.*) Se va morir d'una congestió!
AMELIA. — Jesús!
PINYOL. — (*Que ha tornat al costat del Príncep, trencant-se de riure per complacencia.*) Oh! que és divertit això!

CARLES. — Decididament, aquest Príncep no hi és tot! (*Se'n torna al fons a seure al costat de la xamaneia.*)

PINYOL. — Que és divertit! Que és divertit això!

PRÍNCEP. — (*Llença una mirada de desdeny a Pinyol i després li diu:*) Escolteu, papà ... Vos faig gran oficial... Però, per Déu Pare, no torneu a obrir la boca! (*Truquen.*) Truquen!... Dèu ser el general!... Aneu, dispeser!

CARLES. — (*Al fons, aixecant-se.*) Això és! Em pren pel séu lacaio! (*La porta del fons s'obre i es veu com Pauleta introdueix al General, seguit d'un moço de magatzem que porta una gran capsa. El General entra: trobant a Carles a la seva dreta, li entrega el barret sense ni menys mirar-se'l i avança uns quants passos. Carles, contemplant el barret:*) Què vol que'n faci jo? (*El posa damunt de la cònsola.*)

ESCENA VII

Els MATEIXOS, més EL GENERAL i UN MOÇO DE MAGATZEM

PRÍNCEP. — Entra, General!

GENERAL. — (*Saludant.*) Altesa!

PRÍNCEP. — Portes els vestits?

GENERAL. — (*Molt respectuós.*) Aquí està tot lo que he pogut trobar, monsenyor... (*Bruscament, al moço.*) Faci el favor de deixar això aquí! (*Al Príncep.*) Me n'han donat uns quants condicionalment, com diuen. (*Al moço.*) Pot retirar-se; ja avisarem!

EL MOÇO. — (*Després d'haver deixat la capsa a terra.*) Molt bé diu. Senyors... (*Se'n va.*)

PRÍNCEP. — (*A Amelia, molt galant, allargant-li la mà.*) Voleu pendre-us la molestia d'examinar?...

AMELIA. — (*La mà en la del Príncep, de cara a n'ell, d'espatlles al públic, fent una reverencia de Cort.*) Oh, monsenyor!... (*Sempre donant la mà al Príncep, descriu una mitja circumferencia al voltant d'ell, lo que la porta al costat de la capsa, aont fa una altra reverencia*) Oh, monsenyor... (*Tot fent una reverencia, amb el taló encepega amb la capsa i per poc cau.*)

TOTS. — (*Acostant-s'hi.*) Oh!

AMELIA. — (*Que ha reprès l'equilibri.*) No ha sigut res!

PRÍNCEP. — Si voleu examinar el que vos vagi bé...

AMELIA. — Amb molt gust. (*Indicant el quarto tocador.*) Si em porten la capsa allà dins... (*Tot parlant, se dirigeix al susdit quarto, passant per davant del General, Pinyol i Carles.*)

PRÍNCEP. — (*Veient que Pinyol s'apressura a agafar la capsa.*) Eh! eh! eh! (*Pinyol, sorprès, deixa anar la capsa, que cau amb molt soroll. El Príncep llavores fa un signe imperatiu al General.*) Koschnadieff! (*El General recull la capsa molt sol·licit.*)

AMELIA. — (*Interposant-se.*) Oh! Príncep!... El General!...

PRÍNCEP. — Deixeu! Ja hi està fet! Que serveixi per alguna cosa!

AMELIA. — (*Al General, qui, molt orgullós, amb la capsa, es disposa a seguir-la.*) Me sab molt greu!...

GENERAL. — (*Inclinant-se.*) Oh, no! al contrari!

AMELIA. — Dones, cap aquí, General. (*Se n'entra al quarto tocador.*)

PINYOL. — (*Al General, que, arribat a la porta del quarto, no pot introduir-hi la capsa perquè és massa ample.*) No, aixís no, General! Pel llarc!

GENERAL. — (*A Pinyol.*) Kolaschnick! Dic, gracies! (*Col·loca la capsa quasi en sentit vertical i se'n va.*)

CARLES. — (*Acostant-se a Pinyol.*) Escolti, Pinyol...

PINYOL. — (*A Carles.*) Kolaschnick! (*Se'n va darrera del General.*)

ESCENA VIII

EL PRÍNCEP i CARLES

PRÍNCEP. — *(Que s'ha passejat per l'escena, parant-se darrera Carles qui s'ha quedat boca-badat amb el mutis de Pinyol. Bruscament.)* I vós, llavores, què?

CARLES. — *(Sobressaltat amb aquesta brusca i aixordadora interpelació.)* Jo?... Doncs, res, monsenyor! Jo miro, perquè en tot això, veritat?...

PRÍNCEP. — Evidentment!

CARLES. — I fins si Vostra Altesa ho permet, me n'aniré a vestir.

PRÍNCEP. — *(Després de mirar-se fixament a Carles, fent petar els dos dits al davant dels ulls d'aquest, lo qual li produeix un sobressalt. Fa aquest geste cada vegada abans de parlar.)* Es curiós!... Jo conec la vostra cara! *(Mateix jòc amb els dits; mateix sobressalt de Carles.)*

CARLES. — *(Afalagat)* De veres, monsenyor?

PRÍNCEP. — Aont vos he vist? *(Mateix jòc.)*

CARLES. — *(Apart.)* Que és empipador!

PRÍNCEP. — Ah sí! A Monte-Carlo! A l'Hotel de París!

CARLES. — No hi he estat mai!

PRÍNCEP. — Llavores vos confonc! Hi ha allí un cambrer que se us sembla molt.

CARLES. — *(Contrariat.)* Perdó, monsenyor, no soc jo!

PRÍNCEP. — *(Examinant l'habitació)* De manera que aquí és a casa vostra?

CARLES. — Sí, Altesa.

PRÍNCEP. — Es ben lletja la casa vostra!

CARLES. — *(Apart.)* No més falta que's burli de mi, ara!

PRÍNCEP. — Molt lletja!

CARLES. — No dic el contrari; però pel preu...

PRÍNCEP. — Quin és el séu preu?

CARLES. — Oh! Monsenyor!...

PRÍNCEP. — *(Enèrgic.)* Quin preu, vos dic!

CARLES — *(Vivament.)* Cent cinquanta francs!

PRÍNCEP. — Cada día?

CARLES. — *(Sense fixar-s'hi.)* Cada día. *(Reprenent-se.)* Dic! cada mes!

PRÍNCEP. — Ah! ja deia jo!... Quant resulta cada día?

CARLES. — *(Estranyat.)* Cada día?

PRÍNCEP. — Sí.

CARLES. — *(Apart.)* Que és tafaner!

PRÍNCEP. — Digueu!

CARLES. — Diable! Es tot un problema de càlcul, això!

PRÍNCEP. — Doncs feu-lo! *(Se posa a passejar.)*

CARLES. — *(Apart.)* Oh, feu-lo! feu-lo! Aviat està dit! Si no fos una Altesa Reial!... *(Alt.)* Veiam, deia'm... *(Va comptant mentalment amb els dits, dibuixant números a terra amb el peu, després esborrant-los també amb el peu, fins que el Príncep l'interromp bruscament.)*

PRÍNCEP. — I bé, ja està?

CARLES. — *(Amb un susto.)* Ah! Ja quasi ho tenía! Un moment! *(Amoinat, apart.)* Quan penso que hi ha persones que guanyen cinc francs diaris, cent cinquanta francs al mes i que... *(Bruscament, amb un crit de victoria.)* Ja ho tinc, monsenyor! Cent cinquanta francs al mes, són cinc francs cada día! Quin raig de llum! Són cinc francs cada día!

PRÍNCEP. — Cinc francs per día?
CARLES. — Justos i cabals! (*Apart.*) Ai, que m'ha fet suar!
PRÍNCEP. — Evidentment, per aquest preu no's pot tenir un palau!
CARLES — (*Amb complacencia.*) No... I després, què'n faría jo d'un palau?
PRÍNCEP. — Cinc francs per día! Està bé! No us descuideu de dir-ho al General.
CARLES. — Al General?
PRÍNCEP. — Sí, que són cinc francs per día.
CARLES. — I què pot endonar-se-n'hi a n'ell?
PRÍNCEP.—(*Categòric.*) El General és el que s'ocupa d'aquestes coses.
CARLES. — Com se coneix que no dèu tenir res més que fer!

ESCENA IX

Els MATEIXOS, més PINYOL; després EL GENERAL

PINYOL. — (*Entrant.*) Ja està! Ja ha escollit el vestit!
PRÍNCEP. — Ah! molt bé! (*El General entra en aquest moment.*) Ah! Koschnadieff!
GENERAL. — (*Aturant-se al peu de la porta.*) Altesa?
PRÍNCEP. — Ja ha escollit el vestit?
GENERAL. — Sí, Altesa. Vostra Altesa em necessita per a res més?
PRÍNCEP. — No. (*El General s'inclina i es dirigeix a buscar el barret.*) Ah! (*El General torna.*) Voleu donar al dispeser...
CARLES. — (*Apart.*) Altra vegada?
PRÍNCEP. — ...vint francs? (*Se retira a l'esquerra.*)
GENERAL. — Sí, Altesa. (*Se treu el portamonedes i hi busca una peça de vint francs.*)
CARLES. — (*A Pinyol.*) Aquest Príncep les ha agafades amb mi!
GENERAL. — (*A Carles, posant-li un lluís a la mà.*) Aquí estàn!
CARLES. — (*Estranyat.*) Què és això?
GENERAL. — Un lluís.
CARLES. — I bé, què vol que'n faci?
GENERAL. — Es per l'hostatge.
CARLES. — Còm s'entén per l'hostatge? Està de broma, Sa Altesa!
PRÍNCEP. — Què? Encara no esteu content? El preu són cinc francs, vos en dono vint!...
GENERAL — Vos en dóna vint!...
CARLES. — (*Anant al Príncep, passant per davant del General.*) Però és que no els vull! No'n caldría d'altra!
PRÍNCEP. — Còm? Per què?
CARLES. — (*Enfadant-se i volent de totes passades tornar la moneda al Príncep.*) Teniu! No és cap hostal, això!
PRÍNCEP. — (*Escandalitzat per la falta de respecte.*) Eh! Poc a poc!
GENERAL. — (*Agafant a Carles pel braç i interposant-se entre aquest i el Príncep.*) Què vol dir aquesta manera de parlar?... Quan Sa Altesa...
PINYOL. — (*Mateix jòc, col·locant-se entre el General i Carles.*) Vaja, no compliquem la cosa!
CARLES. — (*Furiós.*) Es que no els vull els vint francs!
PINYOL. — (*Prenent-li el lluís de les mans.*) Bé, però això no és cap raó per a moure aquest escàndol! (*Al Príncep.*) Perdoneu, monsenyor, aquesta falta de tacte... (*Se fica el lluís a la butxaca.*) Vaja! Això! Ja està!
PRÍNCEP. — (*A Carles, de lluny.*) Estic molt malcontent de vós! Mai més, ho sentiu?, mai més tornaré a posar els peus a casa vostra!
CARLES. — (*Apart.*) No caldría sinó!

PRÍNCEP. — I ara, ancu! Que no us vegi més!
CARLES. — Que me'n vagi?
PINYOL. — Sí, sí, vagi-se'n! Valdrà més! (*Al Príncep.*) Veritat?
PRÍNCEP. — Sí!... i vós també!
PINYOL. — Ah! jo també?
PRÍNCEP. — Sí, tots dos!
CARLES. — (*Rient nerviosament.*) Això és el *colmo*!... Me treu de casa meva!
PINYOL. — (*Agafant a Carles pel braç.*) Anem-se'n; veurà, ho mana!... (*Se dirigeixen tots dos fent bracet cap el quarto tocador.*)
PRÍNCEP. — (*Amb un crit.*) No!
PINYOL i CARLES. — (*Girant-se amb un susto.*) Què?
PRÍNCEP. — Cap allà, no!
PINYOL. — I doncs?
CARLES. — Més val que'ns ho prenguem rient!... Anem! anem! (*Se'n van els dos pel fons.*)
GENERAL. — (*Al Príncep, que's passeja nerviosament.*) Vostra Altesa ordena res més?
PRÍNCEP. — (*Aturant-se i després de dubtar un moment.*) No.
GENERAL. — Llavores, si Vostra Altesa ho permet, me retiraré.
PRÍNCEP. — Vés! (*El General se'n va.*)

ESCENA X

EL PRÍNCEP; després PAULETA

PRÍNCEP. — (*Continuant passejant-se.*) Verdaderament aquesta Amelia és encantadora; però no sé per què ha escollit aquest dispeser! (*S'asseu al llit. En el mateix moment truquen a la porta del quarto tocador.*) Endavant! (*Entra Pauleta portant un parell de llençols plegats.*) Ah! la camarista! Què voleu!
PAULETA. — (*Que ha entrat tota decidida, no aturant-se fins a trobar-se aproximadament a un metre del Príncep.*) Vinc a fer el llit.
PRÍNCEP. — (*Amb indiferencia.*) Ah! (*Fixant-se en Pauleta.*) Veiam! Deixeu que us miri... Còm vos dieu?
PAULETA. — (*Avançant un pas.*) Pauleta.
PRÍNCEP. — Bé, tant se val!... Sabeu que sóu molt bonica... per ser camarista?
PAULETA. — Bé, bé; però si no se'n va a seure a un altre lloc, no sé pas còm podré fer el llit!
PRÍNCEP. — Jo soc el Príncep Nicolau de Palestría!
PAULETA. — No li dic el contrari; però si no s'alça d'aquí...
PRÍNCEP. — (*Agafa els llençols de les mans de Pauleta i els llença damunt de llit; després, agafant a la criada pel braç i acostant-se-la.*) Vine aquí! que't vegi!
PAULETA. — (*Rient.*) Que'm fa pecigolles!
PRÍNCEP. — (*Fent-la seure sobre el séu genoll.*) I doncs, rateta, què?
PAULETA. — Que està de broma aquest vell!
PRÍNCEP. — (*Fent-la saltar sobre el séu genoll.*) I doncs, rateta, què?
PAULETA. — (*Donant-li bofetadetes amb les dugues mans.*) Nicolà!... Nicolà!

ESCENA XI

ELS MATEIXOS i AMELIA

AMELIA. — (*Apareixent a la porta del quarto tocador, vestida amb un modest vestit sastre i sense capell, i aturant-se tota confosa al con-*

templar el quadre.) Oh! Monsenyor! Dispenseu! (*Fa acció d'entornar-se'n.*)

PRÍNCEP. — (*Posant-se dret.*) Què? No! No! (*En el tò més natural, tot indicant a Pauleta, que encara té abraçada.*) Vos estava esperant! (*Fa giravoltar a Pauleta, i donant-li un bon cop a l'anca.*) Vés! Desapareix de ma presencia!

PAULETA. — (*Atontada.*) Vaia un giravolt! (*Se'n va pel fons.*)

PRÍNCEP. — (*Afectuosament, des del séu lloc, allargant-li la mà.*) Amelia!...

AMELIA. — (*Avançant cap el Príncep i amb una punta d'ironía.*) Monsenyor, temo haver-vos destorbat...

PRÍNCEP. — Res d'això! (*Assegut al llit, allargant-li la mà.*) Acosteu-vos!

AMELIA. — (*Posant la seva mà en la del Príncep i fent al mateix temps una reverencia de Cort.*) Per obeir-vos, monsenyor!

PRÍNCEP. — Oh! Per què vos haveu posat aquest vestit?

AMELIA. — No, no m'està gaire bé!

PRÍNCEP. — Però per què vos l'haveu posat?

AMELIA. — Vós m'ho haveu dit, monsenyor!

PRÍNCEP. — Sí, per emprovar-lo; però després... Ah! estàveu més confortable abans!... En fi, més val potser que progressivament... (*Bruscament, fent-la seure sobre el séu genoll.*) Ah! rateta! I doncs, què?

AMELIA. — (*Somrient sense ganes.*) Doncs, monsenyor... res!

PRÍNCEP. — Jo soc el Príncep de Palestría!

AMELIA. — Ja ho sé!

PRÍNCEP. — I doncs, què?

AMELIA. — (*Rient i imitant l'accent i la veu grossa del Príncep.*) I... doncs, què? (*Riuen tots dos.*)

ESCENA XII

Els MATEIXOS, més PINYOL, seguit de CARLES

PINYOL. — (*Entrant precipitadament pel fons.*) Depressa! depressa!

CARLES. — (*Lo mateix.*) El padrí! el padrí!

PRÍNCEP. — Què?

AMELIA. — (*Posant-se dreta d'un salt.*) Ell!

PRÍNCEP. — Què passa? No's pot estar ni un moment tranquil en aquesta casa!

AMELIA. — N'estàn segurs?

PINYOL. — (*Molt depressa.*) Al sortir a la porta per anar-me'n, l'he vist que pujava l'escala.

CARLES. — Dintre un segón serà aquí!

PRÍNCEP. — I què se'ns en dóna a nosaltres?

AMELIA. — Molt se'ns en dóna, monsenyor! Sobre tot que no us vegi!

PRÍNCEP. — Per què? Es algún terrorista?

AMELIA. — No, no!

PRÍNCEP. — Llavores tant me fa!

CARLES. — No pas a nosaltres! (*Truquen.*)

AMELIA. — Ja truca! Es ell!

PINYOL. — Depressa, monsenyor!

AMELIA. — Veniu! veniu!

CARLES. — Depressa! anem! anem!

PRÍNCEP. — (*Tots l'empenyen cap el quarto tocador.*) Oh! Es molt desagradable això! Si és una broma, la trobo de molt mal gust!

AMELIA. — Monsenyor! Jo vos ho prego!

TOTS. — Veniu! Veniu! (*Amelia i el Príncep desapareixen dins del quarto tocador.*)

CARLES. — (*Sentint veus que s'acosten, empeny vivament a Pinyol cap a dins del quarto.*) Depressa! Passi!

ESCENA XIII

PAULETA, CARBONELL; després ALBERT

PAULETA. — Ah! bé, entri, ja que diu que és el padrí.

CARBONELL. — I és clar que ho soc! Però, aont són? No veig a ningú!

PAULETA. — Ara mateix eren aquí. (*Fent com aquell que vol anar al quarto tocador.*) Aniré a veure si són allà dins... (*Truquen.*) Ah! dispensi, truquen. (*Torna endarrera i se'n va durant lo que segueix.*)

CARBONELL. — Està bé, sí, vagi... (*Un cop Pauleta és fòra, al públic.*) Vols-te jugar que el meu fillol dèu tornar a jugar a fet amb la seva promesa?

Veu d'ALBERT. — Sí, sí; ja soc de casa, jo!

CARBONELL. — Jo conec aquesta veu.

ALBERT. — (*Entrant decidit.*) Salut, Carles!

CARBONELL. — El senyor Camps!

ALBERT. — (*Que no hi cau.*) Eh? (*Recordant-se'n.*) Ah, sí!

CARBONELL. — Vostè per aquí? Jo'm creia que era a complir el séu servei militar!

ALBERT. — (*Anant a deixar el barret damunt de la taula.*) Ens han llicenciat a causa de l'escarlatina! Quina sort!

CARBONELL. — Sí... i ara vostè ve a veure al séu futur cosí.

ALBERT. — (*No comprenent, de moment.*) Al meu futur?... Ah! sí Aont és?

CARBONELL. — Ara el són a avisar.

ALBERT. — Però, i vostè? L'Amelia em va escriure que vostè se n'havía anat a Marsella.

CARBONELL. — Sí, en efecte; però he tornat per assistir al casament.

ALBERT. — (*Esverat.*) Què? I en Carles, què hi diu en tot això?

CARBONELL. — En Carles? Està contentíssim!

ALBERT. — (*No tornant en sí de sorpresa.*) Què'm diu, ara?

CARBONELL. — I segons sembla, el casament és d'aquí tres setmanes.

ALBERT. — (*Cada vegada més sorprès.*) Sí?

CARBONELL. — Sí. (*Amb malicia.*) I al meu entendre, encara tarden massa... (*Rient.*) Perquè..

ALBERT. — (*Parant atenció.*) Què vol dir?

CARBONELL. — No, no! M'han fet prometre que no ho diría a ningú.

ALBERT. — Home, a mi ja m'ho pot dir!

CARBONELL. — Sí, ja ho sé. Vostè és el séu millor amic; a vosté ell l'hi confía tot.

ALBERT. — (*Com sobre brases.*) Quin dubte té!

CARBONELL. — Però'm promet no dir-ho a ningú, eh?

ALBERT. — (*Contenint-se.*) I és clar, home!

CARBONELL. — No, perquè després tot són enredos, sab?

ALBERT. — (*Lo mateix.*) Digui, home, digui!

CARBONELL. — Doncs, bé... Això entre nosaltres, eh? Crec que com més aviat se casin, millor.

ALBERT. — I per què?

CARBONELL. — (*Rient.*) Perquè... miri, no fa gaire els he trobat a tots dos ficats dintre el llit. (*Senyalant-lo.*)

ALBERT. — (*Esclatant.*) Reíra de bet!

CARBONELL. — (*Reculant espantat.*) Què té, ara?

ALBERT. — (*Agafant-lo per les solapes i saccejant-lo.*) Vostè els ha trobat dintre el llit?

CARBONELL. — Però deixi'm anar!

ALBERT. — (*Mateix jòc.*) Vostè els hi ha trobat?

CARBONELL. — (*Desfent-se d'ell d'una estirada.*) Però què li agafa?

ALBERT. — (*Passejant-se amb rabia.*) Ah! pillets! malvats!... Quan penso que tenía en ell tota la confiança!

CARBONELL. — Ah! Vatúa el món! L'he feta bona! Si jo m'arribo a pensar!...

ALBERT. — (*Parant-se davant de Carbonell.*) I d'això en diuen un amic!

CARBONELL. — (*Suplicant.*) Home, Camps!...

ALBERT. — (*Sortint-se de test, lo que fa recular espantat a Carbonell.*) Què Camps, ni què romanços! Ah, canalles!... (*Parant-se davant del llit.*) Apenes he girat l'espatlla, que ja... (*Acaba la frase amb un geste indicant el llit.*)

CARBONELL. — Però, escolti! Devegades les apariencies enganyen!... I sobre tot, des del moment que's casen!...

ALBERT. — (*Agafant-lo per una solapa.*) Que's casen? que's casen? Però, beneit del cabaç!... (*Bruscament, d'una estrebada seca que li dóna a la levita, fa donar un giravolt ràpid a Carbonell, que'l fa anar un troç lluny.*) Ah! quina idea! (*Continúa combinant interiorment.*)

CARBONELL. — (*Després d'haver reprès l'equilibri, acostant-se i donant copets a l'espatlla de l'Albert.*) Vaja, home, reporti's!

ALBERT. — (*Com havent pres una determinació.*) Siga! Té raó. L'hi he promés; està bé; no diré res!

CARBONELL. — (*Com si li haguessin tret un pes de sobre.*) Ah! no esperava menys de vostè! I tant més quan segurament no ha passat res!

ALBERT. — (*Sardònic.*) I és clar que no!... Pensant-ho bé!...

CARBONELL. — I és clar que no!

ALBERT. — N'estic convençut! Pobres criatures!

CARBONELL. — (*Aixugant-se el front.*) Ai, quin rato m'ha fet passar!

ALBERT. — (*Apart.*) Ah! traidors! Me la pagareu!... I de debò!... (*I acompanya l'últim mot alçant el puny amb rabia.*)

CARBONELL. — (*Apart.*) Sort que és dels que s'ho empassen tot!

ESCENA XIV

Els MATEIXOS, CARLES, AMELIA i PINYOL

CARLES. — (*Sortint del quarto tocador.*) Què diu, que ha arribat el padrí?

CARBONELL. — Aquí em tens!

CARLES. — (*Adonant-se d'Albert, vivament, apart.*) Recristo! L'Albert! (*Alt, anant a ell.*) Tú aquí! (*Se col·loca entre Albert i Carbonell.*)

ALBERT. — Sí, jo mateix.

AMELIA. — (*Apareixent, seguida de Pinyol.*) Albert!

PINYOL. — Vostè!

AMELIA. — Ah, Albert meu!

ALBERT. — Amelia meva! (*S'abracen; després, apart.*) Falsa!... (*A Carles.*) Ah, amic meu!

CARLES. — I què tal? Còm ha provat?

ALBERT. — Molt bé, molt bé!

CARLES. — (*Estrenyent-li la mà amb exageració.*) Ah! quant me n'alegro!

ALBERT. — Gracies! gracies! (*Apart.*) Canalla!
PINYOL. — Sempre alegra tornar al costat dels amics!
ALBERT. — I més d'amics com en Carles!
CARLES. — (*Baix a Carbonell.*) Sobre tot, a n'ell ni una paraula de lo que vostè sab!
CARBONELL. — I ara! Això ni dir-ho!
CARLES. — Sobre tot, eh? (*Torna cap a Albert, que està enraonant amb Amelia amb somriures plens de veneno.*)
ALBERT. — (*En tò hipòcrita.*) I digues, ha fet bondat aquesta?... T'ha amoinat gaire?... Ha sigut bona minyona?
CARLES. — Si ho ha sigut!...
PINYOL. — (*Creient donar el millor dels arguments.*) Amb dir que sempre han estat plegats!
ALBERT. — (*Abraçant a Carles i Amelia.*) Ah! molt bé! molt bé! (*Amb rabia.*) Estimats amics!
CARBONELL. — (*Veient-los a tots reunits i que estàn expansionant-se.*) Veuràn, jo els deixo. Havía vingut a buscar-los; però veig que en Carles encara s'ha de vestir, i, per altra part, l'Amelia comprenc que dèu desitjar quedar-se amb el séu cosí, després de quinze díes de no veure'l.
AMELIA. — Sí, és veritat.
CARBONELL. — Ja m'ho penso... Aixís, doncs, ens podríem trobar d'aquí mitja hora tots plegats a casa l'Amelia.
TOTS. — (*L'acompanyen, l'empenyen quasi per a treure-se'l del davant.*) Molt bé! Això és!
CARBONELL. — Doncs, fins a després.
TOTS. — (*Mateix jòc.*) Sí, sí! Fins a després! (*Carbonell se'n va.*)

ESCENA DARRERA

Els MATEIXOS, menys CARBONELL

AMELIA. — (*A Albert.*) Ja ho veus; ja tornem a tenir al padrí aquí!
ALBERT. — (*Fent l'ignocent.*) No me'n parlis! M'he quedat tot sorprès! I per què ha tornat?
CARLES. — Ah, amic meu, no me'n parlis!
AMELIA. — Ha tornat pel nostre casament.
ALBERT. — (*Amb sorpresa fingida.*) Què'm dius?
CARLES. — De totes passades vol assistir a la cerimonia.
ALBERT. — Llavores t'ha reventat!
CARLES. — (*Tot desanimat.*) A menys d'un miracle!...
PINYOL. — Es home a l'aigua!
ALBERT. — I ara? Res d'això! No t'has d'espantar! Hem de trobar una solució! Aquest miracle... l'hem de fer!
CARLES. — Però, còm?
AMELIA. — De quin modo?
ALBERT. — Ah! No ho sé! Però no vull que siga dit que deixo a un amic (*Amb intenció.*) a un amic com tu, al mig del fang. (*Tot dient això li estreny la mà fins a fer-lo cridar.*)
CARLES. — (*No podent evitar un crit de dolor.*) Ai! (*Tot fent-se bellugar els dits adolorits.*) Estimat Albert!
ALBERT. — (*Amb un somriure que vol dir moltes coses.*) Estimat Carles!... (*Canviant de tò.*) Examinem fredament la qüestió. Aquí jo sols hi veig una cosa. El teu padrí vol assistir al casament. Doncs, bé! Aquest casament... (*Amb energía.*) s'ha de fer!
CARLES. — Eh? Tu vols que'm casi amb l'Amelia? Ah, no! Jo l'aprecío molt a l'Amelia; però d'això a casar-m'hi!...

PINYOL. — (*Amb dignitat i com una raó sense rèplica.*) Bé vaig casar-me amb la seva mare, jo!

ALBERT. — Però, senyors! Aquí no's tracta de res d'això!... Què t'has cregut? Donar-te jo l'Amelia! Ella! Tant bona!... Tant recte! .. tant fidel!... (*A cada calificatiu dóna un abraç a Amelia, amb més ganes d'escanyar-la que d'abraçar-la.*)

AMELIA. — (*No sabent aont mirar.*) Albert, no diguis aquestes coses!

ALBERT. — (*Complavent-se en atormentar-los.*) Sí, sí; vull dir-ho! vull que consti!... I bé, de què's tracta aquí? D'enredar al teu padrí? Doncs la qüestió és enredar-lo! (*Agafant de la mà a Carles i a Amelia.*) I veus-aquí lo que jo proposo...

TOTS. — (*Ansiosos.*) Què? Veiam!

ALBERT. — (*A Carles.*) Ens en anem a l'Alcaldía amb el senyor Carbonell, a fi de que ho presencii tot; publiquem les amonestacions...

CARLES. — (*Amb un sobressalt de sorpresa.*) De debò?

ALBERT. — De debò.

AMELIA. — Però, llavores... és el casament lo que proposes!

ALBERT. — No, dòna! Són les formalitats... previes del casament, no més; però que no el fan obligatori. El teu padrí queda convençut; ja'l tenim nostre!

CARLES i AMELIA. — (*No comprenent-ho bé.*) Sí.

PINYOL. — (*Amb admiració.*) Es espatarrant!

CARLES i AMELIA. — El què?

PINYOL. — No sé... això que s'ha empescat.

CARLES. — Home!

AMELIA. — Per Déu, papà!

PINYOL. — (*A Albert.*) Bé, bé; digui!

ALBERT. — Veuràn. Quan ho tinguem tot a punt, me'n vaig a l'Alcaldía, llogo la sala de festes...

TOTS. — Sí.

ALBERT. — Molt bé, ja la tinc, ja l'he llogada, soc a casa meva, hi faig lo que vull.

TOTS. — Sí.

ALBERT. — Busco un amic qualsevol, a la Borsa: l'Antonet Pi, per exemple.

CARLES. — L'Antonet Pi?

ALBERT. — Sí; no'l coneixes tu. (*A Pinyol i a Amelia.*) No'l coneixen vostès.

PINYOL. — De la Borsa conec a un tal Roure.

ALBERT. — No; el que jo dic no és Roure, és Pi. (*Reprenent el séu plan.*) Molt bé; agafo a l'Antonet Pi, que és un bromista acabat i que per no tenir pèl de tonto fins va tot afeitat de cara, i li dic: «Tu seràs l'alcalde!» Ell se posa la faixa, i tots reunits, davant del teu padrí, celebrem el teu casament amb la senyoreta Amelia de Vallhumbrosa, aquí present, i tota coberta de flors d'*azahar*!

TOTS. — (*Saltant d'alegría.*) Ah! molt bé! de primera! (*Carles, Amelia i Pinyol fan una sardana ruidosa al voltant d'Albert.*)

ALBERT. — (*Mentres els altres ballen al séu voltant, fent anar el cap i somrient significativament.*) Sí, balla, balla! Ja ho veuràs!

CARLES — (*Estrenyent les mans d'Albert amb efusió.*) Albert! em salves la vida! Quin amic, ah, quin amic!

ALBERT. — (*Sardònic.*) Tant com tu me n'ets a mi!

CARLES. — Ah! còm podré pagar-t'ho!

ALBERT. — Deixa estar!... Ja m'ho pagaràs més tard! (*Tornen a ballar al voltant d'Albert.*)

TELO

EXPLICACIÓ DEL «TRUC» DE L'EDREDÓN

Aquest truc *podría executar-se tal com l'explica el personatge, però hi hauría alguns inconvenients, i un d'ells, el més greu, fóra que, donat l'àngol agut que formaría el cordill al voltant del llit, es podría rompre, lo qual faría impossible la continuació de l'acte.*

Per lo tant, el truc *s'efectúa de la següent manera:*

En la decoració, sota el llit (en l'àngol format pel peu i el quadre del llit) fer-hi dos forats horitzontalment paralels, distants cinc o sis centímetres l'un de l'altre i a una alçaria de terra igual al dessota del llit, que dèu ser de 35 *centímetres aproximadament.*

Enfilant aquests forats, a cada travesser del sommier, *col·locar-hi dos pitons.*

A sota de l'edredón (a la banda que mira al capçal del llit) a dèu centímetres endins i ben al mig, cusir-hi sòlidament dugues bagues de beta ben resistents de vuit centímetres de llargada i col·locades a cinc o sis centímetres de distancia paralelament i en el sentit de l'amplaria de l'edredón. A cada una d'aquestes bagues fixar-hi sòlidament dugues anelles de cortina (això és: quatre anelles en tot), les segones a cinc centímetres sota de les primeres.

Tenir dos capdells de cordill ben resistent, cada un del metratge necessari per a anar des del capçal als peus del llit i des dels peus del llit al quarto tocador.

Des de darrera la decoració, passar cada un d'aquests cordills per cada un dels pitons corresponents del sommier. *(Evitar que s'enredin els cordills.) Després de lo qual, contornar exteriorment els peus del llit amb els dos cordills paralels, fer-los pujar al llarc del llit, passar-los per damunt de la barra travessera, després per sota de l'edredón i lligar-los cada un a la primera anella i després a la segona. (Per a fer aquest segón nus s'haurà reservat un poc de cordill al fer el primer.) Després d'això, fer que l'edredón caigui un poc de biaix davant del llit a fi d'amagar el cordill al públic i permetre a Amelia el poguer agafar-lo quan s'està sota el llit. Per lo que segueix després, l'encarregat de la maniobra no té de fer més que deixar anar el cordill quan Amelia se'n va amb l'edredón i estirar-lo quan se tracta de fer-lo tornar.*

Assegurar-se que tot funciona bé abans d'aixecar el teló i ademés de que els cordills passats pels pitons no arroceguen per terra, a fi de que no s'hi enredi Amelia quan se fica sota el llit.

NOTA. — *Es preferible, tant en interès de la decoració, que s'estriparia amb l'acció dels cordills, com pel bon funcionament de la maniobra, fixar darrera de la decoració, a l'indret dels dos forats, un petit peu dret de fusta amb dos forats iguals als de la decoració, en els quals (els del peu dret) s'hi posen dos ullets de vidre o de metall, lo que farà que el cordill rellisqui més fàcilment.*

ACTE TERCER

QUADRE PRIMER

LA SALA DELS CASAMENTS A L'ALCALDÍA

A l'esquerra, primer terme, pany de paret al qual hi ha arrambat un banc. A segón terme, en sentit diagonal, gran portalada donant a un gran pati, al que s'hi dóna accés per dos graons. Al fons gran pany de paret diagonal, al mig del qual hi ha una porta que dóna als corredors i una altra porta quasi tocant a la paret que tanca l'escena per la dreta i que dóna al despaig de l'alcalde. Paralelament a la paret de la dreta, hi han col·locades tres taules. La del mig, més gran que les altres dugues, està damunt d'una estrada: és la taula de l'alcalde i està coberta amb un tapet verd. Darrera de la taula, un silló; al damunt, a la paret i col·locat sobre una peana, un bust de la República. Una cadira darrera de cada una de les altres dugues taules. A primer terme, paralela a la batería i quasi tocant a la taula més pròxima al púbic, una banqueta sense respatller per a dugues persones. De cara a la taula de l'alcalde els dos sillons pels nuvis, amb dugues cadires a cada costat; després, al fons, continuant la fila, però formant àngol recte amb ella, dugues cadires de cara al públic. (Aquest primer rengle dèu estar col·locat ben oblicuament a fi de que cada un dels artistes quedi ben a la vista del públic.) Darrera d'aquest rengle, un altre de cinc cadires, no tant oblicu; després, darrera, dos rengles més, compostos cada un d'ells d'un banc llarc sense respatller. Damunt de la taula de l'alcalde un tinter, un Còdic i diferents papers. Un registre damunt de cada una de les altres dugues taules.

ESCENA PRIMERA

REGALIMS, VALENTÍ, BOCAMOLL, LILÍ, INVITATS DELS DOS SEXES

(A l'aixecar-se el teló, tothom està assegut sense ordre, esperant la pròxima cerimonia. Lilí entra i es fica al rengle de les cadires.)

REGALIMS. — (*A Lilí.*) Als bancs, senyora! Les cadires i els sillons estàn reservats per a la comitiva.

LILÍ. — (*Introduint-se en el rengle següent, darrera les cadires.*) Dispensi, no ho sabía. (*Passant per davant d'un senyor.*) Dispensi. (*El senyor s'aixeca per a deixar-la passar. Passa després per davant d'una senyora.*) Dispensi. (*Mateix fòc que el senyor. Mentrestant han entrat Valentí i Bocamoll fent bracet. Atravessen el fons tot parlant en veu alta.*)

VALENTÍ. — Sí, noi; i llavores tots els camarers s'han tirat al damunt del borratxo i l'han tret a empentes al carrer.
BOCAMOLL. — Dèu haver estat de primera!
VALENTÍ. — (*A Regalims.*) Ah! digui: el casament d'en Carles Cirés?
REGALIMS. — Es aquí, sí, senyor.
LILÍ. — (*Que està asseguda a l'extrem del banc pròxim al públic, fent signes a Valentí i Bocamoll.*) Eh! pst!
BOCAMOLL. — (*Amb alegría.*) Ah! mira: allà hi ha la Lilí!
VALENTÍ. — Ah, sí! (*Ficant-se en el rengle de Lilí.*) Ja ets aquí, tu?
LILÍ. — I doncs!
REGALIMS. — (*Veient que Bocamoll se fica al rengle de les cadires.*) A les cadires, no! Seguin als bancs!
BOCAMOLL. — (*En tò de broma.*) Sí, sí! gracies, mig amic!
VALENTÍ. — (*Molestant a les dugues persones que ocupen el començament del banc.*) Dispensi!... Dispensi, senyora!
BOCAMOLL. — (*Anant darrera d'ell.*) Dispensi! Dispensi!
VALENTÍ. — Bon día, Lilí!
BOCAMOLL. — Què tal? Còm va? (*No trobant lloc per a seure, salta per damunt del banc i s'asseu en el de darrera.*)
LILÍ. — Bon día, nois! No haveu volgut deixar-vos perdre el casament, veritat?
VALENTÍ. — Tu diràs!
BOCAMOLL. — Hem fet com tu!
LILÍ. — Vaia! Es l'atracció del día!
VALENTÍ. — Es una cosa increible!
LILÍ. — El què?
VALENTÍ. — Aquest casament.
BOCAMOLL. — En Carles casar-se amb l'Amelia!
LILÍ. — Però si diu que tot és una broma!
VALENTÍ. — Sí, ja't donaràn una broma! Al principi tots ho crèiem; però des del moment que's verifica el casori...
LILÍ. — I ca, home! En Carles ha vingut aquesta nit passada al Tabarin i ens ha assegurat que era una enredada que feien al séu padrí... per qüestió d'una herencia!
VALENTÍ. — A vosaltres sí que us ha enredat! Còm vols tu que aquí, a l'Alcaldía!...
LILÍ. — Ah! no ho sé jo! Aixís ens ho ha dit! (*Continúen enraonant.*)

ESCENA II

Els MATEIXOS, més SALETA; després l'ALCALDE; després RIRÍ i MIMÍ

SALETA. — (*Entrant depressa pel fons. Una espatlla més alta que l'altra.*) Regalims! Regalims!
REGALIMS. — (*Dret dalt de l'estrada, tot arreglant els objectes de damunt de la taula.*) Ah! El senyor Saleta!
SALETA. — No m'ha pas demanat el senyor Alcalde?
REGALIMS. — Ja ho crec!... Sort que li he dit que ja feia rato que l'havía vist!
ALCALDE. — (*Treient el cap per la porta de la dreta.*) Saleta!
SALETA. — (*Molt sol·lícit.*) Vaig! Vaig desseguida, senyor Alcalde! (*L'alcalde ha desaparescut. Saleta hi acut precipitadament.*)
VALENTÍ. — (*Adonant-se de Ririí i de Mimí, que durant les darreres paraules han arribat per l'esquerra i atravessen el fons.*) Mira! Aquí tenim la Ririí i la Mimí!
LILÍ. — Ah, és veritat! (*Cridant-les.*) Eh! eh!
RIRÍ. — (*A Mimí.*) Mira quí hi ha allà!
VALENTÍ i BOCAMOLL. — (*Cridant-les també.*) Ep! ep!

MIMÍ. — Hola!... Còm va?

LILÍ. — (*Indicant que vinguin al costat d'ella.*) Voleu venir?

RIRÍ i MIMÍ. — Sí, sí!

REGALIMS. — (*Veient que totes dugues se n'entren al rengle de les cadires.*) A les cadires, no! A les cadires, no!

RIRÍ. — (*En tò de broma.*) Què vol aquell?

MIMÍ. — Però si no tenim prou lloc, aquí!

RIRÍ. — (*Que s'ha avençat a primer terme.*) Si ens col·loquessim allà al fons, veuríem millor l'entrada de la comitiva.

VALENTÍ. — Ah! Com vos sembli!

LILÍ. — Per mi, sí.

BOCAMOLL. — Doncs, anem! (*Els dos homes se dirigeixen cap al banc de l'esquerra i les dugues dònes els segueixen lentament tot enraonant.*)

LILÍ. — A quina hora heu anat a *retiro* aquesta nit?

MIMÍ. — No me'n parlis! A les sis del matí!

RIRÍ. — Ens hem despedit donant-nos cita aquí; però tots els de la colla estaven tant ensofrats, que de segur que tots s'han quedat al llit!

VALENTÍ. — (*Que's troba al peu del darrer banc.*) Es el millor lloc!... No't sembla? (*Indicant el banc.*)

RIRÍ.— Sí; aquí estarem bé.

MIMÍ. — Diuen que el que fa d'alcalde és un tal Antonet Pi, un de la Borsa.

LILÍ. — (*A Valentí.*) Ho veus? (*A elles.*) Veritat que en Carles ens ha dit que el séu casament era una broma que feien al séu padrí?

RIRÍ i MIMÍ. — Sí, sí, que ho ha dit!

VALENTÍ. — Doncs jo no ho veig prou clar!

LILÍ. — Oh! Tu si que...

VALENTÍ. — (*A Regalims, que's troba aprop d'ell.*) Dispensi, no és a les tres el casament?

REGALIMS. — Sí, senyor!

ALCALDE. — (*Treient el cap per la porta del séu despaig.*) Regalims! Regalims!

REGALIMS. — Vaig, senyor alcalde!

TOTS. — (*Amb estranyesa.*) Regalims?

LILÍ. — (*Retenint-lo.*) Escolti, de què li ve aquest motiu?

REGALIMS. — No és cap motiu; és el meu nom.

LILÍ. — Vaia un acudit!

REGALIMS. — (*Mentres que els del grupu riuen.*) Ja ho veu! I no m'hi faig veure per això! (*Se'n va cap al despaig de l'alcalde.*)

BOCAMOLL. — Ja quasi són les tres.

VALENTÍ. — No poden tardar. (*En aquest moment se sent a dintre una orquestra que comença a tocar la marxa de* El Profeta.)

LILÍ. — Ah! Ja comença la música!

MIMÍ. — Són els nuvis que arriben!

TOTS. — Són els nuvis!

REGALIMS. — (*Sortint del despatx de l'alcalde i corrent cap a l'entrada.*) Ja són aquí!

TOTHOM. — Ja són aquí! Ja són aquí!

LILÍ. — Anem a veure quan entren!

TOTS ELS DEL GRUPU. — Anem! anem! (*Pujen els dos graons de l'entrada i l'obstrueixen completament. La gent que hi ha a l'entrada s'enfila damunt dels bancs.*)

REGALIMS. — (*Empenyent als que tapen la porta.*) A veure, senyors!... Deixin el pas lliure!... Deixin pas!...

LILÍ. — Aquí! aquí! (*Puja damunt d'un banc.*)

TOTS. — Cuitem! cuitem! (*Lilí, Mimí i Rirí s'enfilen dalt d'un banc*

i els dos homes se queden drets sota d'elles. Llavores entra la comitiva. Primer, Amelia, vestida de nuvia, donant el braç a son pare, que vesteix de frac, el barret a la mà, la creu de cavaller de Palestria penjada al coll. Darrera, Carles, donant el braç a Tomasa Pinyol, germana de Pinyol. Darrera, Serafí, de smoking, donant la mà a una nena de sis anys. Darrera els quatre testimonis: Albert, Carbonell, el General i Ambròs. Després els invitats: Cornudella, Tomàs, Cecilia i Palmira.)

REGALIMS. — (*Rebent-los al peu de la porta.*) Cap aquí... facin el favor...

VEUS DEL PÚBLIC. — Oh, que està bé!... Quin vestit més bonic!... Què guapa està!... (*Avancen per l'esquerra per a dirigir-se cap a la dreta, guiats per Regalims. Lili i els demés de la colla, cada un li tira una floreta:* « Oh! de primera!... Espatarrant!... El vestit te va pintat!... Se't felicita!... », *etc., etc. A tots Amelia contesta:* «Gracies! gracies!»)

REGALIMS. — (*Arribant a la dreta de l'escena.*) Cap aquí, senyors!

AMELIA. — (*Que ha arribat al prosceni esquerra, aturant-se veient que a Pinyol la cara se li contrau d'emoció.*) Que plores, papà?

PINYOL. — (*Contenint amb dificultat la seva emoció.*) No!... sí! No hi puc fer més! L'emoció!...

AMELIA. — Però, papà...

PINYOL. — Això d'acompanyar una filla coberta de flor d'*azahar* davant de la multitut en deliri!...

AMELIA — Però si tot és una broma!

PINYOL. — Ja ho sé; però amb tot i això!... (*Se moca estrepitosament, i després:*) Ah! el matrimoni és una gran institució!

AMELIA. — Vaja, calma't!

REGALIMS. — (*Des de la dreta, veient que no l'han seguit*) Segueixin, senyors, segueixin!

PINYOL. — Ja venim! ja venim! (*Segueixen.*)

TOMASA. — (*A Carles, a qui dóna el braç. Tot caminant.*) No digui aquestes coses! Me farà ruboritzar!

CARLES. — Encara se'n recorda?

TOMASA. — De què?

CARLES. — De ruboritzar-se.

TOMASA. — Pocs modos!

SERAFÍ. — (*Estirant a la nena, que camina tot mirant endarrera.*) Camina, dòna! Sempre t'haig d'arrocegar!

LA NENA. — Ja camino!

SERAFÍ. — (*Enfadat.*) Mira que haver-me encolomat la filla de la portera! Estic fent el ridícol! (*S'asseuen en les dugues cadires que formen el cap del primer rengle*)

REGALIMS. — (*Indicant a cada hu el séu lloc respectiu.*) Aquí, la nuvia. Aquí, el nuvi.

CARBONELL. — (*A Albert*) Avui és el gran día! Què'n deuen estar de commoguts, els pobriçons!

ALBERT. — Sí... (*Amb rabia concentrada.*) Els pobriçons!

REGALIMS. — El senyor papà, aquí! La senyora mamà, aquí!

PINYOL. — No n'hi ha de mamà!

TOMASA. — No, jo soc la tía!

REGALIMS. — Doncs bé, la senyora tía, aquí!

GENERAL. — (*A Ambròs.*) Jo li diré. Si faig de testimoni, és perquè Sa Altesa m'ha delegat la seva representació.

AMBRÓS. — Què'm diu!

REGALIMS. — Els senyors testimonis!

TOTS QUATRE — (*Avançant*) Aquí estem.

REGALIMS. — (*Indicant-los el séu lloc.*) Els testimonis de la nuvia, aquí; els del nuvi, aquí!

CARBONELL. — (*Veient el séu lloc ocupat per Serafí*) Fòra la gent menuda! (*Serafí i la nena van a asseure's al banc del primer terme dreta.*)

CECILIA. — (*A Tomàs, que amb els demés de la colla es troben a l'extrem esquerra.*) No't fa venir ganes de casar-te, això?

TOMÁS. — Amb tu?

CECILIA. — Amb mi.

TOMÁS. — Veuràs; ja m'hi pensaré!

PALMIRA. — Si jo volgués casar-me, no hauría de fer més que dir-ho, veritat, rei?

CORNUDELLA. — No't dic el contrari; però no pas amb mi!

PALMIRA. — Ai, poca pena! No'm vares dir l'altre día?...

CORNUDELLA. — Dispensa, l'altra nit!... I de nit se diuen tantes coses...

TOMÁS. — (*Acabant la frase.*) Per compromís!

REGALIMS. — (*Al reste de la comitiva.*) Si volen ocupar les cadires... (*Tomàs, Cornudella, Palmira i Cecilia s'asseuen als llocs indicats.*) El senyor Alcalde surt a l'instant. (*Se n'entra al despatx de l'alcalde. Conversació general en sordina.*)

CARLES. — (*Després d'una pausa, a Albert.*) Escolta. Tant mateix és l'Antonet Pi el que fa d'alcalde?

ALBERT. — (*Amb socarronería.*) Es l'Antonet Pi.

CARLES. — Tu, Amelia, tant mateix l'alcalde és l'Antonet Pi.

AMELIA. — Home! Ja ho sé!

PINYOL. — (*Amb curiositat.*) Què és? Què hi ha?

AMELIA. — No res. Me deia que l'alcalde és l'Antonet Pi.

PINYOL. — Ah, sí! (*Girant-se a Tomasa.*) L'alcalde és l'Antonet Pi.

TOMASA. — I què? Vès a mi què se m'endona!

CARBONELL. — (*A Albert.*) Còm diu que s'anomena l'Alcalde?

ALBERT. — (*Que no s'esperava la pregunta.*) Eh? no! sí! Això no té importancia! (*Regalims surt del despatx de l'alcalde i puja a l'estrada.*)

SERAFÍ. — (*A la nena, que li diu una cosa a l'orella.*) Què? què dius? (*La nena li torna a parlar a l'orella.*) Ah, no, no! Després, quan ens en anirem!

AMELIA. — Què passa?

SERAFÍ. — Res! res!

AMELIA. — Què vol la nena?

SERAFÍ. — No res; vol... (*No gosant dir-ho en veu alta, s'aixeca i va a parlar en veu baixa a Amelia; després s'entorna al séu lloc.*)

AMELIA. — (*Mentres Serafí se n'entorna.*) Doncs, acompanya-la, home!

SERAFÍ. — Jo? I ca! No més hi faltaría això!

PINYOL. — (*Amb curiositat, aixecant-se, a Amelia.*) Què és? Què hi ha?

AMELIA. — Res, papà. La nena, que... (*Li parla en veu baixa.*)

PINYOL. — Sí?

SERAFÍ. — (*Indignat.*) Sí!

AMELIA. — (*A Regalims, que està dret dalt de l'estrada.*) Dispensi... Vol fer el favor de dir-nos?... (*Acaba la pregunta en veu baixa a l'orella de Regalims.*)

SERAFÍ. — (*Mentrestant.*) Li donaría quatre nates!

REGALIMS. — Amb molt gust, senyoreta. (*A Serafí, de bona fe.*) Es pel jove?

SERAFÍ. — (*Furiós.*) Eh! No, senyor!

REGALIMS. — (*Baixant de l'estrada.*) Ah! és per la nena! Vinguin, és cap aquí. (*Se dirigeix cap el fons.*)

LA NENA. — (*Que ja seguia a Regalims, s'adona de que Serafí no's mou i corre a buscar-lo, estirant-lo pel braç.*) Que no vens?

SERAFÍ. — No m'amoinis!
AMELIA. — I ara? Per què no has d'acompanyar-la?
PINYOL. — No se't menjaràn, home!
AMELIA. — Jo't dic que hi vagis!... No pot pas anar-hi sola, la criatura!
SERAFÍ. — (*Deixant-se arrastrar per la nena, tot rondinant.*) Vaia un paper que represento!
REGALIMS. — Vinguin! vinguin!
SERAFÍ. — (*Furiós, a la nena.*) Bé podíes dir-ho abans de sortir de casa! (*A l'arribar a la porta del fons, Regalims li indica cap allà aont han de tirar, amb molts gestes. Serafí, com sobre brases:*) Està bé! està bé! No cal que senyali tant! Ja hi trobarem! (*Se'n van.*)
CARBONELL. — (*Que s'ha aixecat durant el mutis de Serafí i l'ha seguit amb la vista. A Albert, que s'ha aixecat igualment.*) Aont van?
ALBERT. — No, és que la nena... (*Acaba la frase a l'orella de Carbonell.*)
CARBONELL. — Ah, ja! (*Petita pausa.*)
CARLES. — (*Repantigat en el séu silló, treient-se el rellotge.*) Me sembla que aquest Antonet Pi s'ho pren amb molta calma!
AMELIA. — No s'hi apressura gaire, no! I jo que a les quatre tinc hora donada al Príncep!
CARLES. — Bé, no li vindrà d'un quart!
AMELIA. — Oh, és que fa tant temps que la faig esperar, la pobra!
CARLES. — Quina pobra?
AMELIA. — Home! Sa Altesa!... Es del gènero femení!
ALCALDE. — (*Treient el cap per la porta de la dreta.*) Saleta!
CARLES. — Ah! tens raó!
REGALIMS. — Aquí ve'l senyor Alcalde! (*Se col·loca darrera la taula més pròxima al públic. Tothom s'acomoda en el séu lloc.*)

ESCENA III

Els MATEIXOS i L'ALCALDE

(*L'Alcalde, home de grans barbes, de levita i ostentant la faixa, entra seguit de Saleta. Puja a l'estrada, mentres que Saleta s'instala en la taula del fons. Tothom s'ha aixecat. L'Alcalde s'inclina lleugerament per a saludar la concorrencia; després, amb un geste circular amb la mà, indica que s'asseguin. Tothom ho fa, excepte Pinyol, que mira distret en direcció a l'entrada.*)

ALCALDE. — (*Amb la mà extesa cap a Pinyol com per a signar-li que prengui seient.*) Senyor!...
AMELIA. — (*A Pinyol, indicant-li l'Alcalde.*) Papà!
PINYOL. — Oh! dispensi! (*Creient que l'alcalde li allarga la mà.*) Tant de gust...
ALCALDE. — No; és per a pregar-li que s'assegui.
PINYOL. — Ah! dispensi! (*S'asseu. L'Alcalde s'asseu també i s'inclina a Saleta pera fer-li algunes recomanacions.*)
CARLES. — (*Baix a Albert.*) Aquest és l'Antonet Pi?
ALBERT. — Sí, sí; aquest és. (*Carles s'aixeca per a mirar-se de més a la vora a l'Alcalde.*)
ALCALDE. — (*Aixecant el cap.*) Què se li ofereix?
CARLES. — (*En tò de broma.*) Res, res! (*A Albert, tot seient-se.*) El tipu no està mal. Estàs segur d'ell, al menys? No's posarà a fer gatzara?
ALBERT. — No, no! estigues tranquill... No'n farà gens de gatzara.

ALCALDE. — (*Aixecant-se, a Carles.*) Faci el favor... (*Veient que Carles no se l'escolta.*) Vostè, el nuvi?

AMELIA. — Carles!

CARLES. — Qui? jo?

ALCALDE. — (*Mig rient.*) Es clar, vostè! No són pas gaires de nuvis aquí!... Faci el favor de donar-me el séu nom i apellido.

CARLES. — (*A Albert, tot aixecant-se.*) Està de primera!

ALBERT. — Oi que sí?

CARLES. — (*Mig tapant-se la cara amb el barret per a dissimular les ganes de riure.*) Josep, Carles Cirés.

ALCALDE. — (*Mirant-se'l, estranyat.*) Què és lo que'l fa riure?

CARLES. — Va bé, continuï! va bé!

ALCALDE. — (*Se'l mira un moment, estranyat; després, a Amelia:*) I vostè, senyoreta? (*Amelia s'aixeca per a respondre; però Pinyol, amb un geste, la fa tornar a seure i avança fins la taula de l'alcalde.*)

PINYOL. — Clementina, Amelia Pinyol.

ALCALDE. — No; ho pregunto a la senyoreta.

PINYOL. — (*Tornant-se'n a seure.*) Ah! dispensi.

AMELIA. — (*Aixecant-se.*) Clementina, Amelia Pinyol. (*S'asseu.*)

PINYOL. — (*Tornant a la taula de l'alcalde.*) Ho veu?... Què li havía dit jo?

ALCALDE. — (*Començant-se a carregar.*) Bé, bé.

PINYOL. — Es la meva filla, i com vostè compendrà, els séus noms els sabía jo primer que ella.

ALCALDE. — (*Aixeca els ulls al cel; després:*) Vol fer el favor?...

PINYOL. — Continui, senyor Alcalde, continui. (*Se'n torna a seure.*)

CARBONELL. — (*A Albert.*) Pinyol? Jo'm creia que'l nom era Amelia de Vallhumbrosa.

ALBERT. — Sí... Es un títol del Papa; això no's menciona en cap acte oficial.

ALCALDE. — Es va a donar lectura de l'acta matrimonial. (*A Saleta*) Llegeixi, Saleta. (*L'Alcalde s'asseu i durant lo que segueix, escolta la lectura de l'acta amb la mà en forma de visera davant dels ulls.*)

CARLES. — Està que ni dibuixat aquest Antonet! Qualsevol diría que no ha fet res més en tota la vida!

SALETA. — (*El colze esquer damunt de la taula, el cap apoiat en la mà, comença la lectura.*) « A vint de Març de l'any mil noucents catorze, a les tres de la tarde, davant méu, l'Alcalde de l'octau districte de París, han comparegut per a ser units en matrimoni, d'una part D. Carles Cirés, rentista, domiciliat al carrer de Sant Honorat, número 27... (*Disminuint poc a poc la veu fins a no sentir-se més que un rum-rum, però de manera que no cobreixi la veu dels personatges, els quals, no obstant, deuen pruduir l'impressió de que enraonen a mitja veu.*) ...d'edat 28 anys, solter... »

AMELIA. — (*A mitja veu, a Carles, mentres que Saleta prossegueix la lectura.*) Escolta, Carles, has vist quina barba?

CARLES. — Quina barba?

AMELIA. — La de l'Alcalde.

CARLES. — Ja ho crec!

AMELIA. — T'has fixat amb la barba de l'Alcalde, papà?

PINYOL. — Sí, ja m'hi he fixat. Es més que de tamany natural!

CARLES. — (*A Albert.*) No havíes dit que l'Antonet Pí no portava res a la cara? Noi! si es descuida, amb aquesta barba!

ALBERT. — Calla! és postiça! Es per a fer més broma!

CARLES. — (*Partint-se de riure.*) De debò? (*A Amelia.*) Tu, Amelia! diu que la barba de l'Alcalde es postiça!

AMELIA. — Què'm dius! (*A Pinyol.*) Papà, la barba de l'Alcalde és postiça!

PINYOL. — No pot ser! (*S'aixeca.*) Estaría bé! (*Se treu uns lentes de conxa de la butxaca, se'ls posa i avança fins quasi tocar a l'Alcalde a fi d'examinar-li la barba.*)

ALCALDE. — (*Aixeca el cap de sobte i es troba cara a cara amb Pinyol.*) Què hi ha?

PINYOL. — (*Reculant instintivament.*) Res! res! (*Fa un geste amb el colze i amb el cap com volguent dir: « Ah! bromista! » i se n' entorna a seure. L'Alcalde, com si estés amoinat, reprèn sa posició primitiva. A Amelia, tornant a sentar-se.*) Es curiós! qualsevol diría que és natural!

TOMASA. — El què? el què?

PINYOL. — La barba de l'Alcalde. Diu que és postiça!

AMBRÓS. — Vol dir?

GENERAL. — Postiça?

PALMIRA. — (*Inclinant-se a Pinyol.*) El què?

PINYOL. — La barba de l'Alcalde.

TOT EL RENGLE DE PALMIRA. — No és possible!

CECILIA. — (*Passant la noticia al tercer rengle.*) Què no ho sabeu? La barba de l'Alcalde és postiça!

TOT EL TERCER RENGLE. — I ca!

EL SEGÓN RENGLE. — Sí! sí!

UN O DOS PERSONATGES DEL QUART RENGLE.—Què hi ha? què hi ha?

EL TERCER RENGLE. — La barba de l'Alcalde és postiça!

UN DEL QUART RENGLE. — El què? La barba? (*Tothom fa els séus comentaris; tothom ho vol veure de més a la vora. El primer rengle, menys Carbonell que està endormiscat i Albert que ja sab a què atenir-se, s'aixeca i avança fins a la taula de l'Alcalde par a contemplar millor la famosa barba. El segón rengle s'aixeca també i s'aboca endavant Dels altres rengles, alguns s'enfilen a dalt dels bancs. L'Alcalde, de sobte, aixeca la vista; veu tota aquella gent que'l volta, s'aixeca lentament, lo que produeix l'efecte contrari en els altres, que's van ajupint a mida que l'alcalde va incorporant-se i reculen aixís fins als séus llocs.*)

ALCALDE. — En fí, què volen? Què passa?

TOTS. — Res! res! (*Tothom s'ha assegut menys el General, que's queda dret.*)

ALCALDE. — Què vol vostè?

GENERAL. — (*Que no ha comprès res.*) Diuen que és postiça!

ALCALDE. — El què?

GENERAL. — Ah! no ho sé jo! (*S'asseu.*)

ALCALDE. — (*A Saleta.*) Quin casament! Déu meu! quin casament!

SALETA. — (*Acabant de llegir en veu més alta.*) «Per tot lo qual fem constar publicament que'l senyor Carles Cirés i la senyoreta Amelia Pinyol queden units en matrimoni. »

GENERAL. — *Bravo!*

ALCALDE. — Silenci! (*A Pinyol.*) Senyor Mariàn Pinyol!

PINYOL. — Soc jo!

ALCALDE. — (*Que continúa empipant-se.*) Sí, sí; ja ho sé! Vostè consent en el matrimoni de la seva filla Clementina, Amelia Pinyol amb el senyor Josep, Carles Cirés?

PINYOL. — Amb tot el cor!

ALCALDE. — (*Aixeca els ulls al cel, deixa anar un sospir i diu:*) No digui amb tot el cor!

PINYOL. — Ho dic tal com ho sento.

ALCALDE. — Es molt possibe; però aquí no se li demanen les seves impressions íntimes. Digui « sí o no. »

PINYOL. — Absolutament!

ALCALDE. — Tampoc absolutament. Sí o no?

PINYOL. — I és clar que sí! per això hem vingut!

ALCALDE. — (*Que ja comença a estar fins al cap-d'amunt.*) En fí, està bé! Vaig a donar-los lectura... (*En aquest moment apareixen pel fons Serafí i la nena, que són acollits per un « Ah! » general que talla la paraula a l'Alcalde.*)

AMELIA. — (*A Serafí, que precedit de la nena, es dirigeix al lloc que ocupava abans.*) I bé, ja està?

SERAFÍ. — Sí! si et creus que és gaire divertit això d'acompanyar criatures!...

ALCALDE. — (*Volguent parlar.*) Vaig a donar-los lectura...

PINYOL. — Si la nena tingués dèu anys més, ja voldríes anar-hi, ja!

ALCALDE. — Vaig a donar-los...

AMBRÓS. — (*Aixecant-se.*) Jo, si tant sols ne tingués cinc d'anys més!... (*S'asseu.*)

GENERAL. — (*Rient.*) Oh! oh! oh! (*Tots aquests « bocadillos » deuen dir-los els personatges sense preocupar-se de les interrupcions de l'Alcalde, qui les farà de la manera que pugui.*)

ALCALDE. — (*Donant un fort cop de puny damunt de la taula.*) Quan hauràn acabat!... (*Tots callen.*)

PINYOL. — (*Aixecant-se i tombant-se de cara a la concorrencia.*) Ordre! ordre! S'ha de respectar aquest lloc! No som al carrer, aquí!

ALCALDE. — (*Bruscament i amb autoritat.*) Ja és hora de que se'n recordin!

PINYOL. — (*A la concorrencia.*) Això! Ja és hora de que se'n recordin!

ALCALDE. — Vol callar, vostè?

PINYOL. — (*Accentuant cada sílaba.*) De-que-se'n-re-cor-din! (*A l'Alcalde.*) Veu? Ja callen!

ALCALDE. — Ara calli vostè!

PINYOL. — Està bé.

CARLES. — Està espatarrant aquest Antonet Pí!... Sembla un alcalde de debò!

ALCALDE. — Vaig a donar-los lectura dels articles del Còdic referents als drets i als devers respectius, dels esposos.

PINYOL. — (*Mig aixecant-se i dirigint-se a la concorrencia.*) Escoltin això, senyors!

ALCALDE. — (*Sense cridar gaire.*) Silenci!

PINYOL. — (*Que feia l'accionat de tornar-se a asseure, aixecant-se.*) Silenci!

ALCALDE. — (*Cridant més, a Pinyol.*) Silenci!

PINYOL. — (*A l'Alcalde.*) Es lo que'ls dic. (*A la concorrencia.*) Silenci!

ALCALDE. — Vostè!

PINYOL. — Ah! jo? (*A ell mateix, sentant-se.*) Silenci!

CARBONELL. — (*A Albert.*) Quin xerraire n'hi ha d'aquest senyor Pinyol!

ALCALDE. — (*Llegint.*) « Article 213. El marit dèu protecció a la muller, la muller obediencia al marit...» (*En aquest moment, Irene apareix al peu de la porta d'entrada, venint per assistir discretament a la cerimonia.*)

ESCENA IV

Els MATEIXOS i IRENE

IRENE. — (*Dirigint-se a la persona que té més a la vora.*) Es aquí la sala dels casaments?

ALCALDE. — (*Continuant la lectura.*) « Article 214. La muller està obligada a viure amb el marit i a seguir-lo aont ell cregui convenient residir; el marit té l'obligació de suministrar-li tot lo

que és menester per a les necessitats de la vida, en la mida de las seves facultats. Article 226... »

AMELIA. — (*Des del séu lloc, adonant-se d'Irene.*) Ah! la senyora! (*A Albert.*) Tu, allà hi ha la senyora!

CARLES. — (*Girant-se.*) Qui? L'Irene?

AMELIA. — Sí! (*Tots dos drets i saludant amb la mà a Irene.*)

ALCALDE. — (*Donant mostres d'impaciencia.*) Acabem! Vostè vol per esposa?...

AMELIA. — (*A Carles.*) Fem-la venir aquí?

ALCALDE. — A la senyoreta Clementina, Amelia Pinyol?

CARLES. — (*D'esquena a l'Alcalde i referint-se a la pregunta que li ha fet Amelia.*) No!

ALCALDE. — (*Creient que l'hi diu a n'ell.*) Còm? No?

CARLES. — (*Girant-se al sentir l'exclamació de l'Alcalde.*) Naturalment!

ALCALDE. — Què vol dir naturalment? Digui sí o no!

CARLES. — Sí, home, sí! (*Continúa fent saluts a Irene, qui els hi torna.*)

ALCALDE. — Senyoreta Clementina, Amelia Pinyol...

AMELIA. — (*A Carles.*) Estic contenta que hagi vingut la senyora!... (*Li somriu i continúa saludant-la.*)

ALCALDE. — (*Repetint, en vista de que Amelia no se l'escolta.*) Senyoreta Amelia Pinyol!

PINYOL. — (*A sa filla.*) Amelia!

AMELIA. — Ja estic! ja estic!

ALCALDE. — (*A Regalims.*) Però quina mena de gent són aquesta?

PINYOL. — Estigues per lo que't diuen!

AMELIA. — (*A mitja veu, a Pinyol.*) Es que allà hi ha la senyora de Pratvert!

PINYOL. — La senyora? La senyora es aquí?... Oh! és veritat! (*Amb moles cortesies.*) Ah! senyora!... Déu la guardi, senyora.

ALCALDE. — En fí, quan hauràn acabat!...

AMELIA. — Ja estem, ja estem, senyor Alcalde!... (*Indicant a Irene qui se n'ha anat a seure a la punta del darrer banc, vora el públic.*) Es que hi ha la senyora..

ALCALDE. — (*Tallant-li la paraula.*) Està bé! (*Canviant de tò.*) Senyoreta Clementina, Amelia Pinyol, vol per espòs al senyor Carles Cirés?

AMELIA. — Sí, senyor Alcalde, sí!

ALCALDE. — En nom de la llei!... Declaro que'l senyor Carles Cirés i la senyoreta Clementina, Almelia Pinyol queden units pel llaç del matrimoni.

GENERAL. — (*Amb tota la veu.*) *Bravo*!

TOTA LA COLLA. — (*Arrastrats pel* bravo *del General.*) *Bravo*!

ALCALDE. — (*Picant damunt de la taula amb energía.*) Senyors! aquí no som al teatre!

ALBERT. — (*Aixecant-se i apart, amb alegría mal continguda.*) Uf! ja està feta la gracia!

CARLES. — Què dius?

ALBERT. — (*Afectant indiferencia.*) Res, res; dic: ja està feta la gracia!

CARLES. — Sí, sí; ja està! (*A Amelia.*) Ja està feta la gracia! (*A Irene, de lluny sense cridar gaire i agitant el barret.*) Ja està feta la gracia! (*Irene somrient fa que sí.*)

REGALIMS. — Faràn el favor de firmar l'acta, els nuvis, els pares, els testimonis... (*Tot el primer rengle s'aixeca i va a firmar a la taula de Saleta, menys Pinyol i Amelia, que van a firmar a la taula de Regalims. Serafí va a asseure's al lloc de Carbonell i la nena s'enfila a la falda de Palmira, asseguda a la primera cadira del segón rengle.*)

ALCALDE. — (*A Amelia, indicant-li el lloc del registre aont ha de firmar.*) Firmi aquí (*Amb intenció.*) *senyoreta*! (*Després que Amelia*

ha firmat.) Gracies, *senyora*! (*Mentres que Amelia es dirigeix a la taula del fons per a firmar i es creua amb Carles que acaba de fer-ho, Pinyol firma en el registre de Regalims i, cedint la ploma a Carles, se dirigeix al registre del fons. L'Alcalde, baix a Carles, mentres que aquest firma:*) Els séus amics són molt de la broma, dispensi que l'hi digui!

CARLES. — (*Tot firmant.*) No'n faci cas! No saben fer tan el serio com vostè!

ALCALDE. — Què vol dir?

CARLES. — (*Tot reculant cap al séu silló.*) Admirable, senyor Antonet, admirable! (*En aquest moment, Carbonell, venint de firmar del fons, passa per davant de la taula de l'Alcalde per a anar a firmar a la de Regalims.*)

ALCALDE. — Senyor Antonet?

CARLES. — (*Posant-se el dit davant de la boca.*) Xist! (*Indicant a Carbonell que està firmant, en veu baixa.*) El padrí! el padrí! Xist!

ALCALDE. — Què? « El padrí! El padrí! »?

CARBONELL. — (*Al sentir aquest nom.*) Què se li ofería?

CARLES.—(*Agafant a Carbonell i d'una embestida fent-lo passar a la seva dreta.*) No, no! no vol res!

ALCALDE. — (*Apart.*) A n'aquesta gent els en passa alguna!

REGALIMS. — (*Després que tots han firmat, als nuvis.*) Si volen fer el favor d'avançar-se per a rebre les felicitacions del senyor Alcalde... (*Tothom torna a ocupar el séu lloc. Carles i Amelia, els únics que estàn drets, avancen fins la taula de l'Alcalde.*)

ALCALDE. — Senyor i senyora Cirés!...

CARLES. — (*Inclinant-se a l'Alcalde i a mitja veu.*) Res de barrila, eh?

ALCALDE. — (*Sorprès, en veu alta.*) Què diu?

CARLES. — No res! va bé!

ALCALDE. — (*Se'l mira un instant, aixeca els ulls al cel i prossegueix.*) Senyor i senyora Cirés! Encara que potser no hagi trobat en vostès... (*recalcant les paraules*) i en les amics de vostès...

MURMULLS EN LA CONCORRENCIA. — Què? Què diu?

ALCALDE. — (*Recalcant encara més.*) ...la gravetat que estava en el dret d'esperar en el transcurs d'aquesta cerimonia...

MURMULLS EN LA CONCORRENCIA. — Oh!

ALCALDE. — ... això no serà obstacle per a que m'atengui a la costum establerta. I fent-los gracia d'un llarc discurs, jo els diré, senyor i senyora Cirés...

GENERAL. — *Bravo*!

ALCALDE. — (*Després de llençar una mirada de rabia al General.*) ... que poden ben creure que'ls desitjos de l'Alcalde són de que siga eterna la felicitat que'ls ha de proporcionar el matrimoni.

TOTS. — *Bravo*!

AMELIA. — Moltes gracies, senyor Alcalde!

CARLES. — Lo mateix li dic!... (*Acostant-se-li a mitja veu.*) Llavores, sab? si jo li deia: « Es el padrí! » era perquè és a-n'ell a qui fem la broma!

ALCALDE. — (*Sense fixar-s'hi.*) Ja! ja! (*Després d'una pausa.*) Quina broma?

CARLES. — (*Donant-li un cop amb el barret.*) Ah! gat dels frares!

ALCALDE. — (*Veient visions.*) Què?

CARLES. — De totes maneres, ho ha fet molt bé! Quin còmic n'hi ha de vostè!

ALCALDE. — Còm s'entén?

AMELIA. — (*Mig pujant a l'estrada.*) Lo mateix que la barba, eh?. Està de primera! (*Fa un parell de magarrufes a la barba i s n'entorna a seure.*)

ALCALDE. — (*Furiós.*) I ara? Què s'ha figurat? (*Apart, exasperat*

Ja n'estic fins al cap-d'amunt d'aquesta gent! (*Amb mal humor, a la concorrencia.*) Senyors, que ho passin bé! (*Seguit de Saleta se n'entra al séu despatx, lleugerament abroncat per la concorrencia.*)

REGALIMS. — (*Avançant.*) Senyors, la cerimonia ha terminat. (*Als nuvis.*) Volen fer el favor de col·locar-se aquí pel *desfile* dels invitats? (*Tothom s'aixeca; l'orquestra romp amb la* Marxa nupcial *de Mendelssohn.*)

CARLES. — Vine, Amelia! Ten compte amb la *cola*!

AMELIA. — Això ho has de dir al papà! (*A Pinyol.*) Papà, no'm trepitgis, sents?

PINYOL. — No tinguis por; ja prenc les distancies. (*Carles es col·loca davant de la primera cadira del segón rengle; Amelia a la dreta d'ell. Comença el* desfile *davant dels nuvis: primer Pinyol, després Tomasa, els quals han besat a Amelia i abraçat a Carles, es colloquen al costat dels nuvis a fi de rebre ells també les felicitacions dels demés. Venen després Serafí i la nena.*)

AMELIA. — (*A Serafí, després d'haver besat la nena.*) Ten cuidado amb la nena! Si té necessitat d'alguna cosa...

SERAFÍ. — Ah, no! gracias. Ara me'n deixo! (*Continuació del* desfile: *passen Carbonell, Albert, el General i Ambròs. Mentrestant els altres invitats atravessen el fons i baixen per la dreta a fi de passar per davant dels nuvis, després de lo qual, per l'extrema esquerra, es dirigeixen cap a la porta de sortida. Regalims, a la dreta, cuida de l'ordre. Cada hú al passar diu alguna cosa als nuvis; les senyores besen a la nuvia. Se senten frases per l'estil:* «Que per molts anys!... Déu els faci ben casats!... Alça, noi!... Has estat molt bé, noia!... Si no t'hi veus amb cor tu sol!...»; *el que ve després:* «Igual te dic!», *esverament de Carles; l'altre:* «Igual te dic!» *més esverament de Carles. Una senyora:* «Quin vestit, filla!» *Una altra, a Carles:* «Fes-la ditxosa!» *etc. Pinyol, mentrestant, va repetint:* «Comencin a passar! ja veuràn quin *lunch!*» *Tots els invitats poc a poc han anat sortint, menys Albert, que després de haver seguit als altres fins a la porta, ha atravessat el fons i ha vingut a col·locar-se contra la drapería de la dreta.*)

ESCENA V

PINYOL, AMELIA, CARLES, IRENE, ALBERT; després CARBONELL

IRENE. — (*Que arriba la darrera del «desfile».*) Ola, Carles!

CARLES. — Ah! ets aquí?

IRENE. — Sí, he vingut a veure això.

AMELIA. — Déu la guardi, senyora!... La senyora segueix bé? (*Al séu pare.*) Papà, la senyora!

PINYOL. — (*Passant d'esquena al públic amb molts saluts dirigits a Irene i col·locant-se entre aquesta i Carles.*) Senyora! sí, sí! ja l'he vista!... La senyora ha de venir al *lunch!*

IRENE. — No, gracies, Pinyol; la veritat...

PINYOL. — Oh! no s'hi pot negar!... mai siga si no per acompanyarnos!...

IRENE. — No, gracies, Pinyol; la veritat...

PINYOL. — (*Mateix jòc que abans per a posar-se entre Irene i Albert.*) Oh! Em sab molt greu! Molt greu!

CARLES. — (*Fent bracet amb Amelia.*) Ho has vist quan ens han casat?

IRENE. — Sí; he arribat en aquell moment. M'ha fet molta gracia!

CARLES. — Sí, ha sigut molt graciós!

IRENE. — A l'últim el padrí s'hi ha deixat caure!
CARLES. — I de quina manera!
PINYOL. — No's podía esperar més!
IRENE. — Llavors, prous engunies, prous mals de cap!
CARLES. — Sí, ja s'han acabat! (*Riure sardònic d'Albert des del séu lloc.*) Què li agafa a n'aquell?
IRENE. — Ja ets ric!
CARLES. — Irene meva! (*La vol abraçar.*)
IRENE. — (*Reculant.*) Oh!
CARLES. — Fuig, dòna! ja no mira, l'Amelia!
IRENE. — Sempre seràs el mateix! (*Se deixa abraçar.*)
AMELIA. — (*Veient a Carbonell, que arriba pel fons, a Carles.*) Ejem! El padrí!
CARLES. — Oh! (*Se separen.*)
IRENE. — (*Baix a Carles, despedint-se.*) T'espero a fòra, al pati (*Se'n va pel fons.*)
CARBONELL — (*Que ha avançat fins el grupu i amb la vista va seguint a Irene mentres se'n va. Un cop ella es fòra, a Carles.*) Quí és aquesta?
CARLES — No, ningú! una parenta de fòra!
PINYOL — Són germans de llet!
CARBONELL — Noi, et felicito! En saben a fòra!
CARLES. — Oi que sí?
CARBONELL. — Fill meu, ara que tothom ha marxat, permet que't torni a felicitar!
CARLES i AMELIA. — Oh, padrí... gracies!
PINYOL. — Vostè ve al *lunch*, naturalment?
CARBONELL. — Ja ho crec que hi vinc! Amb els nuvis! Tots plegats!
CARLES. — No, els nuvis no vénen; se'n van a casa... Ja se'n farà càrrec, eh?
CARBONELL. — (*Amb malicia.*) Sí, sí; ja me'n faig càrrec. Aneu! aneu! Però abans permet-me que abraci la teva muller!
CARLES. — (*Empenyent-lo cap a Amelia.*) Abraci, padrí, abraci!
PINYOL. — Aquest home hi té una manía! (*Fent l'accionat d'abraçar.*) (*En aquest moment apareix a la porta del fons el General i avança presentant, per a que se'l posi, l'abric a Amelia*)
GENERAL. — Senyora, si em permet...
AMELIA. — Ah! és veritat! (*Baix a Carles, tot posant-se l'abric que li presenta el General.*) Jo m'escapo amb el General. Sa Altesa m'espera.
CARLES. — Ah, sí!
AMELIA. — (*Amb una reverencia.*) Amb permís del meu espòs...
CARLES. — Vés, vés.
AMELIA. — Nosaltres no som uns nuvis vulgars! (*Al General.*) Està a punt, General?
GENERAL. — A les seves ordres. (*Se dirigeixen cap al fons.*)
CARBONELL. — (*Veient-los marxar.*) I això? Se'n van?
CARLES. — Comencen a passar! Ja'ns trobarem!
CARBONELL. — Ah, bé. Dones jo vaig a buscar el meu abric. Ara que ja has complert la condició exigida pel teu pare, m'arribo a l'hotel i et portaré el xec.
CARLES. — (*Empenyent-lo cap a la porta.*) Això és! Això és!
PINYOL. — I jo també me'n vaig.
CARLES. — (*Mateix jòc.*) Això és! això és! (*Carbonell se'n va.*)
PINYOL. — Ens trobarem al restaurant.
CARLES. — Sí, al restaurant! Jo no hi vinc, però que aprofiti!
PINYOL. — Gracies. (*Se'n va.*)

ESCENA DARRERA

CARLES, ALBERT; després L'ALCALDE, després IRENE, després CARBONELL, AMBRÓS, REGALIMS i una part dels invitats.

(*Carles i Albert se troben un a cada costat d'escena. Carles se mira a Albert i ajupint-se una mica amb les mans posades sobre les cuixes i rient, exclama:*)

CARLES. — Eh!

ALBERT. — (*Contestant-li des de l'altre costat.*) Eh!...

CARLES. — (*Mateix jòc.*) Ja està feta la gracia!

CARLES. — (*Treient-se el barret que duia posat i deixant-lo en l'últim banc, dirigint-se amb las mans exteses a Albert.*) Gracies, Albert, gracies!

ALBERT. — Estàs content, eh?

CARLES. — Si ho estic!... I lo bé que ha anat tot!... Quina enredada, pobre padrí! (*Donant cops a l'espatlla d'Albert.*)

ALBERT. — (*Tornant-li els cops.*) Oh, sí! quina enredada! I més grossa encara de lo que tu t'imagines!

CARLES. — (*Mateix jòc que abans.*) Oh, no! (*Cop.*) Oh, no! (*Cop.*)

ALBERT. — (*Mateix jòc.*) Oh, sí! oh, sí!

ALBERT i CARLES. — (*Cara a cara i rient tots dos.*) Je! je! je!

CARLES. — No pot haver-hi una enredada més gran que l'haver fet creure al padrí que aquest matrimoni és veritat!

ALBERT. — Sí! n'hi pot haver una de més gran encara... i és haver-te fet creure a tu que aquest matrimoni és de per riure!

CARLES. — (*No comprenent ben bé i mig rient.*) Què?

ALBERT. — Tu t'has cregut que era una broma, això? Doncs, no! ha sigut de debò!

CARLES. — (*Ansiós.*) Què dius?

ALBERT. — Ah! de modo que m'has pres la dòna?

CARLES. — Còm? Ho sabíes?

ALBERT. — Sí, ho sabía!

CARLES. — Albert!

ALBERT. — Doncs queda-te-la! Ja és teva! Ets casat amb ella!

CARLES. — (*Anant-li a saltar al damunt.*) Què dius, desgraciat?

ALBERT. — (*Que ha esquivat el cop ajupint-se bruscament i passant per sota els braços extesos de Carles.*) Adéu, i que vagi de gust!... (*Al peu dels graons de la porta.*) Cuida't de l'Amelia!

CARLES. — (*Com boig, precipitant-se al séu darrera.*) Albert! Albert!

ALBERT. — (*Desde dalt dels graons.*) Cuida't de l'Amelia! (*Desapareix.*)

CARLES. — (*Titubejant, com mig borratxo.*) Albert! Albert! per favor! (*Veient a l'Alcalde que amb el barret posat surt del séu despatx tot ficant-se els guants.*) Ah! l'Antonet Pi! (*Precipitant-se a ell.*) Vingui aquí, vostè! Cuiti! vingui!

ALCALDE. — (*Amb sobressalt.*) Còm?

CARLES. — (*Saccejant-lo.*) Què hi ha de veritat en tot això?

ALCALDE. — (*Desempellegant-se'n.*) I ara? Què li agafa?

CARLES. — El meu casament! Es veritat que m'he casat amb l'Amelia?

ALCALDE. — Còm s'entén si és veritat? Es clar que és veritat!

CARLES. — De debò?

ALCALDE. — I doncs? Què's creu que hi ha vingut a fer, aquí?

CARLES. — Jo? Jo m'he casat?... No pot ser! Vull divorciar-me!

ALCALDE. — (*Passant davant d'ell com per anar-se'n.*) Això no és cosa meva!

CARLES. — (*Agafant-lo pel faldó de la levita i fent-lo retrocedir.*) Vostè no és l'Antonet Pi?

ALCALDE. — Jo? (*Ben clar.*) Jo soc l'Alcalde del districte!

CARLES. — (*Trobant-se malament.*) Ah!... (*Se deixa caure endavant; l'Alcalde té'l temps just de sostenir-lo amb els séus braços.*)

ALCALDE. —I ara? Calmi's, home, calmi's!

IRENE. — (*Arribant pel fons esquerra.*) I bé, ja estic cansada d'esperar-me, jo!

CARLES. —(*Com boig.*) Irene! Soc casat amb l'Amelia!

IRENE. — Què dius?

ALCALDE. — (*A Carles, a qui continúa sostenint amb un braç.*) Vaja! vaja!

CARLES. — L'Albert ha abusat de la meva confiança i m'ha casat de debò amb l'Amelia!

IRENE. — Amb l'Amelia?... Ah! (*Cau a l'altre braç de l'Alcalde.*)

ALCALDE. — Ella també? *Socorro*!... Regalims! Saleta! *Socorro*! (*Als crits de l'Alcalde i dels dos desmaiats, tothom acudeix per tots costats.*)

TOTS. — (*Entrant.*) Què hi ha? què passa?

CARLES. — M'he casat amb l'Amelia!

TOTS. — Qué?

CARBONELL. — (*Que ha entrat apressurat.*) Però, què dius, fill meu?

CARLES. — (*Abraçant-lo amb desesper.*) Ah, padrí! M'he casat amb l'Amelia!

CARBONELL. — Home! això ja ho sabíem!

CARLES. — Maledicció! (*Torna a deixar-se anar al braç de l'Alcalde, qui encara conserva a Irene desmaiada en l'altre braç. Quadre.*)

TELO

QUADRE SEGON

El dormitori de l'Amelia

A la dreta primer terme, un llit molt elegant. Al capçal del llit, a la banda del públic, un petit moble en lloc de taula de nit. Als peus del llit, en la mateixa direcció que aquest, un petit sofà. A l'altre costat de llit, un silló. A continuació, pany de paret diagonal amb una finestra. A l'esquerra primer terme, porta d'entrada general. Una cadira entre la drapería i la porta. En segón terme, pany de paret diagonal amb una xamaneia; damunt d'ella un miral i jòc de rellotge i canalobres. Al fons porta donant al quarto d'Amelia; a l'esquerra d'aquesta porta un moble; a la dreta un sofà. El restant mobiliari a gust del director. Damunt del llit un matiné *de l'Amelia.*

ESCENA PRIMERA

El Príncep; després Amelia i El General

(*A l'aixecarse el teló, el Príncep, en calçotets, se passeja amb impaciencia. El séu vestit se troba damunt del sofà de vora la finestra. El llit, sense estar desfet deixa veure, per cert desordre, que algú s'hi ha ajegut.*)

Príncep. — (*Després d'haver anat d'una part a l'altra d'escena una o dugues vegades, aturant-se de sobte.*) Però, per Sant Joan Crisòstom! Què fa aquesta Amelia? Què espera? Mai hauría dit que per a casar-se se necessités tant temps!... (*Truquen.*) Ah! han trucat!... Potser és ella!... Sí, és ella! (*Se dirigeix cap a la porta i es para estranyat al veure entrar sol al General.*) I dones?

General. — (*Amb el barret a una mà.*) Aquí ve la nuvia, monsenyor!

Príncep. — Per fi!

General. — (*Anant fins a la porta de l'esquerra i parlant a dins.*) Vol fer el favor de passar, senyoreta? (*Se fa a un costat per a deixar-li pas.*)

Amelia. — (*Entrant resoludament.*) Monsenyor, perdoneu-me si... (*Petita exclamació de sorpresa.*) Ah!

Príncep. — Què us passa?

Amelia — Oh! res.. M'ha sorprès trobar a monsenyor amb aquest uniforme!... No ho esperava!

Príncep. — Ah, sí!... ho he fet per a guanyar temps... (*Creient dir una galantería.*) Quan un s'avorreix, cal entretenir-se en alguna cosa per a distreure's!

Amelia. — (*Amb intenció.*) I vos avorriu molt sovint, monsenyor?

Príncep. — Deixa'ns, Koschnadieff!

General. — Sí, monsenyor! (*Saluda i se'n va.*)

Amelia. — (*Púdicament.*) Però estic aturdida, monsenyor! Vostra Altesa havía de venir-me a buscar... però mai hauría cregut que Vostra Altesa...

Príncep. — Oh! no pretengueu allunyar la felicitat ansiada, amb els vostres inginyosos subterfugis!

Amelia. — Penseu, monsenyor, que aquí som a casa meva i que les conveniencies...

PRÍNCEP. — (*Amb desinvoltura.*) Deixem-les estar les conveniencies! (*Amb lirisme.*) Penseu en el molt temps que fa que peno per vós, que'm consumeix el foc que cova aquí dins! (*Senyalant-se el cor.*) Penseu... (*De prompte, un poc brutal.*) Retireu el vostre vel!

AMELIA. — (*Espantada.*) Ah!

PRÍNCEP. — (*Amb golosia.*) Sí! El día del casament sempre es du pressa! (*Extén els braços com per a agafar-la.*)

AMELIA. — (*Esquivant-se.*) Oh, monsenyor! jo mateixa... (*Va al davant de la xamaneia i durant lo que segueix va treient-se el vel.*)

PRÍNCEP. — (*Col·locant-se darrera d'ella molt acostat i amb calor.*) Si sabessiu!... si sabessiu amb quina impaciencia comptava els minuts!... He provat de dormir tot esperant-vos; m'he extès damunt del vostre llit....

AMELIA. — (*Amb sorpresa.*) Còm? Amb les botes posades?

PRÍNCEP. — (*Sorprès d'aquesta interrupció, es mira les seves botes i després, com lo més natural d'aquest món:*) Posades!... Però no he pogut dormir. L'amor me tenía desvetllat!

AMELIA. — (*Mig rient.*) Ah! molt amable! (*Canviant de tò.*) Oh! que despentinada vaig!

PRÍNCEP. — (*Amb passió.*) Esteu adorable!

AMELIA. — Quina passió, monsenyor! (*Després d'una reverencia lleugerament irònica, avança fins als peus del llit.*)

PRÍNCEP. — (*Volent començar a descordar-li el vestit.*) Permeteu que vos ajudi!

AMEÇIA. — A què, monsenyor?

PRÍNCEP. — Dones... a canviar-vos de vestit, perquè suposo que no voldreu guardar aquest tot el día.

AMELIA. — Teniu raó... I vós me farieu l'honor de servir-me de cambrera?

PRÍNCEP. — Oh! i amb goig! (*Començant a descordar-li el vestit.*) Això és molt suggestiu!... Me sembla que faig la nit de nuvis!

AMELIA. — (*Amb malicia.*) Per procura!

PRÍNCEP. — El dret del senyor! (*Segueix descordant.*) En aquest moment em sento Lluís quinze! (*Se punxa.*) Oh!

AMELIA. — Vos heu punxat, monsenyor?

PRÍNCEP. — No hi ha rosa sense espines!

AMELIA. — Molt gastat, però molt galant.

PRÍNCEP. — Molt galant, sobre tot!... I què tal? Ha anat tot bé?

AMELIA. — El què?

PRÍNCEP. — El casament... amb el dispeser?

AMELIA. — (*Mig rient.*) Però ja us he dit, monsenyor, que no hi ha tal dispeser!

PRÍNCEP. — (*Lo mateix.*) Sí, ja ho sé. Però, què voleu fer-hi? Quan el vaig conèixer, me va fer aquest efecte i no li sé donar altre nom... I bé digueu-me, el padrí se l'ha empassada la bola, com dieu vosaltres?

AMELIA. — (*Ja enterament descordada, allargant els braços al Príncep a fi de que li estiri las mànegues.*) Com un sol home!

PRÍNCEP. — *Bravo*! Jo trobo això molt divertit! Aquest dispeser que no disposa de llista civil i que troba tals recursos!... A mi m'encanten aquestes bromes! Per això és que m'he apressurat a delegar al General de servei.

AMELIA. — (*Deixant caure el vestit a terra.*) Ha estat molt amable per la vostra part! Ens ha honrat molt la seva presencia!

PRÍNCEP. — De veres? (*Veient a terra el vestit, que forma un cèrcol al voltant dels peus d'Amelia. En veu brusca.*) Sortiu d'aquí dins! (*Amelia surt de dintre el cèrcol i passa a l'esquerra. El Príncep recull el vestit i el deixa a un costat del sofà.*) Feia patxoca?

AMELIZ. — Quí?
PRÍNCEP. — El general.
AMELIA. — Oh, molta!
PRÍNCEP. — (*Tot arreglant el vestit al damunt del sofà.*) No m'estranya; és molt decoratiu! No sé còm se portaría a la guerra; però lo que és en una festa!... (*Tombant-se i veient a Amelia en* deshabillée, *els braços creuats púdicament damunt del pit. Amb èxtasi.*) Ah! per la Madona! (*De puntetes s'acosta a n'ella i li fa un petó a la nuca.*) Ah!
AMELIA. — (*Amb sobressalt.*) Oh, monsenyor, me feu pecigolles!
PRÍNCEP. — (*Com amb una frisança amorosa.*) Vós també!
AMELIA. — (*Estranyada, indicant les mans per a demostrar que no l'ha tocat.*) Jo, monsenyor?,
PRÍNCEP. — (*Molt excitat.*) Ah! calla! calla!
AMELIA. — (*Burlant-se'n.*) Oh! no li ve d'aquí, monsenyor, pot tutejar-me!
PRÍNCEP. — (*Abraçant-la.*) Ah! rateta meva! I doncs, què? (*Truquen.*)
AMELIA. — Han trucat!
PRÍNCEP. — Qui dèu haver-hi?
AMELIA. — No ho sé... Però la cuinera es cuidarà de despedir a qui sigui.
PRÍNCEP. — Ah, bé!... (*Tornant a abraçar-la.*) I doncs, rateta...
VEU DE CARLES. — Amelia! Amelia!
PRÍNCEP i AMELIA. — (*En el moment en que la porta s'obre, ben al plegat.*) No's pot entrar! (*Se separen.*)

ESCENA II

ELS MATEIXOS, més CARLES

CARLES.—(*Encara de frac, sense abric, amb el barret posat, entrant disparat.*) Amelia! Amelia!
AMELIA. — Tu àquí?
PRÍNCEP. — (*Reconeixent-lo.*) Ah! el dispeser! I bé, esteu content?
CARLES. — Content! Me pregunta si estic content!... (*A Amelia.*) Amelia!... ah! si sabessis!
AMELIA. — Però, què?
CARLES. — Que som casats! llegítimament casats!
PRÍNCEP. — Còm?
AMELIA. — Què dius?
CARLES. — L'Antonet Pí, no era l'Antonet Pí. Era l'alcalde!
AMELIA. — Vés, vés; estàs de broma!
CARLES. — Sí, sí, de broma!
AMELIA. — I doncs, què passa?
CARLES. — Passa que a l'Albert algú'l devía posar al corrent de la nostra calaverada, que ha sapigut que nosaltres, tots dos...
AMELIA. — Oh!
CARLES. — I per a venjar-se, el mal'ànima, el meu millor amic, ens ha casat! Ens ha casat de veritat!
AMELIA. — (*No podent-ho creure.*) A tots dos?
CARLES. — A tots dos! La cerimonia era de debò, l'alcalde era de debò! Tot era de debò! Jo soc el teu marit i tu ets la meva muller!
AMELIA. — (*El coll sec, com si acabessin d'esplicar-li una catàstrofe.*) Es possible!... Aixís digues... digues que soc la senyora de Cirés?
CARLES. — Es clar!
AMELIA. — (*Canviant bruscament de tò.*) Ah! marit meu! Que t'estimo! (*L'abraça.*)

CARLES. — Vols deixar-me estar?

PRÍNCEP. — (*Molt cavaller.*) Senyor meu, rebeu les meves felicitacions i espero que sereu ben feliç en el vostre nou estat.

CARLES. — Eh?

AMELIA. — (*Col·locant-se entre els dos i presentant a Carles al Príncep.*) El meu marit. (*Mirant tendrament a Carles i repetint-se a ella mateixa aquesta paraula que l'encanta.*) El meu marit! (*Presentant al Príncep.*) Sa Altesa, el Príncep real de Palestría.

CARLES. — (*Amb els ulls fòra de las conques.*) Qué?

PRÍNCEP. — (*Dóna tres passos per anar fins a Carles i li dóna un cordial* shake-hand; *després:*) Tant de gust!... (*Se separa un poc.*)

CARLES. — (*Se'l mira allunyar-se literalment trastocat; després diu al públic:*) Encara em tornaré boig, jo!

AMELIA. — (*Anant a Carles.*) Oh! ja veuràs! ja veuràs quina muller trobaràs en mí! Estalviadora, casolana, fidel!...

PRÍNCEP. — (*Al darrera de Carles, donant-li un còpet al braç.*) Fidel...

CARLES. — (*Al públic.*) Boig, boig me tornaré!

AMELIA. — (*De prompte.*) Però, què veig? Jo aquí, mig despullada!... Oh! verdaderament!... (*Agafa el* matiné *per a posar-se'l.*)

PRÍNCEP. — Sí, verdaderament!... Perdoneu-la, senyor Amelia!

CARLES. — Còm me diu?

PRÍNCEP. — (*A Amelia.*) Em permeteu que vos ajudi a posar-vos el *matiné?*

AMELIA. — (*Posantse'l amb l'ajuda del Príncep.*) Amb molt gust, monsenyor... Gracies!... I ara, monsenyor, no podeu continuar aquí per més temps!

PRÍNCEP. — (*Sorprès.*) Què dieu?

AMELIA. — Ho sento molt; però la meva nova situació!...

PRÍNCEP. — (*No sabent-se'n avenir.*) Còm s'entén?... Però és que jo he vingut per...

AMELIA. — (*Fent-se un pas endarrera en direcció al séu marit i cridant-lo a l'ordre.*) Monsenyor!

PRÍNCEP. — Ah! però tot això per a mi és molt desagradable! No hi tinc res que veure jo si... Estava convingut que...

AMELIA. — (*Altre pas endarrera, molt digne.*) Per favor! (*Posant una mà sobre l'espatlla de Carles.*) El meu marit!

CARLES. — (*Com trastocat.*) El séu marit!

PRÍNCEP. — (*Se queda un instant indecís, després extenent els braços, tot inclinant-se.*) Teniu raó!... Digneu-vos excusar-me... Es evident que... Cregueu, senyor, que si jo'm trobo aquí, no és pas per... per... (*Molt digne passa entre Amelia i Carles, va fins al moble del fons esquerra, damunt del qual hi ha el séu barret i el séu bastó; se fica ràpidament els guants; després, portant el barret a la mà i el bastó sota el braç, avança fins a Amelia, davant de la qual s'inclina.*) Senyora, us presento tots els meus respectes!

AMELIA. — (*Fent una reverencia*) Monsenyor! (*El Príncep, oblidant que va en calçotets, se posa el barret i, bastó en mà, es dirigeix cap a la porta.*)

CARLES. — (*Que s'ha quedat com hipnotizat per l'escena que acaba de presenciar, barrant bruscament el pas al Príncep.*) Oh! no! Ca! (*El Príncep se para.*) De mi no se'n burla ningú! Vos penseu que això quedarà aixís? que jo'm conformaré amb aquest casament?

AMELIA. — Què vols dir? Des del moment que ja està fet!

CARLES. — Que'l desfacin! Vull el divorci!

AMELIA. — El divorci?

CARLES. — No hi ha més!

AMELIA. — (*Ben determinada.*) Ah! no! no-no-no!... Jo estic contra el divorci!... I el meu papà també!

CARLES. — Em té sense cuidado! A mi se m'ha enganyat! El casament és nul!

AMELIA. — D'aont ho has tret això?

CARLES. — La llei és formal! L'unió no es vàlida si una de les parts no hi consent!

AMELIA. — (*Implacable.*) Però com que tu hi has consentit, ja que has respost: sí!

CARLES. — Perquè han abusat de la meva credulitat!

AMELIA. — Es possible! Però siga com vulga, tu has respost: sí! I ja està fet! ja està fet!

CARLES — (*Fòra de sí.*) Però és terrible això!

PRÍNCEP — (*Al qual Carles gira l'esquena entusiasmat amb la discussió. Donant-li un copet a l'espatlla*) Escolteu! Jo crec, mon pobre dispeser ..

CARLES. — (*Girant-se.*) Oh! Príncep! Vós, sabeu? aneu a passeig! (*Dóna uns quants passos cap el fons.*)

PRÍNCEP. — (*Amb un sobressalt de dignitat escarnida.*) Eh? Jo soc el Príncep de Palestría!

CARLES. — Per això mateix! Qui sab aont eau això! (*Tornant.*) En fí, digueu-me, francament; faig cara jo de ser el marit de l'Amelia?

AMELIA. — (*Enfadant-se.*) Què vols dir?

CARLES. — (*Sense escoltar-la.*) Una dòna de qui tot París coneix els amants!

AMELIA. — Oh!

CARLES. — Una dòna que'l día mateix de casar-se la trobo *mano a mano* amb el Príncep de Palestría!

PRÍNCEP. — Conversant solament!

CARLES. — (*Coneixent el panyo.*) Ja! ja! I a n'aqueixa dòna jo li donaría el meu nom?

AMELIA. — (*Posant una mà a l'espatlla del Príncep.*) Oblides que el Príncep és aquí i no consentirà que'm faltis al respecte?

PRÍNCEP. — (*Que no té cap ganes de que l'enredin.*) Permeteu, permeteu...

CARLES. — Ah! El Príncep és aquí? Doncs, molt bé. L'ocasió no pot ser més bona! (*Tot parlant se dirigeix a la finestra, que obre d'un geste ràpid.*)

PRÍNCEP. — (*Precipitant-se sobre d'ell, seguit d'Amelia.*) Què intenteu?

AMELIA. — Què vas a fer?

CARLES. — (*Procurant desfer-se del Príncep.*) Oh! deixeu-me! deixeu-me!

PRÍNCEP. — (*Aguantant-lo.*) Voleu tirar-vos per la finestra?

CARLES. — No! Jo, no!

PRÍNCEP. — (*Reculant instintivament.*) Ah!

AMELIA. — Doncs, a quí?

PRÍNCEP. — A nosaltres!

CARLES. — (*Mentres els altres han reculat, ell ha arrebaçat ràpidament el vestit del Príncep que hi havía al damunt del sofà i el llença per la finestra.*) No, això!

PRÍNCEP i AMELIA. — Ah! (*Carles desseguida s'ha precipitat cap a la porta de sortida, mentres que per un moviment en sentit contrari, el Príncep s'abalança a la finestra per la que ha desaparescut el séu vestit.*)

PRÍNCEP. — El meu vestit! Ha tirat el meu vestit al carrer!

AMELIA. — (*Corrent darrera de Carles.*) Carles! Carles!

PRÍNCEP. — Eh! dispeser! dispeser! (*Quant els dos arriben a la porta, la troben tancada per fòra.*)

AMELIA. — (*Amb despit.*) Ens ha tancat!

PRÍNCEP. — Atrevir-se a tancar al Príncep de Palestría!
AMELIA. — I tant!
PRÍNCEP. — (*Corrent a la porta del quarto tocador.*) Ah! per aquí!
AMELIA. — No! Es el meu quarto tocador; no té cap sortida!
PRÍNCEP. — Oh!... Un tal delicte de lesa majestat! A Palestría el condemnaríen a ser fuetejat al mig de la plaça pública i després fóra enviat a galeres!
AMELIA. — Ah, sí! Però aquí, a França, amb República!... (*Tot parlant s'ha acostat a la finestra.*)
PRÍNCEP. — Però, pel nostre pare! Jo no puc pas quedar-me aquí segrestat i sense vestit!
AMELIA. — (*De prompte, veient a Carles des de la finestra.*) Ah! ell! (*Cridant-lo.*) Carles! Carles!
PRÍNCEP. — (*Anant fins als peus del llit i mirant en direcció a la finestra.*) El veieu?
AMELIA. — Entra aquí al davant, al comissariat de policía... Què dèu voler fer?
PRÍNCEP. — (*Tornant-se'n a l'esquerra.*) Està bé; que vingui amb el comissari! El faré agafar! Atrevir-se a tancar al Príncep de Palestría!
AMELIA. — (*Baixant fins als peus del llit.*) Ah! tingueu compte, monsenyor! Penseu que ara ell és el meu marit!
PRÍNCEP. — Doncs, digueu que això és un parany que m'ha posat, el miserable!
AMELIA. — De segur que vol fer constatar el delicte d'adulteri!
PRÍNCEP. — Però això és terrible! Això produirà un escàndol!... Donada la meva situació enfront del meu Govern!...
AMELIA. — (*Acostant-se al Príncep.*) Però, no! Es trobarà xascat. Per a fer constatar un flagrant delicte d'adulteri, és menester abans presentar una demanda al president del tribunal; sense això, el comissari s'hi negarà.
PRÍNCEP. — No importa! No vull estar-me aquí presoner! Mai siga si no que per la meva dignitat! (*En tò brutal.*) Llavores, què? No hi ha altra sortida?
AMELIA. — (*Diu que no amb el cap; després:*) Sols hi ha la finestra.
PRÍNCEP. — (*Fent una ganyota.*) Moltes gracies! Un segón pis!
AMELIA. — Primer; hi ha principal!
PRÍNCEP. — Per a tirar-se de dalt a baix, ve a ser lo mateix!... Sabeu lo que podríem fer? Treure el cap a la finestra i fer signes a la gent que passa.
AMELIA. — Ah, no! Que sab lo que's pensaría la gent!
PRÍNCEP. — I doncs, què fem?
AMELIA. — (*Asseient-se al sofà del peu del llit.*) No hi ha més que conformar-se, monsenyor!
PRÍNCEP. — (*Desesperat.*) Oh, quin conflicte! (*En aquest moment se senten crits que s'acosten a la porta de l'esquerra.*)
AMELIA. — (*Aixecant-se bruscament.*) Sentiu?
PRÍNCEP. — (*Escoltant.*) Què és?
AMELIA. — Es ell que torna! I amb companyía!
PRÍNCEP. — (*Girant en rodó.*) Oh! (*Se precipita al quarto tocador. Apenes ha desaparescut, se sent el soroll del pany que s'obre, i apareix Carles.*)

ESCENA III

Els MATEIXOS, més CARLES i EL COMISSARI

CARLES. — Entri, senyor Comissari! (*A Amelia.*) Estimada amiga, em sab molt greu, però...

COMISSARI. — (*Al peu de la porta, parlant a dins.*) Vostès dos guardin la porta! (*Entra amb el barret posat.*)

AMELIA. — (*Al Comissari.*) Què se li ofereix?

COMISSARI. — (*Amb un sobressalt d'estupefacció al trobar-se cara cara amb Amelia. Descobrint-se.*) Una senyora! (*A Amelia.*) Dispensi'm! El senyor... (*A Carles.*) Aont és el lladre que deia?

AMELIA. — Quin lladre?

COMISSARI. — No ho sé, jo! El senyor m'ha dit...

CARLES. — Es que si no hagués usat aquest subterfugi, vostè no hauría volgut venir! Aquí no hi ha altre lladre que el del meu honor!

COMISSARI. — (*Enfadant-se.*) Què?

CARLES. — Faci el favor de constatar la presencia aquí de l'amant de la senyora el día mateix del casament!... Vegi: el llit desfet!... la manera de presentar-se ella!... (*Agafant el vestit de nuvia que hi ha en un costat del sofà.*) i el vestit de nuvia aquí, encara calent! (*El deixa als peus del llit.*)

COMISSARI. — (*Desconcertat i dubtant.*) Es cert això, senyora?

CARLES. — S'atreviría a negar-ho?

AMELIA. — Veuràs! Tens raó! Primer el divorci que un matrimoni en aquestes condicions! (*Asseient-se al sofà, una cama sobre l'altra i en tò de bravata.*) I bé, sí, senyor comissari: és veritat! (*El Comissari s'inclina extenent els braços davant de la confessió.*)

CARLES. — (*Triomfant.*) Per fi!

COMISSARI. — I... el séu còmplic?

AMELIA. — (*Indicant amb un geste d'indiferencia per damunt de l'espatlla el quarto tocador.*) Allà, en aquell quartò!... (*Apart, amb desinvoltura, mentres el Comissari es dirigeix a la porta indicada.*) Després de tot, amb un Príncep!...

COMISSARI. — (*Que s'ha posat el barret, trucant a la porta.*) Surti, cavaller! Ja sabem que és aquí dins! (*Torna i es col·loca a l'esquerra, Carles a la dreta, entre la porta i el llit. Pausa. De prompte el Príncep apareix, sempre en calçotets, el barret posat molt endavant tapant-li els ulls i el panys de la corbata ficats dins del barret per a tapar-se més la cara. Avança.*)

PRÍNCEP. — Aquí em teniu!

CARLES. — (*Al Comissari.*) Li prego que's fixi en el *deshabillé* del senyor!

PRÍNCEP. — Permeteu! El senyor ha llençat el meu vestit al carrer.

COMISSARI. — (*En un tò que no admet rèplica.*) Si l'ha tirat al carrer, prova que vostè no el duia posat!... El séu nom?

PRÍNCEP. — Impossible!... Viatjo d'incògnit!

COMISSARI. — (*Creient que's burla d'ell.*) Còm diu?

CARLES. — Ja'l diré jo! El senyor és Sa Altesa Reial el Príncep Nicolau de Palestría!

COMISSARI. — (*En un sobressalt, fent-se endarrera.*) Què? (*Instintivament se descobreix.*)

PRÍNCEP. — (*Amb despit.*) Què haveu fet! (*Amb un geste de mal humor, se tira el barret endarrera, lo que fa que la corbata li torni al séu lloc.*)

CARLES. — Que consti, senyor Comissari; que consti!

COMISSARI. — (*Que no hi vol saber res en tot això.*) Ah! no! no!

CARLES. — (*Amb estranyesa.*) Còm s'entén?

COMISSARI. — No, no, no!... Una Altesa Reial! I l'immunitat diplomàtica?... Ca, barret! No tinc ganes de crearc omplicacions al Govern!

CARLES. — (*Anant al Comissari.*) Però...

COMISSARI. — (*Aturant-lo amb l'accionat.*) Arreglin-se vostès mateixos! No hi tinc res que veure, jo!

PRÍNCEP. — (*Estranyat d'aquest canvi, però molt content d'aprovar-lo que diu el Comissari.*) Absolutament!

CARLES. — (*Veient-ho i no creient-ho.*) Però, senyor comissari, jo soc el marit ultratjat i...

COMISSARI. — Ah! Què vol que li digui, jo? (*Amb la més mala fe.*) I després, a mi no'm consta! Quina prova té vosté?

PRÍNCEP. — Això! Quina prova?

CARLES. — Còm! Encara vol més proves? No hi ha més que contemplar-los a tots dos!... A n'ella! Al Príncep... sense vestit!

COMISSARI. — (*Interrompent-lo brutalment.*) Perquè vostè l'hi ha llençat al carrer!

PRÍNCEP. — (*En el mateix tò.*) Al carrer!

CARLES. — Lo qual prova que no el duia posat!

COMISSARI. — Això no prova res!

PRÍNCEP. — Absolutament res!

CARLES. — (*Indicant a Amelia asseguda al sofà.*) I després, la senyora ho ha confessat!... Encara en vol més de proves?

COMISSARI. — (*Furiós de tanta insistencia, plantant-se davant de Carles.*) En fi! Això s'ha acabat! No admeto lliçons de ningú, i menys de vostè!

PRÍNCEP. — Ben dit!

COMISSARI. — I tingui's per ben ditxós si no el denuncío per falsa declaració a un magistrat!

CARLES. — A mi?

COMISSARI. — Sí, a vostè! Perquè, en fí, aont és el lladre que m'ha dit? Aont és?

CARLES. — (*Completament alclat.*) Però, jo...

COMISSARI. — Que la lliçó li serveixi d'experiencia! (*Va cap el Príncep.*)

PRÍNCEP. — *Bravo!*

CARLES. — (*Se queda un instant com atontat; després al públic:*) Després que soc jo el qui porta els neulers, encara m'abronquen!

COMISSARI. — (*Davant del Príncep, amb una reverencia fins a terra.*) Oh, monsenyor! Digneu-vos acceptar les meves excuses! (*Redreçant-se.*) La culpa de tot la té aquest infeliç!

PRÍNCEP. — (*Fent petar els dos dits davant dels ulls del Comissari.*) A vós us faig cavaller de l'Ordre de Palestría!

COMISSARI. — (*Commogut.*) A mi, monsenyor? (*Confonent-se en reverencies.*) Ah, monsenyor! Quant honor! No sé còm expressar a Vostra Altesa...

PRÍNCEP. — (*Despedint-lo amb el gest.*) Sí, està bé; aneu! (*Li gira les espatlles sense ocupar-se més d'ell.*)

COMISSARI. — Sí, monsenyor! (*Inclinant-se profondament.*) Monsenyor! (*Un pàs a reculons; nou salut a Amelia.*) Senyora! (*Altre pàs; a Carles, en el mateix tò que als altres.*) Idiota!

CARLES.— (*Mig girant-se.*) Què?

COMISSARI. — (*Va fent saluts a reculons fins a la porta; al ser-hi al peu, nou salut.*) Monsenyor! (*Se redreça, dóna mitja volta i diu parlant a dins:*) Anem! No n'hi ha cap de lladre! Ha sigut una equivocació! (*Se'n va.*)

CARLES. — (*Que encara no ha tornat en sí.*) Però això no té nom!

AMELIA. — (*Al Príncep, que's passeja nerviosament de dalt a baix.*) Monsenyor, me sab molt greu que per culpa meva...

PRÍNCEP. — Bé!, bé!... (*A Carles.*) Ah! l'heu feta bona, vós!

CARLES. — Teniu tota la raó, monsenyor. Ja que està provat que vós goseu d'un privilegi... que tots els drets estàn de part vostra... m'inclino i humilment vos demano perdó!

PRÍNCEP. — (*Que no ha parat de passejar-se i que en aquest moment se troba al davant de Carles.*) Lo que més sento és que la meva

situació no'm permeti donar a la vostra conducta el càstic que's mereix.

CARLES. — Jo també ho sento, monsenyor.

PRÍNCEP. — (*Sempre nerviós.*) Sí!

AMELIA. — No us enfadeu, monsenyor!

PRÍNCEP. — (*Quasi cridant.*) No m'enfado pas!

AMELIA. — I tot per culpa de l'Albert!

CARLES. — Ah! Aquest sí que me les pagarà totes plegades!

AMELIA. — I a mi!

PRÍNCEP. — (*Passant per davant de Carles, buscament i plantant-se davant d'ell.*) En fi, què fem? No us deveu pas pensar que jo hagi de quedar-me aquí tant lleuger de roba? Deixeu-me un vestit... que me'n pugui anar!

CARLES. — Però és que no'n tinc cap jo de vestit!

PRÍNCEP. — Busqueu-lo! Vós haveu llençat el meu... doneu-me el vostre! (*Dient això, l'agafa pel braç.*)

CARLES. — (*Defensant-se.*) Sí, ara hi corro!

PRÍNCEP. — (*Tornant a la carga.*) Doneu! doneu!

CARLES. — (*Lo mateix.*) I ca! (*Sentint soroll a dintre.*) Silenci!

PRÍNCEP. — Què hi ha? (*Tots escolten.*)

CARLES. — (*A Amelia.*) Es l'Albert!

AMELIA. — I encara té l'atreviment de venir a burlar-se de nosaltres?

CARLES. — Deixa'l venir! Ara sabrà lo que és bo! (*El Príncep queda un poc al fons, Carles al mig de l'escena i Amelia més endavant.*)

ESCENA IV

Els MATEIXOS, més ALBERT

ALBERT. — (*Apareixent, de frac, com a l'Alcaldia, i aturant-se al pas de la porta amb el barret posat i les mans a les butxaques.*) Ola, nuvis!

AMELIA. — Tu!

CARLES. — (*Abalançant-se cap a ell com una fera.*) Què hi vens a fer aquí? (*El Príncep s'enretira un poc cap a la dreta.*)

ALBERT. — (*En tò un xic burleta.*) Res! Vinc a enterar-me de còm us va! Sóu ben ditxosos?

CARLES. — Si som ditxosos? Ah, canalla! (*L'agafa pel braç i brutalment el fa passar a la seva dreta.*)

ALBERT. — (*Sorprès per aquesta arribada que no s'esperava.*) Què t'agafa?

CARLES. — Ja ho veuràs!... Monsenyor! Vós necessiteu uns pantalons, veritat?

PRÍNCEP. — Certament que els necessito!

CARLES. — Molt bé! (*A Albert.*) Els pantalons! Dona'm els teus pantalons!

ALBERT. — (*Que creu que va de broma.*) Què dius?

CARLES. — (*Treient-se un revòlver de la butxaca i apuntant-l'hi.*) Dona'm els pantalons o tiro!

PRÍNCEP. — (*Que's troba al mig dels dos.*) Eh! eh! Cuidado! (*S'aparta depressa fins a la xamaneia.*)

ALBERT. — Estàs de broma!

CARLES. — Estic de broma? Té! (*Tira un tret enlaire.*)

ALBERT. — (*Fent un salt endarrera.*) Ah!

AMELIA. — (*Caient en el sofà del peu del llit.*) Ah!

CARLES. — Depressa! Dona'm els pantalons o et mato com a un goç!

ALBERT. — (*Suplicant.*) Carles!

CARLES. — (*Agitant el revòlver davant d'ell.*) Decideix-te o...

ALBERT. — (*Aterroritzat.*) Sí, sí!... (*Se troba davant del sofà de vora la finestra i comença a descordar-se.*)

CARLES. — Depressa! depressa!

ALBERT. — (*Treient-se precipitadament els pantalons.*) Aquí els tens! (*Carles agafa els pantalons amb la mà esquerra sense deixar d'apuntar a Albert.*)

CARLES. — (*Tirant els pantalons al Príncep.*) Teniu. Tomeu-los, monsenyor!

PRÍNCEP. — Gracies! (*Se'ls posa vivament.*) Em sembla que reventaràn!

CARLES. — (*A Albert.*) Ara el frac i l'ermilla!

ALBERT. — Carles, home!

CARLES. — El frac i l'ermilla!

ALBERT. — (*Treient-s'ho d'un plegat.*) Té! té! (*Apart.*) S'ha tornat boig! completament boig!

CARLES. — (*Tirant la roba al Príncep.*) Aquí van, monsenyor! (*Bruscament.*) Monsenyor! Ara que hi estem posats, voleu els calçotets, també?

PRÍNCEP. — No, gracies! Ja tinc els meus, que són més bonics!

ALBERT. — (*Dirigint-se suplicant a Amelia, que's troba a l'extrem dreta.*) Amelia! per favor!...

AMELIA. — No m'expliquis res a mi!

CARLES. — (*Anant al Príncep, qui s'ha posat els pantalons, però no el frac ni l'ermilla.*) I ara, monsenyor, excuseu-me; però pel projecte que estic meditant, la vostra presencia aquí m'hi sobra.

PRÍNCEP. — Ja comprenc!... El senyor és el meu suplent.

CARLES. — Vós ho haveu dit, monseyor!

PRÍNCEP. — Està bé. Em retiro! A reveure, i bona sort! A reveure, Amelia!

AMELIA. — (*Fent una reverencia.*) A reveure, monsenyor!

PRÍNCEP. — (*Va fins a la porta, però de prompte es repensa i torna endarrera en direcció a Albert, qui està desconsolat, apoiat en el llit, part esquerra.*) Cocoi boronzff lapepett alagoss!

ALBERT. — Què?

PRÍNCEP. — Vamolek, Grobubul! (*Se'n va.*)

ALBERT. — Això és! Se m'emporta el vestit i encara em moteja! (*Volent córrer al darrera d'ell.*) Ei, vostè!

CARLES. — (*Aturant-lo amb el revòlver.*) *Alto!* Si dónes un pas més, et suprimeixo!

ALBERT. — (*Reculant fins al llit.*) Però, en fi, què't proposes?

CARLES. — (*Agafant a Amelia per la mà.*) Què'm proposo? Doncs, senzillament, fer-te soprendre en flagrant delicte d'adulteri amb la meva dòna!

AMELIA. — Això!

CARLES. — (*Amb Amelia de la mà, avançant amb passos lents i acompassats en direcció a Albert.*) Es a dir que ets l'amant de la meva dòna?

AMELIA. — (*Mateix jòc.*) Es a dir que el mateix día del casament se't sorprèn amb ella?

ALBERT. — (*Boca-badat.*) Què?

CARLES. — (*Mateix jòc.*) Es a dir que se't sorprèn en calçotets en la cambra nupcial?

ALBERT. — (*Desesperat, al públic.*) Són bojos! són bojos!

CARLES. — (*Un genoll damunt del sofà dels peus del llit.*) Doncs, bé, el Comissari!

AMELIA. — (*Mateix jòc.*) El Comissari! (*En aquest moment truquen a la porta.*)

CARLES. — Quí hi ha?

Veu del COMISSARI. — (*En el mateix tò que Carles i Amelia i com un eco de la seva veu.*) El Comissari!
CARLES i AMELIA. — Aquí està!
ALBERT. — (*No sabent lo que li passa.*) Ah!

ESCENA V

Els MATEIXOS i EL COMISSARI

CARLES. — (*Anant a obrir la porta.*) Entri, entri, senyor Comissari. Arriba al punt. Justament estàvem parlant de vostè.
COMISSARI. — (*Entrant amb el vestit del Príncep plegat sota el braç. Amb estranyesa.*) De mi? (*Buscant amb la vista al Príncep.*) I Sa Altesa?
CARLES. — Acaba d'anar-se'n.
COMISSARI. — Es que li duia el séu vestit, que han dipositat al Comissariat.
CARLES. — (*Agafant el vestit.*) Està bé; l'hi enviarem. (*El deixa en una cadira prop de la xamaneia.*)
COMISSARI. — (*Que ha avançat un poc, adonant-se d'Albert, que tot trist segueix en el séu lloc. Saludant.*) Senyor...
ALBERT. — (*Saludant igualment.*) Senyor...
COMISSARI. — (*Fent al·lusió al séu vestit.*) La calor... veritat?
ALBERT. — (*No sabent què dir.*) Sí... la calor!
CARLES. — Oh! Però no els he presentat! (*Presentant.*) Don Albert Puigbell, el meu millor amic... El senyor Comissari. (*Canvi de saluts.*) I ara, senyor Comissari, faci el favor de constatar que acabo de trobar a la meva dòna en flagrant delicte d'adulteri.
COMISSARI. — Altra vegada?
ALBERT. — (*Suplicant.*) Carles!
CARLES. — Calla! (*Al Comissari.*) Fa un instant m'havía equivocat; el delinqüent no era el Príncep, és aquest senyor! (*Senyalant-lo.*)
COMISSARI. — (*Molt content d'aquesta substitució.*) Ah! Això ja és altra cosa!
ALBERT. — (*Precipitant-se.*) Es fals!
AMELIA. — Es veritat; ho confesso!
ALBERT. — (*Indignat.*) Oh!
AMELIA. — Tot París sab que el senyor és el meu amant.
COMISSARI. — Aquesta confessió em basta.
CARLES. — Doncs tingui la bondat d'aixecar-ne acta.
COMISSARI. — Aont se pot escriure?
AMELIA. — (*Dirigint-se al quarto tocador.*) Cap aquí, senyor Comissari.
COMISSARI. — Vinguin.
ALBERT. — (*Seguint al Comissari.*) Protesto! Això és una infamia! Jo soc un ciutadà de la República!...
COMISSARI. — Oh! Això no és cap raó! (*Albert, furiós, es posa el barret de copa, dintre del qual, al despullar-se, hi ha llençat els elàstics, lo que fa que aquests li pengin per darrera l'esquena. Entren tots tres al quarto tocador.*)

ESCENA DARRERA

Els MATEIXOS i CARBONELL

CARBONELL. — Per fi et trobo, fill meu! T'haig de donar una notícia: he rebut un telegrama i no tinc més remei que marxar aquest mateix vespre. Per lo tant, et porto el xec.

CARLES. — El xec?

CARBONELL. — Sí, la teva herencia! Has complert la voluntat del teu pare; aquí hi han els quartos. 600,000 francs de capital, més els interessos compostos, que pugen 135,046 francs amb 52 cèntims.

CARLES. — (*Un poc desconcertat per aquesta ruixada de números.*) Còm diu?

CARBONELL. — (*Donant-li el xec.*) Es el compte! No hi falta ni una malla!

CARLES. — (*Pegant un cop d'ull al xec.*) Quarantasís francs, amb cinquanta dos... Sí, sí! Es això!

AMELIA. — (*Apareixent a la porta del quarto tocador.*) Ah! El padrí! (*Avança.*)

CARLES. — (*Que s'ha adonat d'Amelia.*) I ara, padrí, tinc l'honor d'anunciar-li...

CARBONELL. — (*Inclinant-se per endavant.*) Que per molts anys...

CARLES. — No, no!

CARBONELL. — (*Confós.*) Ah!

CARLES. — Tinc l'honor d'anunciar-li el meu pròxim divorci amb la senyoreta Amelia de Vallhumbrosa, a qui acabo de sorpendre en flagrant delicte d'adulteri amb el senyor Albert Puigbell, el meu millor amic.

CARBONELL. — Què dius?

CARLES. — (*A Amelia.*) Veritat?

AMELIA. — Veritat.

CARBONELL. — (*Volent rependre el xec que Carles té encara a la mà.*) Ah! doncs aixís!...

CARLES. — (*Desviant-li el braç i ficant-se el xec a la butxaca interior del frac.*) Dispensi, padrí!... Les condicions han sigut complertes?

CARBONELL. — Sí; no hi ha dubte... Fins per endavant i tot!

CARLES. — Llavores vostè ja no hi té res que veure! (*En aquest moment surten Albert i el Comissari discutint entre ells.*)

ALBERT. — Però, en fi, senyor Comissari...

COMISSARI. — (*Amb un carnet a la mà, en el qual acaba d'escriure.*) A mi no m'expliqui res!

CARLES. — Vaja, anem, padrí! (*Carbonell i el Comissari van per anar-se'n; però s'aturen al peu de la porta al sentir la següent exclamació d'Albert.*)

ALBERT. — Això és una infamia! (*A Carles.*) Ens veurem les cares!

CARLES. — Quan vulguis. A més veure, Amelia!

AMELIA. — A reveure, Carles!

ALBERT. — (*Veient que tothom està a punt d'anar-se'n.*) I doncs, còm quedo jo?

CARLES. — (*Empenyent alegrement a Amelia cap a Albert.*) Tu? Cuida't de l'Amelia! (*Se'n va precedit de Carbonell i el Comissari.*)

ALBERT. — (*Atontat, deixant-se caure èn el sofà.*) Què ha dit?

AMELIA. — (*Sentant-se-li a la falda.*) Ha dit: cuida't de l'Amelia!

ALBERT. — (*Aclaparat.*) Ah!

TELO

UN LLIBRE ABSOLUTAMENT IN-
DISPENSABLE ALS AFICIONATS

Catàleg d'Obres Teatrals Catalanes

4.000 títols entre drames, comèdies, sainets. diàlegs, monòlegs i sarsueles. Teatre d'infants i el més extens

EPERTORI SENSE DONES

ada obra es detalla el nombre de personatges, homes i dones; si està escrita en vers o prosa; si és còmica o dramàtica

geu les seccions
e conté el Catàleg

Obres en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
Obres líriques en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
Obres en un acte, amb una o més dones.
Obres líriques en un acte, amb una o més dones.
Obres en dos, tres o més actes, sense dones.
Obres líriques en dos, tres o més actes, sense dones.
Obres en un acte, sense dones.
Obres líriques en un acte, sense dones.
Monòlegs per a home.
Monòlegs per a dona.
Teatre d'infants en un o més actes.
Monòlegs per a nois.
Monòlegs per a noies.

volum d'unes 150 pàgines, 2 pessetes

qui vulguin rebre'l per correu, hauran d'afegir 0'40 ptes, per al franqueig certificat

ibreria i Arxiu Teatral Millà

rer de Sant Pau, 21 BARCELONA